Kulturně společenský časopis
2015 • 2
na internetu

DOBRÁ ADRESA

Z obsahu

Ivan Wernisch

Kalin Terzijski

Ivan Jemelka

Ondřej Macl

Obsah:

Jarní kolekce

Pavel Dolejší: **Tkaničky modrých myší** (4)
Ivan Wernisch: **Na břehu** (6)
Paralelní literatura 17 – Konceptuální texty (10)
Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Kronika sluzská** (12)
Spěšný spis (17)
Kalin Terzijski: **Nevermore** (18)

Letní kolekce

Robert Rybicki: **Kryształ v operze** (24)
Leopold Němec: **Leopold Němec** (26)
Ivan Jemelka: **Šílený sny** (28)
Michal Šanda: **Na slovíčko s Patrikem Linhartem** (34)
Wagner a Liszt v Piešťanech (38)
Petr Rýdl: **Jsi** (40)

Podzimní kolekce

Olga Stehlíková: **Olga Stehlíková** (42)
Ondřej Zajac: **Námět filmu Zabití Chérifa a Saida zbabělou francouzskou policií** (48)
Miroslav Koupil: **Klamžitky** (49)
Pavel Herot: **Praha** (50)
Leopold Němec: **Stromboli** (53)
Leopold Němec: **spí Na Slupi** (56)
Kateřina Piňosová: **Vnitřní cestopis** (58)

Zimní kolekce

Petr Štengl: **Ježíšek mi poslal poštou knihu** (62)
Tomáš Kunát: **Básně** (66)
Václav Havel: Přicházení (Ukázku vybral Dobromil Adresný**)** (68)
Petr Štengl: **Bublina** (69)
Milan Šedivý: **Lenka Juráčková – Zřetelná rostlina** (72)
Ondřej Macl: **pmmpa** (74)

SYSTÉM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!

První stránka (titulní):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenese přímo na příslušné stránky. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevřou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):

BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenese přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):

BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVĚ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

DOBRÁ ADRESA

Na titulní stránce: Kateřina Piňosová (k článku na str. 58)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 2, rok 2015, ročník 16. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Petr Štengl. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Štefan Švec, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakcí nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je excerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR.
ISSN 1804-963X

Milí čtenáři,
minule jste si mohli přečíst tzv. živý úvodník. Pro vyváženost tedy nyní uvádíme tzv. aktuální mrtvý úvodník.

”

!!!“

Petr Štengl

Jarní kolekce Foto-aktu-alita

Foto Michal Šanda

Jarní kolekce

Tkaničky modrých myší

Pavel Dolejší

1
. Uvázaná k patníku
Zakleknutá při modlitbě
Zatlačená po smrti
Nebo když zíváš
Čistíš si zuby
Pereš si spodky jen tak v ruce
Slova
Žvatlavá a zbytečná

Celou noc zas budou
tramvaje převážet zuhelnatěné cestující
pod tenoulinkými očnicemi lísavých světel

Ale

Budou jen výslovností člověka budou pěnou na holení
pro růžolící břitvu racků a jejich chůze bude připomínat hladkou výstižnost slepecké hole

Budeme si nablízku
Budeme se líbat na chladnou strunu zátylku
Budeme se hladit plácačkou na mouchy po vlasech
dokořán

2. Na půl krok
Do sebe
Výčep řas

Přisávám se k tobě

Vykloubený prs
Na věžních hodinách
Hodinová ručička v máselnici
Odbíjí

Silueta slyšitelná doprostřed
Až napočítám své čelo

Spím v pyžamu
občas v noční košili své matky

3. Stromy opadávají v ryby staletí
Podzim srůstá
Sněžení na obojku
Stačí jen přitáhnout
A v žaludku zbude zas víc místa
Pro vivisekci Tří králů
Z plných plic

Hrany slepnou
Koně slepí
po okraj
Svých osedlaných žokejů

Škvíra mezi rty
dříve ústa
Opilec nalézající rovnováhy
na rovnátkách deště

Vývozní artikl nočních polucí

5.

I. Chlípnost
když na lžičce
od jogurtu
vesnice odhlavena
v klidný spánek náhody a zlosti

Opásaná slepýši dívčích hrudníčků
s bradavkami napuchlými
smrtí

Kamenné podnebí

II. V komíně hučí

To asi čápi
vříškají

Zrzavé čelisti
jako úpis
sepsaný vlastní krví

III. Krupicová kaše
domova

6. Kovář vytrhal Kristovi
z božích muk
všechny mléčné zuby
Prý do tabáku
na zimu

Nechala se líbat
jen aby se směla vymočit
do popelníku

Spláchla

7. Jsou to ještě nesrostlé lebeční kosti
a mezi nimi se provlékají
tkaničky modrých myší
a zobáčky nakukují do dělohy
tvého jména

Parádnice

Vzpomenu-li si na dědu
vidím nemotorné varhany
kachních těl na plůtku před pařeništěm

Ten den nikdy nevečeřel

8. Průklepový papír
Cizích hlav
Zutých i rozkročených
Dušných i bezhlavých
Okružních

Pubické ochlupení myšlenek

Někdo tu i tak zbývá
Píská si pod svou kůži
A naostřeným hřebenem
Saje zvětralé mateřské mléko
Svého těla

Jel jsem tramvají s mužem
Kterému se neotevřel padák
Když celé dopoledne nahazoval zeď

Byl to muž se smutným čelem pískovišť
Nohu přes nohu jak rozpraskané rty
A vrásky jak podpaždí té dívky
Která neměla sukni

Byl to muž Závěť
Táhl s sebou kýbl kozlí krve

Stařec probdělých nártů
Samoty

Čaroděj zamykající
Na dva západy
Stejnoproud ticha
Aby necestoval nespatřen

Strašák z máty a děravých ponožek
Strýček Vrah
Nevěsta
Smrad

Myslím že z té tramvaje dosud nevystoupí

4. Krev šustí po kapsách
každým krokem těsněji přimknutá k zápěstím
Hrubá a dřevnatá jako sváteční prostírání

Pokrčená kolena prvních domů
Zažloutlý knírek uvítání

Měsíc v čajové konvici zázraku vylouhovaný
až k prvnímu soustu

Z pověrčivosti vyschlé studny
jitrnici pro veverku
kazajku pro rusalku

A zbude plná hrst trapného přešlapování
že tě nikdo nečeká a že okno žebrá cizí hlasy
A že ten tvůj vlastní je přemostěn

Jarní kolekce

Na břehu
Ivan Wernisch

Spojenou silou nakladatelství Aula a Druhého města právě vychází nová sbírka Ivana Wernische.

Obehrán

Šel tudy za dávných časů...
Bylo jaro, vykrad kasu.

Obehrán v kartách o vše, co měl, vyplížil se Hoffrichter z hotelu ještě za tmy
A potuloval se až do rána mezi poli a lesy
Za svítání, nevěda kam kráčí, vydal se o železničním náspu Vlak jedoucí do Vídně donutil jej sestoupit na silnici vedoucí do Pernau

Do Pernau Hoffrichter došel před polednem
Předstíral, že se jen tak prochází městem,
Až na chodníku před domem vdovy Kretschmerové nalezl nůž
S tímto nožem v ruce, nepřemýšleje příliš o tom, co činí, vstoupil do domu

Vdova i její pětiletý synek seděli u stolu a pojídali svůj skrovný oběd
Hoffrichter jednal jako v horečce
Prořízl vdově Kretschmerové hrdlo, poté ubodal plačícího hošíka a jal se prohledávat dům
Nalezl plechovou krabičku se šesti haléři,
Pak ještě sebral měděnou misku a vlněný šál
Vyběhl z domu a neznaje město utíkal nazdařbůh, náhle spatřil před sebou hřbitov

Pokládaje to za špatné znamení vylekal se a v hrůze odhodil misku, šál i krabičku, Zakrývaje si rukama oči hnal se ulicemi jako šílený,
Padal a znovu se zvedal, až zůstal ležet před obchodem obuvníka Ostermachera,
Kde jej nalezli dobří lidé, ošetřili, napojili, nakrmili, dali mu něco peněz, aby si mohl zakoupit jízdenku, a dovedli jej na nádraží

Černá káva

Když sňal popravčí svou ruku s obličeje oběšeného, vypadal tento sice poněkud znetvořen, ale přece ne tak hrozně, jak tomu bývá u oběšených. „To je také moje pýcha," pravil Piperger, „ať to někdo po mně udělá."

Leopold Wolschlager

Když měl být v Hradci Králové oběšen loupežný vrah Zdobiňský, povolali k tomu c. k. popravčího pana Pipergera. Ten přijel večer před exekucí z Prahy vlakem a ubytoval se v hostinci U Vacků.
V té části světa byl právě čas na d?ner. Jakmile policejní strážník odehnal obtížné zvědavce a posměváčky, zasedl pan Piperger ke stolu a zastrčil si pod bradu ubrousek. Z jídelního lístku vybral pečenou kachnu s bramborovým knedlíkem a se zelím.

Zdobiňský také nezůstal o hladu. Žalářníkova žena mu přinesla do cely buřty s cibulí a pecínek bílého chleba. Buřty by chtěly pivo, poznamenal Zdobiňský. Buřty mají smůlu, opáčila paní žalářníková, zde podáváme vodu.

Kachna byla trochu vypečenější, ale uherské víno to spravilo. Když si pan Piperger objednával kávu, řekl hostinskému: Zaplatím kávy dvě. Tu druhou uvařte až ráno a odneste ji do věznice, ať ji dají tomu, no — však víte — tomu dotyčnému, ještě než přistoupíme k té — inu — nepříjemné záležitosti. Když takto projevil svou dobrodušnou povahu, odebral se pan Piperger do pokoje, aby se uložil k spánku.

Zdobiňský v noci spal jen málo a špatně, zdálo se mu, že je koněm a pochoduje s plukovní kapelou, měl bolení břicha. Co chvíli se zvedal z pryčny, přecházel po cele, pouštěl větry a říhal. Zatracená cibule! Prokletá voda! Taky mi mohli dát aspoň kafe. Jo, horká, hořká černá káva by mi teď pomohla.

Babinský

Když Babinský zestárnul a byl už tak nemocný a slabý, že nemohl pečovat o klášterní zahradu, zabýval se pletením košíků a slaměných koberců. Po práci sedával s kočkou na klíně a čekal na večerní kuchařčino zvonění.
Hladil kočku a mluvil divně:
Hle, není krásná tato květina? Slyšíte, jak jí buší srdce? Tu já jsem zasadil. Já ji zaléval. A taky jsem ji uškrtil a zastlal do postele. A jejího otce jsem hodil do aristonu.
Tak a podobně škádlíval milosrdné sestry, které tam okopávaly záhony.
V noci nemohl spát, modlil se k rozsvícené lampě stojící na jeho stolku a oslovoval ji jako Sedmibolestnou Pannu.
Někdy také zpíval písně pro pobavení dušiček v očistci.

Jarní kole kce

Z tajných pamětí

Hortensii Hustolesové

Na stole sklenka s černým pivem, malá láhev s višňovým likérem a tři prázdné kalíšky (jeden kalíšek převržen). Dále porcelánová miska s jablky, dámská rukavice, cukřenka, nakrájený chléb, talíř s několika kolečky salámu, dvě vidličky, dva nože a dva šálky naplněné čajem. Čaj už vychladl. Je téměř jisté, že zde byla spáchána vražda.

Během zastávky na cestě do Wej

1
Během zastávky na cestě do Wej Mistr oslovil jakéhosi sluhu: Vypadáš spokojeně. Vidím, žes dobře živen i ošacen. Čím se zabývá tvůj pán?
A sluha řekl: Můj pán usiluje o to, aby byl lepším člověkem.
Mistr se zeptal: A dosáhl v tom tvůj pán již nějakého úspěchu?
Zatím nikoli, odpověděl sluha.
A dosáhne? zeptal se Mistr.
Snad ano, řekl sluha váhavě. A na chvíli se zamyslel a dodal: Když se bude více snažit.

Mistr se obrátil ke svým průvodcům a pravil: Tento sluha mluví moudře, dejte mu někdo měďák.

2
Během zastávky na cestě do Wej Mistr oslovil jakéhosi sluhu: Tvůj šat je rozedrán, krvácíš a kulháš. Co se ti přihodilo?
A sluha řekl: Můj pán usiluje o to, abych byl lepším člověkem.
Mistr se zeptal: A dosáhl v tom tvůj pán již nějakého úspěchu?
Ó běda, nikoli, odpověděl sluha.
A dosáhne? zeptal se Mistr.
Ó běda, zavzlykal sluha.

Mistr se obrátil ke svým průvodcům a pravil: Pán tohoto sluhy je zřejmě muž se slabou paží. Měl by mu někdo pomoci.

Čchang, Čchen a Čou

1
Čchang maloval pouze démony a bohy.
Proč pořád maluješ démony a bohy? ptali se lidé, kteří se přišli podívat na jeho obrazy. Proč nemaluješ třeba opice a psy?
Opice a psy každý zná, odpovídal Čchang. Zato démony a bohy ještě nikdo neviděl a nikdo neví, jak by měli vypadat. Když maluji démony a bohy, mohu malovat, jak chci.

Tak je to dobře, chválili Čchanga lidé, Čchang ví, jak se má malovat.

2
Čchen maloval jen opice a psy.
Proč maluješ opice a psy, zeptal se Čchena kdosi. Proč nemaluješ démony a bohy?
Démony a bohy si každý představuje jinak, odpověděl Čchen. Když namaluji démona či boha, téměř nikomu se to nelíbí, ale s opicí nebo psem jsou spokojeni všichni.
Tak je to dobře, chválili Čchena lidé, Čchen ví, jak se má malovat.

3
Čou také dobře věděl, jak se má malovat, a proto nemaloval démony ani bohy, ani opice a psy. Nemaloval nic. Celé dny prospal a za tmy pak seděl u okna své chýše, pil víno a díval se na liduprázdnou cestu.

Vůz a kůň

Vůz a kůň se ubírali společnou cestou.
Kampak máš namířeno? zeptal se kůň vozu.
Nevím a moc se o to nezajímám, odpověděl vůz. Jedu po cestě, má kola se točí, a až se přestanou točit, zastavím.
Ty se máš, voze, řekl kůň. Jen tak si jedeš, jedeš, jak se tvá kola točí, a když se přestanou točit, zastavíš. Mě popohání kočí, neustále mě hlídá, a jakmile se pokusím uhnout z cesty, uhodí mě bičem. Tráva voní, chtěl bych se napást a lehnout si. Chtěl bych se vydat tam, kam se rozběhnou mé nohy. Chtěl bych být tak svobodný, jako jsi ty. Můžeš být šťastný.
Ano, já jsem šťastný, pravil vůz. A tebe je mi líto, koni.

Paralelní literatura 17 – Konceptuální texty

Jarní kole kce

Ve svém přehnaném zaujetí výsledky – tedy skutečnými literárními texty, rezignovala česká literatura takřka úplně na konceptuální tvorbu, líheň originality a inspirace. Malá skupina anonymních autorů tvoří a publikuje kolektivní konceptuální náčrty, z nichž publikujeme stručný, leč charakteristický výbor.

Koncept A – Zkouška

Na silně frekventovaném místě (Václavské náměstí, Můstek, Staroměstské náměstí v Praze) opřít o zeď otevřenou rakev a vybírat poplatek deseti Kč za to, že se do ní zájemce může na pár minut uložit. Lze i přiklopit víko. O reakcích kolemjdoucích a zájemců o uložení včetně policejního zákroku natočit dokumentární film.

Koncept B – Bestseller

Napsat román o vztahu hypersexuálního ředitele reklamní agentury k elektrickému bojleru Ariston o objemu 160 l. Ředitel žije v podkrovním mezonetu kousek od Vyšehradu, zatímco v bytě pod ním pracuje světoznámá fotografka nehtových náhrad, která se panicky bojí deště, a proto nikdy nevychází z domu. Poté, co bojler, citově vykolejený neustálou tělesnou přízní ředitelovou, vyteče a vytopí fotografku, ta v hrůze z vody kapající ze stropu konvertuje k islámu a přijme za svůj životní cíl vyhodit do povětří Muzeum meteorologie ve středočeských Vrdech. V okamžiku, kdy fotografka omylem exploduje na nádraží v Čáslavi během přestupu na lokálku, ředitel organizuje plnohodnotné poslední rozloučení s bojlerem ve strašnic-

kém krematoriu. Zhroutí se, když přistihne zaměstnance krematoria kutálet bojler, jenž se nevejde do pece, směrem ke kontejneru se směsným odpadem v zadním traktu krematoria. V důsledku zpoždění způsobeného čáslavskou explozí teprve v té chvíli doráží do krematoria pozvaná obchodní zástupkyně firmy Ariston pro Prahu a Středočeský kraj, která ředitele uklidňuje zbrusu novým katalogem bílého zboží. Příběh je působivým humanistickým apelem na ochranu sexuální svobody a komerční rozmanitosti před realisticky vylíčeným nebezpečím islámského fundamentalismu. Knihu je třeba vydat pod pseudonymem Michal Viewegh.

Koncept C – Reklama

Obří bilboard. Na něm ukřižovaný Ježíš, snímaný odspodu. Je vidět jeho mohutně ochlupené podpaždí. Kousek od Ježíšova podpaždí krčí nelibostí nos Jidáš.

Zbývající plochu obřího reklamního bilboardu tvoří obraz tělového intimspreje Rexona spolu s nápisem: Nezradí vás!

Koncept D – Demokracie

Udělat přijímací zkoušky na magisterský obor Logistika na Vysoké škole ekonomické v Praze. Po dvou letech úspěšně završit studium obdivnou diplomovou prací o organizaci holocaustu s názvem Auta stojí, vlaky jedou. Vstoupit do politiky a po získání první strategické funkce na sebe sám vytáhnout svou diplomovou práci. Psát pod svým vlastním jménem do novin komentáře o tom, že jsem se zdiskreditoval a není možné, abych nadále vykonával svou funkci. Stát se členem některé ze správních rad státního podniku a napsat, že jsem se zkorumpoval. Udělat ze sebe postavu ironické divadelní hry, uváděné v pražském divadle Archa. Veřejně promluvit o svém intimním vztahu s Václavem Havlem.

Koncept E – Protest

Napsat vynikající román, takový, na který všichni čekají kdy už konečně přijde, takový, který je už na spadnutí, který pojímá současnost a nešťourá se s bezradností v minulosti, takový, který by oslovil staré i mladé čtenáře, který by se stal populární mezi čtenářskou obcí ale přitom by nerezignoval na svoji uměleckou hodnotu a byl by skutečnou výpovědí.

A nikam ho neposlat. Hlavně ne Trávníčkovi.

Popsat pocity autorského ega.

Koncept F – Filozofie

Dekonstruovat Jacquese Derridu jako ideologa strnulosti, uzavřenost a fašismu. Pracovat na tom celý život. Dojít k závěru, že to nikoho nezajímá.

Koncept G – Sláva (Gaučáky)

Aby byl koncept přesvědčivý, realistický a pravdivý, musí vycházet ze lživého tvrzení: Nechci být slavný.

Namalovat sérii deseti obrazů, olej na papíře, formát 100 x 70 cm. Doba výroby obrazů cca dva roky.

Uměleckou hodnotu a z ní vyplývající cenu nechat posoudit kurátorem.

Pokud budou obrazy uznány coby umělecké artefakty a ohodnoceny odpovídající sumou, poté je instalovat v IKEA, do sekce „Obývací pokoje“.

Každý obraz musí mít název „Gaučák 1“, „Gaučák 2“, „Gaučák 3“ atd.

Jeho cena nesmí převýšit 1500 Kč.

Být přítomen prodeji obrazů s tím, že kupující musí sdělit, proč ho obraz zaujal natolik, že si ho chce koupit.

Po prodeji posledního obrazu sepsat pojednání o pocitech autorského ega.

Koncept H – Život

Postavit dům, zplodit syna, zasadit strom. Zakusit víru, naději a lásku. Žít a nechat žít.

Nepsat, nemalovat, neprovozovat hudbu.

Koncept CH – Umění

Semtam v průběhu několika let nafackovat Jaromíru Typltovi. Neuvádět pro to žádné důvody. Rozšířit zprávu, že Typlt má prostě v životě pech.

Sledovat, jak to Jaromír Typlt přijímá coby sebenaplňující se proroctví a jak se mu hroutí existence. Posléze podpořit vydání jeho depresívních sebraných spisů.

Koncept I – Úspěch

Zorganizovat happening. V hlubokých lesích u Březové na Sokolovsku chodit mimo vyznačené cesty s transparentem „Pryč s hamižností církve!“, foukat bubliny bublifukem a být připraven náhle přistoupit ke každému náhodnému kolemjdoucímu a tančit s ním mazurku. Žádného kolemjdoucího nikdy nepotkat. Stoicky přijímat absurditu situace a přesvědčit se, že akce posiluje boj za zájmy lidu a umění.

Happening prohlásit za úspěšný.

Z antikvariátních banánovek

Jarní kole kce

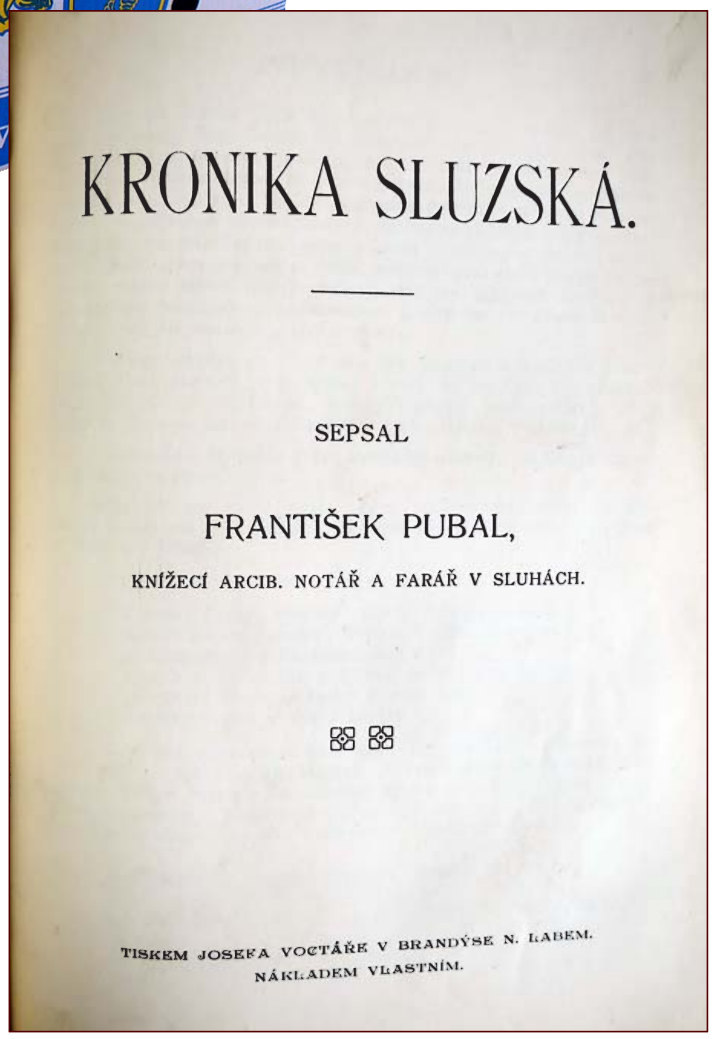
KRONIKA SLUZSKÁ.

SEPSAL

FRANTIŠEK PUBAL,

KNÍŽECÍ ARCIB. NOTÁŘ A FARÁŘ V SLUHÁCH.

TISKEM JOSEFA VOCTÁŘE V BRANDÝSE N. LABEM.
NÁKLADEM VLASTNÍM.

František Pubal byl farář, knížecí arcibiskupský notář a kronikář. Narodil se roku 1851 v rodině mlynáře v Buku u Vimperka. Po studiu teologie byl v roce 1874 vysvěcen na kněze. Krátce byl kaplanem v Jindřichovicích, než byl rozhodnutím hraběnky Nostitzové byl přidělen na faru v obci Sluhy (1787). Zemřel roku 1923 v Brandýse nad Labem, pohřben je na hřbitově ve Sluhách. Jeho arcidílo Kronika sluzská zachycuje dějiny vesnic Sluhy, Mratín, Veliký Brázdim, Malý Brázdim, Nový Brázdim a mlýna Podháje od konce 10. století, o primární prameny se opírá od století šestnáctého.

Kronika sluzská

Jde o jedno z nejvýznamnějších děl regionální historie, které je dosud užíváno jako zdroj informací. Pubalovými prameny byly Zemské desky, Zemský archiv, Pražský musejní archiv, místodržitelský archiv, matriky atd. Práci na kronice započal František Pubal v roce 1898, dokončena byla roku 1911. O rok později vyšla autorovým vlastním nákladem u brandýského tiskaře Josefa Voctáře.

Dějiny osady

1722 byla zima tak mírná, že se i v zimě sedělo v zahradách.

1740 byla zima velice krutá, začala po sv. Michaeli Arch., mrazy trvaly až přes Velikonoce; i léto bylo chladné, že obilí neuzrálo; i v lesích pomrzlo dříví, že nebylo k žádné potřebě.

1742 18. června dosahovali pruští husaři až k Brandýsu, rabovali a brali pěkné koně. – Dne 2. října z ponouknutí Karla Davida, franc. krajského, jenž ložíroval v Brandýse, povstal lid; hospodáři, chalupníci a pacholci z Popovic, Polerad, Brázdima, Sluh a Mratína a brali lidem zbraně: flinty, pistole, podávky, vidlice. Vrazili ráno do zámku v Měšicích, když pan hrabě ještě spal a žádali zbraně; pan hrabě jim dal 2 dukáty, jednu kravku a sud piva, aby se jich zbavil. Táhli s bubnem do Líbeznic a vrazili do fary; dostali chléb a pivo, zbraní na faře nebylo. Líbezničtí nechtěli s nimi jíti, řkouce, že počkají, až nařízení přijde. Výprava obrátila se k Pakoměřicům; u Březňovsi zajali důchodního z Libně, jenž klidně cestou jel, ale zase jim upláchnul. Večer byli opět doma; ale když cís. generál Lobkovic přijel do Brandýsa, prosili hrdinové kleče s rukama sepjatýma za odpuštění. – V listopadu dali se Francouzi, jsouce rozložení kolem Litoměřic, Mělníka, Kostelce a Brandýsa, na pochod ku Praze; cestou rabovali, brali koně, voly, krávy, ovce, dobytek vepřový, ba i šaty a nábytek. Císařští usadili se v Staré Boleslavi a furažírovali až k Líbeznicům; co zbylo po nepříteli, dobrali císařští.

1744 V říjnu Prušáci ustupovali před cís. velitelem Karlem Lotrinským; pruští vojáci utíkali z hladu a bídy, ale běda tomu, kdo takového sběha do domu přijal. Farář v Benátkách přijal desertéra pruského, hladového, zmořeného, z pouhého milosrdenství a musel dáti pokutu 500 zl. rýn., sumu na tehdejší časy velikou!

1748 veliká láce; strych pšenice stál 2.24 zl., žita 1.21 zl., ječmene 54 kr., ovsa 42 kr., hráchu 3 zl. – Do vánoc bylo teplo a žádného ledu nebylo.

1750 tuhá zima, bez sněhu. Mnoho psů se pominulo, mnoho lidí od nich k pohryzení přišlo a smrt z toho měli. Lidi pokousané léčili takto: zmyli je a skoupali a otevřeli jim žíly. – a s pomocí Boží

ozdravěli. Nesměli vycházeti lidé ze svých příbytků leč ozbrojeni silnými holemi. Vyšlo cís. nařízení: každý poddaný v Čechách má ročně odváděti 12 hlaviček vrabčích, aby vrabce vyhubili. Hojnost obilí.

1756 hrozné bouřky a povodně. Počala sedmiletá válka.

1757 Koncem dubna táhlo cís. vojsko od Kostelce ku Praze a vyhodilo pak most přes Labe do povětří; na začátku května táhlo též cís. vojsko od Brandýsa a vyhodilo most v Brandýse do povětří před Prušáky. Prušáci přirazili k Labi položili nový most, zmocnili se Brandýsa a rozložili se až ke Sluhám. Rozlezli se po celém okolí a začlo bohapusté rabování. – Dne 6. května po půlnoci zavířily bubny u Sluh. Prušáci se hnuli ku Praze. Hrozná střelba od Vysočan až ku Kolodějům; Prušáků padlých a raněných počítalo se na 40.000. – 17. května byl v Líbeznicích soudný den. Paroubek vypravuje: „Rota asi 50 pacholků pruských vyrazila do fary, chtějíce všecko meči a sekerami rozsekati; rota řvala. V největší úzkosti přišel do fary pruský lajtnant pan de Kovacs, katolík, rodilý z Uher; taseným mečem zahnal rotu, že jí dvéře nestačily. Řádili zle i v ostatních staveních; pan lajtnant Kovacs zamířil do stavení proti faře ležícího, do chalupy Václava Ayma, jenž nemocen jsa, ležel. Pruský pacholek žádal na něm 10 krejcarů. Aym podával mu 7 kr., více neměl, ale

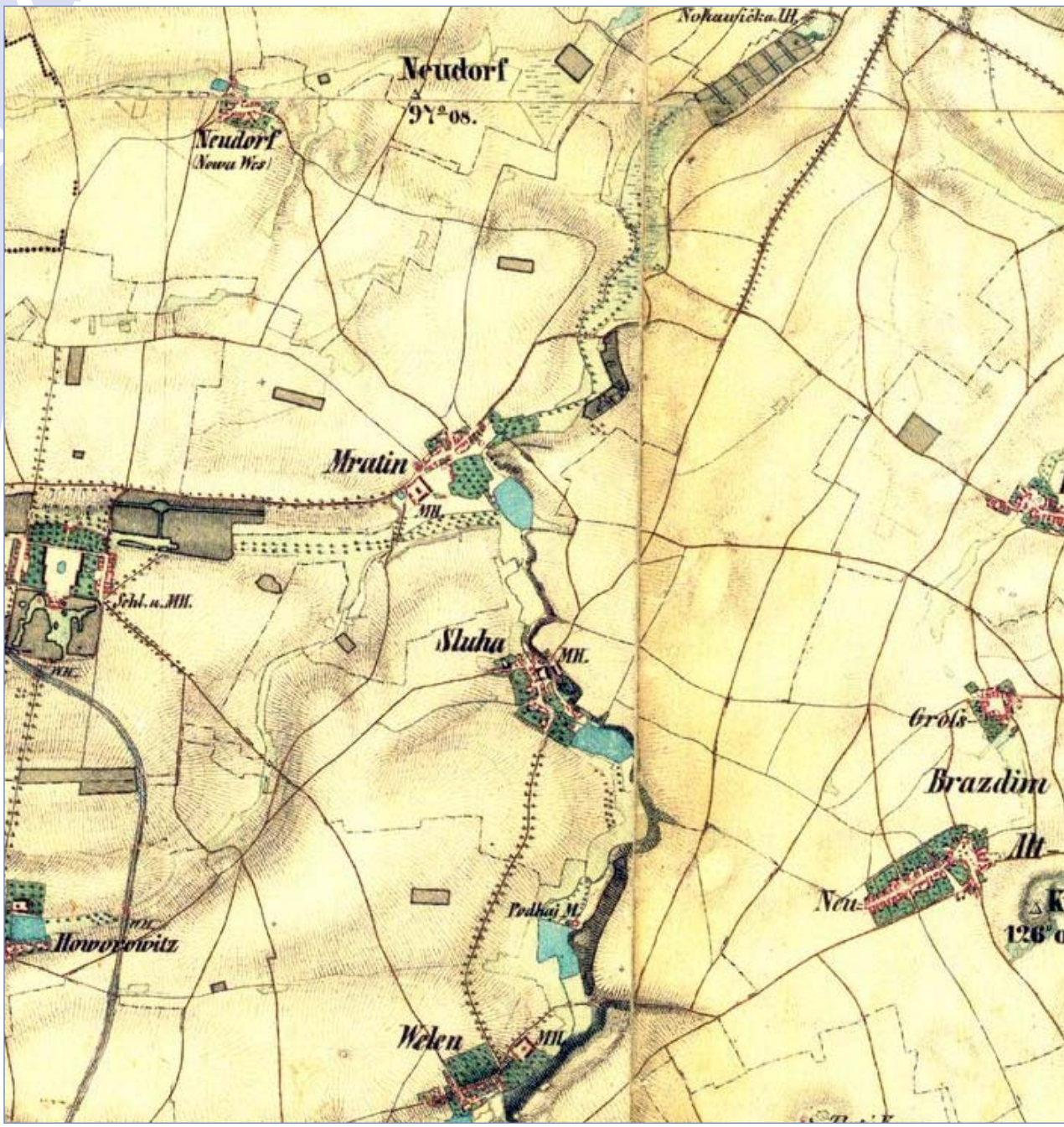

pacholku bylo to málo, nechtěl je vzíti a chtěl mu svléknout koženky s těla. Tu přijdouc pan lajtnant do světnice, chytil pacholka za vlasy, vtáhl jej ven a venku jej španihelkou mazal. Na to, poněvadž po celé vsi rabuněk byl jak na šaty, tak i na špíži a dobytky, běžel pan lajtnant k Josefu Kováři, sedláku; tam zastihl pacholka, jenž násilím vola a kravku z chléva odváděl. Přistihnouc jej při krádeži, napsal grandprofousovi list a lupič byl oběšen.

1763 dne 15. února v masopustní úterý učiněn byl mír v Hubertsburgu a 7letá válka skončena. Pšenice stála 5 zl., žito 4.25 zl., ječmen 3.18 zl., oves 75 kr., hrách 3 zl.

1764 zatmění slunce dne 1. dubna, následovaly nemoci dobytka, vepřový padal.

1768 dne 26. února zemětřesení ve Vídni, Praze, Litoměřicích, u nás rachot slyšet. Mnoho měst vyhořelo: Králíky, Pelhřimov, Habry, na Moravě a v Uhrách.

1771 umřel v Mratíně žebrák 60letý, cizí, 1772 umřel v č. 19 žebrák 18letý, cizí; nevědělo se, odkud jsou a jak se jmenují, bída je vyhnala z domova. V čís. 24 umřela žebračka Anna, 60letá, u vsi na cestě nalezen žebrák 30letý mrtvý. Umírali nejen chudí, ale i zámožní, hladem a bídou!

1773 hojné žně a bídě byl konec.

1813 ve dnech 16. a 17. srpna byli u nás Rusové; v matrice připsáno: „zle se vším hospodařili“. Nejspíše táhli k Lipsku, kdež svedena veliká bitva 16.–19. října.

1822 nebylo žádné zimy, o svátku Nejsv. Jména Ježíš koupaly se v Starém Brázdimě děti šenkýře Čecha v rybníčku. Na sv. Jana Nep. napadl sníh; žito kvetlo a sníh zůstal na klasech viset; hospodáři navazovali provazy, povřísla a řetězy a jdouce po mezích, stírali jimi sníh s klasů. Ale to byla chyba, setřeli se sněhem i květ a klasy byly prázdny.

1829 slavena 100letá památka svatořečení sv. Jana Nep. Do Prahy zavítal zvláštní poutník: Čech v Uhrách usedlý; byl v Praze při první slavnosti r. 1729 – tehdáž bylo mu 19 let – po 100 letech zase přišel jako kmet 119letý!

1902 loupežný skutek byl spáchán u Velkého Brázdima na vozkovi, jenž rozvážel po obcích chleba. Útočník sápal se na vozku, bodl jej nožem do prsou, ale nůž prorazil toliko silný zimní kabát. Chtěl se zmocniti brašny s penězi., ale vozka udeřil jej bičem do hlavy, práskl do koní a šťastně ujel. Bylo pozdě večer v zimě a lupič nebyl vypátrán.

1908 dne 15. května přiběhl do Mratína cizí, pominutý pes, rval se se psy, pak běžel do Sluh, napadl Františku Petržilkovou z č. 14, pokousal v Mratínské cihelně 3 děti: Oldřicha, Barboru a Václava Konráda, běžel do Veleně a v Mírovicích byl zabit; vnitřnosti jeho jsou zkoumány a shledáno, že byl pominutý. Všecky 3 osoby jsou zavezeny do Vídně do ústavu Pasteurova k léčení a dne

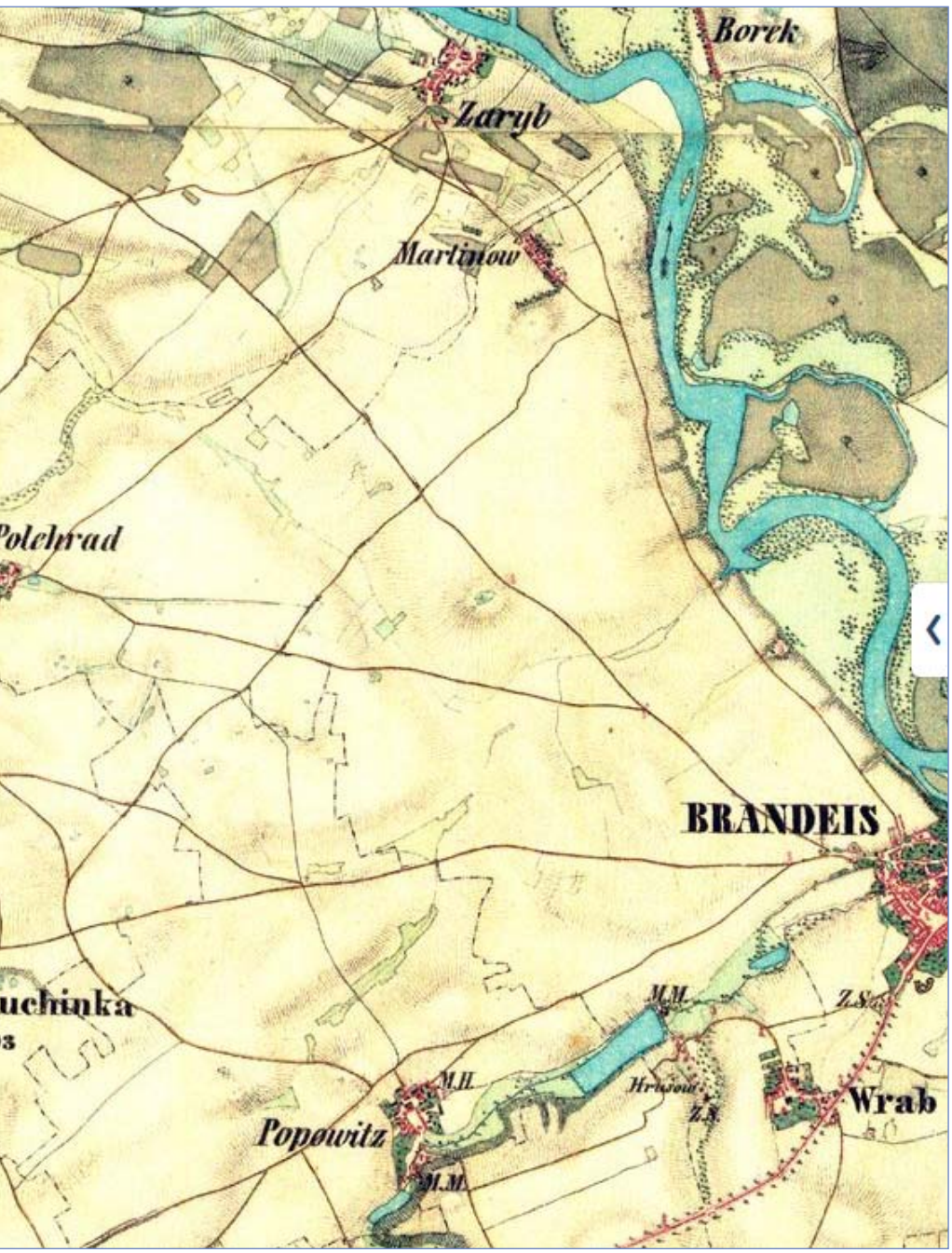

3. července vrátily se domů; jsou živy a zdrávy. Dne 20. května pobito v Mratíně 14 psů, v Sluhách 50 psů a dvě kočky; pobíjeli je doma a stříleli v cihelně.

1909 v lednu ve Velkém Brázdimě zatčen Lad. Ježek, 20letý mladík a náčelník společnosti tamburašů; byl stíhán pro podezření, že ještě s jedním společníkem dne 20. června 1908 zavraždil v Točné u Prahy 80letého kolovrátkáře Janečka a oloupili jej o spořitelní knížku, na níž měl stařec uloženy svoje úspory 1200 K; 1000 K vyzdvihli a hned po vraždě utratili.

1911 28. listopadu uchystal Brandýs a okolí novomanželům J. J. Výsostem arcivévodovi Karlu Františkovi a Zitě uvítání co nejskvělejší. – 24. prosince na Štědrý večer po polednách rozbit a vyvrácen kříž, stojící na panském poli, kdež rozcházejí se cesty k Měšicům a Třeboradicům; pachatel nebyl při činu dopaden, ale podezření uvaleno na cizího muže, jenž v kritickou dobu okolo kříže šel. Soudní vyšetřování zavedeno. Bohaprázdný skutek všeobecně odsuzován.

Nejstarší lidé na osadě Sluzské zemřelí

1729 Čejkovský Martin z Mratína, 96 r.
1825 Černá Dorota, výměnkářka z V. Br., 100 r.
1839 Hojková Lud., vým. ze St. Br., 90 r.
1859 Hojková Kat., vým. ze St. Br., 102 r.
1876 Hojková Lud., vým. ze St. Br., 90 r.
1836 Hřebíček Josef, kovář ze Sluh, 105 r.
1854 Klenotková Majd. vým. ze St. Br., 105 r.
1817 Mastný Martin, nádeník z N. Br., 109 r.
1819 Řehák Jan, výměnkář z V. Br., 107 r.
1771 Lichtrmoc Jiří, podruh ze St. Br., 96 r.
1852 Silvíčková Kat., žebr. ze Sluh, 105
1829 Máj Jan, obuvník ze Sluh, 93 r.
1746 Slívová Dorota, vdova z Mratína, 104 r.

Lidé nešťastní

Ve Sluhách:

1791 1. dubna Neznámá, 60letá, nalezena na silnici nedaleko zdejší hospody na šlak mrtvá.

1798 10. srpna Řezáčová Majdalena z č. 9, 8 měsíců stará, přejeta vozem a byla hned mrtva.
1799 17. února Anna, světem jdoucí, 50letá, nalezena ve sněhu polomrtva, ve 4 dnech umřela.
1809 21. srpna Kopka Václav, krejčí z č. 51, 28letý, zlámal si ruku, chytil ho brand a umřel.
1822 14. dubna Koch Jan, 36letý mlynářský, smrtelně zraněn mlýnským kamenem.
1832 od 17. února do 27. srpna řádila zde cholera, zemřelo 16 lidí.
1837 24. června Průchová Anna z č. 24, 23letá, při koupání ve strouze v jámě (ve vsi) utonula.
1846 7. září Suchánková Anna ze skály, 7letá, spadla do studnice a utonula.
1860 19. ledna Fuxa Josef z č. 15, 26letý, v kamenném lomu zasypán a v krátkosti umřel.
1872 30. srpna Kutina Jan z č. 64, smrtelně na návsi postřelen a zemřel.
1879 v únoru tyfus, v č. 56 zemřely 3 osoby.
1879 22. září Hanzl Václav z č. 4, vrazil si kleště do pravého oka a zemřel otřesením mozku.
1880 15. listopadu Ryman Ludvík 4 1/2 roku starý a Františka, 1 1/2 roku stará, děti dělníka Ludvíka Rymana ve výměnku č. 16 se udusily; rodiče byli v práci, na podlaze byla nastlána sláma; z kamen vypadl žhavý uhlík a sláma se vzňala.
1883 23. ledna Langer Ant. z č. 78, 6letý, zabit vozem plným řízků.
1885 24. dubna Máj Vojtěch z č. 45, 77letý, zavražděn blízko křížku u Nového Brázdima a manželka jeho Rosalie, 62letá, zavražděna doma. Vrahové vypátráni nebyli.
1887 20. října Pecháčková Teresie, manželka řezníka v č. 8, 41letá, zabita při porážení býka.

Připravil
Michal Šanda

Spěšný spis

Tento spěšný spis vložil kdosi do Kroniky sluzské, snad to byla sama Růžena Tomanová. Třiasedmdesát let byl list s kronikou pospolu, a tak je pospolu ponechme i v Dobré adrese.

(mš)

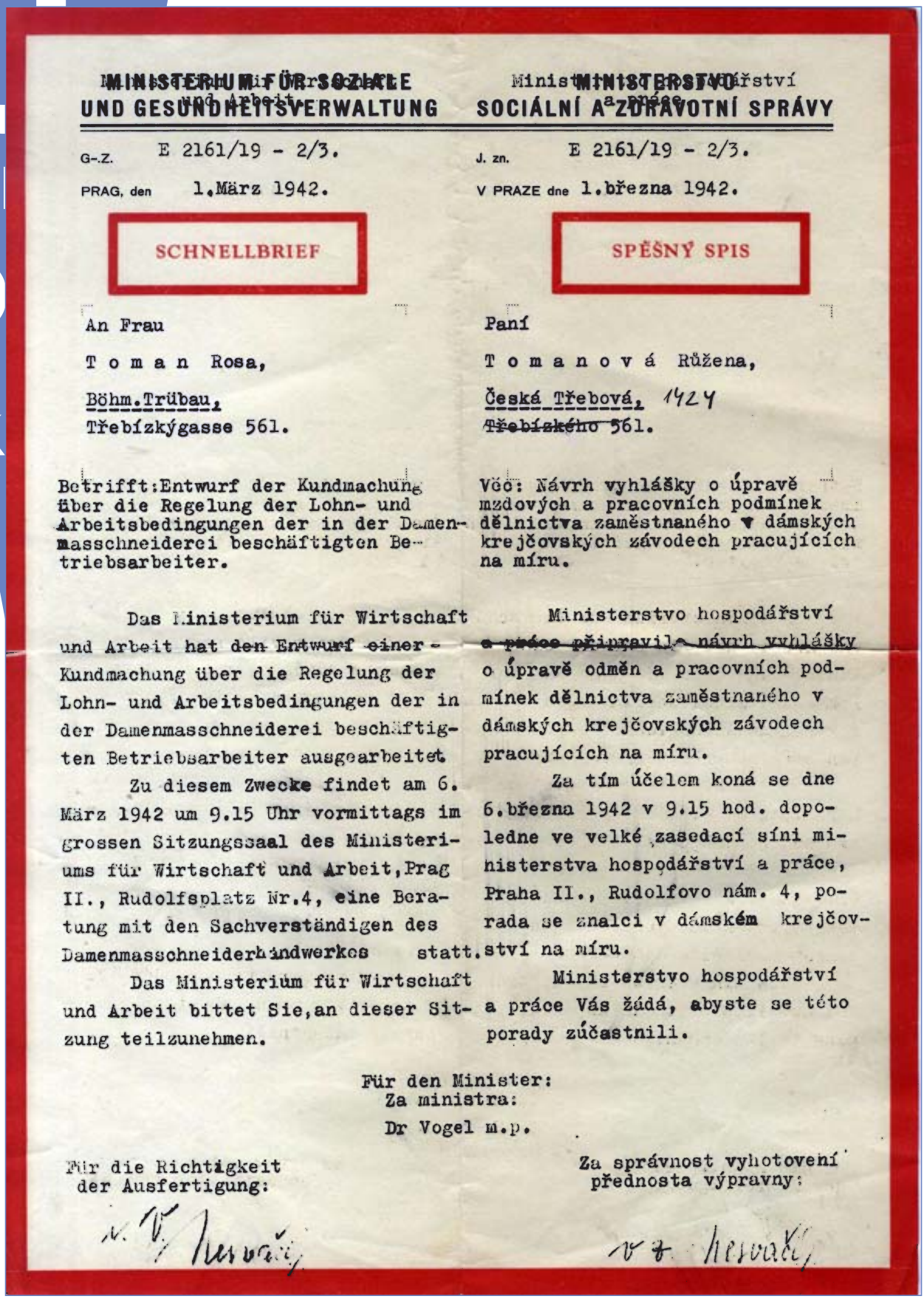

MINISTERIUM FÜR SOZIALE UND GESUNDHEITSVERWALTUNG
und Arbeit

G.-Z. E 2161/19 - 2/3.

PRAG, den 1.März 1942.

SCHNELLBRIEF

An Frau

T o m a n Rosa,

Böhm.Trübau,
Třebízkýgasse 561.

Betrifft:Entwurf der Kundmachung über die Regelung der Lohn- und Arbeitsbedingungen der in der Damenmasschneiderei beschäftigten Betriebsarbeiter.

Das Ministerium für Wirtschaft und Arbeit hat den Entwurf einer Kundmachung über die Regelung der Lohn- und Arbeitsbedingungen der in der Damenmasschneiderei beschäftigten Betriebsarbeiter ausgearbeitet.

Zu diesem Zwecke findet am 6. März 1942 um 9.15 Uhr vormittags im grossen Sitzungssaal des Ministeriums für Wirtschaft und Arbeit,Prag II., Rudolfsplatz Nr.4, eine Beratung mit den Sachverständigen des Damenmasschneiderhandwerkes statt.

Das Ministerium für Wirtschaft und Arbeit bittet Sie,an dieser Sitzung teilzunehmen.

Für den Minister:
Za ministra:
Dr Vogel m.p.

Für die Richtigkeit der Ausfertigung:

MINISTERSTVO SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ SPRÁVY
a práce

J. zn. E 2161/19 - 2/3.

V PRAZE dne 1.března 1942.

SPĚŠNÝ SPIS

Paní

T o m a n o v á Růžena,

Česká Třebová, 1424
~~Třebízského~~ 561.

Věc: Návrh vyhlášky o úpravě mzdových a pracovních podmínek dělnictva zaměstnaného v dámských krejčovských závodech pracujících na míru.

Ministerstvo hospodářství a práce připravilo návrh vyhlášky o úpravě odměn a pracovních podmínek dělnictva zaměstnaného v dámských krejčovských závodech pracujících na míru.

Za tím účelem koná se dne 6.března 1942 v 9.15 hod. dopoledne ve velké zasedací síni ministerstva hospodářství a práce, Praha II., Rudolfovo nám. 4, porada se znalci v dámském krejčovství na míru.

Ministerstvo hospodářství a práce Vás žádá, abyste se této porady zúčastnili.

Za správnost vyhotovení přednosta výpravny:

Jarní kole kce

Nevermore
Kalin Terzijski

Kalin Terzijski se narodil 22. března 1970 v Sofii. Pracoval v mnoha profesích, pět let vykonával i psychiatrickou praxi, ale od r. 2000 se zcela věnuje pouze psaní. Spolu s **Martinem Karbovským** a **Angelem Konstantinovem** založil literární spolek *Literární diktatura*. V r. 2007 dosáhl značného úspěchu svým románem *Alkohol*, který se stal v Bulharsku nejprodávanější knihou r. 2010. Za posledních šest let vydal celkem dvanáct knih (šest sbírek básní, tři sbírky povídek a tři romány).

Nevermore

Pátek, 22:38

Probudilo ho neustálé hučení v hlavě a svíravý pocit v krku. Před očima se mu v prapodivném tanci mísily fialové skvrny, zlatavé mušky a jakýsi nepříjemný, tmavorudý závoj. Tak je to pokaždé zhruba čtyři hodiny po vypití první láhve koňaku. Známá nevolnost a bušení srdce naplňují horní polovinu těla, známá strnulost a slabost naplňují zase tu dolní.

Zvedl hlavu a náhlá tvrdost, která se vynořila z naprosté tmy, jí přišla naproti – jeho staré hlavě plné koňaku. Dokonce se mu před očima objevily hvězdy, jak se zničehonic vynořila tahle tvrdost. Bolí celá hlava, čelo i týl. Podivně mu zpoza řas vyplouvá vzpomínka na pohřeb dědy. Ve vzpomínce prší, hrobníci házejí hroudy blátivé země, bubnují na rakev, babička klidně a monotónně pláče, v pase ji objímá jedna z tet. Vzpomínka je zřetelná, je v ní cosi uklidňujícího.

Zvedl hlavu znovu a tentokrát opatrněji. Neudeřila, spíš lehce ťukla do čehosi, co bylo tvrdé jako kámen, protože to pravděpodobně byl kámen. Zachvátil ho strach. Nepřemožitelná horká vlna – od nohou až po kořínky vlasů, pot na spáncích, pot ve slabinách, pot na zádech. Studený pot na rozpáleném těle. Napadla ho šílená myšlenka – že leží ve vzduchu a pokouší se stoupnout si na zem. Mlátí se hlavou o tvrdou, debilní zemi, která je Nad ním.

11:25

Po zádech mu běhal mráz, žaludek měl jak na vodě, třásly se mu ruce. Pitomý ruce, podívejme se, jestli se třesou – netřesou se. Jak je to krásné, celých dvacet čtyři hodin bez alkoholu. Radost roste v prsou. Roste něco v jícnu. Je to křeč, ne radost, ale je to příjemné. Hrdá křeč vítězství vůle. Docent

Pětkrát byl nominován na prestižní bulharskou literární cenu Helikon. V r. 2011 byl jako první Bulhar za svou sbírku povídek *Ima li koj da vi običa* (*Máte někoho, kdo vás miluje?*) oceněn Evropskou cenou za literaturu. Celou sbírku se chystá v českém překladu vydat nakladatelství Dauphin. Povídka *Žebrák* z této sbírky byla publikována v časopise *Plav*, kde v roce 2014 vyšel v „bulharském čísle" také rozhovor s autorem a ukázky z jeho poezie. R. 2012 k nám Kalin Terzijski zavítal jako oficiální host 18. mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy Praha. Na www.iliteratura.cz jsou publikované mikropovídky, pocházející z bibliofilie *13 parčeta ot sčupenoto vreme* (*13 kousků rozbitého času*), kterou autor také ilustroval a která vyšla v nákladu pouhých sto kusů. Na stejném literárním portálu je i další povídka ze sbírky *Máte někoho, kdo vás miluje?*, ze které pochází i tato ukázka.

si chytil jednu ruku a zkontroloval si puls. 78 – nádhera. Dotkl se čela – žádný pot. Prohlédl si ženu, která seděla schoulená vedle něj, a pomyslel si, že neexistuje nic nešťastnějšího než sedící, schoulená žena před ordinací psychiatra. A také si pomyslel, že neexistuje nic většího a pyšnějšího, než je on sám, jenž přemohl alkohol, odvážný a nepřátelský vůči všem, člověk s ocelově pevnou vůlí, který už celých dvacet čtyři hodin nepije. A přesto se neválí po zemi, nekope nohama do vzduchu a nesnaží se pokousat jiné lidi. Je jenom trochu nervózní, ale to je přirozené.

Nervózní, nezvučný a zcela bezděčný smích mu roztřásl obličej: „Úplný blbosti, jenom úplný blbosti. Jsem trošku napjatej... To je normální... Před doktorem musím vypadat mírně. Tak hele – já jsem mírnej, trochu otrávenej člověk, nepotřebuju tě, doktore. Přišel jsem, abych se podíval, jak se máš, prostě protože mi seš sympatickej. Já nepiju. Možná že jsem i trochu pil, ale to protože i alkohol mi byl sympatickej. A vůbec: jak se máte, jak se máte, doktore. Nevypadáte nejlíp. Bylo by dobrý, kdybyste přestal kouřit, jste ještě mladej, hlídejte si motůrek. Já jsem úplně v pořádku, žádný abstinenční příznaky. Přeci abstinenční příznaky mívaj alkoholici, ne? Snad nemáte tyhle abstinenční příznaky vy? Hele, znova jsem se rozčílil. Musím bejt úplně klidnej a mírnej, nechat doktora, ať se ptá, a já mu budu odpovídat chladně a zdvořile. A vezmu si jeden diazepam, pro každej případ."

Docent se chytil rukama za hlavu, zklidnil dech a zkontroloval si puls – 85. Není potřeba přemýšlet, myšlení rozčiluje, mozek zabíjí tělo. Doktor se objevil ve dveřích, ohnul ukazováček jako háček a pozval ho tak do ordinace. Docent se postavil pomalu, pokusil se vypadat jako člověk, kterého vy-

zvali, aby měl přednášku z lingvistiky na Univerzitě v Bostonu. Zavrávoral a tím skončila podobnost s člověkem, který přednáší na Univerzitě v Bostonu. Pitomý vestibulární aparát, pitomý mozek, pitomý doktor, který si všimne každého zavrávorání. Vešel do ordinace a položil se na gauč, který byl žalostný, všechno v ordinaci bylo žalostné, na zdi visel žalostný zažloutlý a křivý obraz. Na čele už měl trochu potu, ale to je normální, je to z léta.

13:20

„Dvě láhve koňaku a krabičku cigaret," řekl docent a pokusil se do svého hlasu vložit všechno to, co vkládá do hlasu člověk, když kupuje koňak pro návštěvu. Pro velkou společnost abstinentů, kteří koňakem jen zašpiní dno skleniček s nízkou nožičkou.

Kontrola dopadla velmi dobře. Doktor ho nenutil dotýkat se ukazováčkem špičky nosu, stát rovně a bos v ponižujících pózách, kdy měl prsty levé nohy opřené o pravou patu. Doktor telefonoval s nějakou ženou, trochu i křičel do telefonu, potom se ho nedbale zeptal, jestli ještě pije, kdy pil naposled: „Od minulého pátku – ani kapka, takže už jsem nepil pět dní," zalhal docent a podíval se doktorovi do očí, jak to dělá každý, kdo chce lhát správně. „Bravo," napsal mu ještě jeden recept na tegretol, který prodávaly i bez receptu, a řekl mu, že má skutečnou radost, že to je veliký úspěch: „Mám skutečně radost, tohle je veliký úspěch." Docent se uklidnil: „Doufám, doktore, že jste nepochyboval," řekl a vyšel krokem člověka, kterého jednou určitě pozvou, aby přednášel v Bostonu. Při odcházení si zkontroloval puls – byl klidný a pravidelný, dýchání – pomalé. Všechno je to o mozku, o lidské psychice. Mozek udržuje tělo, mozek může způsobit, že je tělo nezničitelné. Tělo má potřebu si něco dát, vůle nespokojeně křičí – je čas na krmení.

„Dvě láhve koňaku a krabičku cigaret."

13:27

Na ulici před lékárnou probíhaly výkopové práce. Dělníci – na dně výkopu, zhruba tři metry pod úrovní ulice, stáli v žluté hlíně. Nekopali, ale opírali se o lopaty a prohlíželi si hlínu. Jeden bagr vyfukoval kouř, vrčel a všechny otravoval. Bagrista sprostě zanadával, zastavil lžíci a vylezl po strmém svahu díry. Kamsi vyrazil, bezcílně odplivoval na stranu. Široké eternitové roury ležely na dně výkopu.

Docent pozvedl čelo k nebi a pořádně se napil, přesně tak, jak postával na okraji. Na čelo mu spadla kapka, podivná a nepřirozená, jako by na něj někdo plivnul. Potom dopadly i další kapky a stvořily veliké, temné skvrny na žluté hlíně. Krásně to zavonělo, po mokrém prachu. „Musím se někde schovat a napít se, déšť si pak může klidně padat," řekl si docent.

Dělníci posbírali své odpadky a líně se odšourali k jakési zatuchlé, smrduté, světle modré dodávce – alespoň tak si to představoval docent, protože dodávku nebylo nikde poblíž vidět.

Eternitové roury pod pořádnými kapkami téměř úplně ztmavly a ležely na dně výkopu – tmavomodré na žlutém pozadí. „Takže kam se tak posadím a kde se napiju, schovaný před tím pitomým deštěm, ať si pak klidně padá. Koňak mi rozmasíruje moje zdřevěnělé nohy a přivolá myšlenky na voňavé horské louky a ženy mladší pětadvaceti let, koupající se v horské rose," řekl si docent.

13:58

Venku se příjemně setmělo, některá auta měla rozsvícená světla. Docent vystrčil hlavu z roury a prohlížel si je. Byla nahoře a jemu se zdálo divné, že on sám je dole, zatímco ta auta nahoře, a přesto je všechno v pořádku: kontrola dopadla dobře, koňak je trochu teplý, ale je dobře, má zápalky i cigarety a všechno je v pořádku. Podivně a příjemně. Posunul se potrubím trošku víc doprostřed, tam bylo tepleji a temněji. Skrz otvor bylo vidět úplně maličký výřez nebe – jeden topol se žlutozelenými listy, které se chvěly, ale vlastně se téměř ani ne chvěly na tmavomodrém pozadí nebe. Pořádně se napil a usmál se dobrým věcem, které ho potkaly. Alkohol mu sklouzl do jícnu, lehce mu spálil žaludek, nahoru vyrazily šťávy, ale ne nepříjemné. Podíval se znovu na topol s (ne)chvějícími se žlutozelenými listy. V tom všem bylo cosi krásného, co bylo v něm i mimo něj. Opřel se zády o rouru a začal pomalu převalovat hlavu zleva doprava a zprava doleva. Krátké vlasy v týle mu příjemně pérovaly. Začal ho zmáhat spánek.

22:50

Docent se skoro pět minut plazil, ale otvor do vnějšího světa se stále ne a ne objevit.

Zalapal po dechu, plný strašlivé předtuchy. Zapálil krabičku od sirek a podíval se na hodinky – 22:55. Spal téměř devět hodin. Jeho kolena, lokty, celé jeho tělo se zmítalo v záchvěvech hrůzy – posel, cválající na fialovém koni, přicházející chvilku před tím, než dorazí panika. Posadil se a zapálil si cigaretu. Zhruba dvě minuty zhluboka dýchal, pokusil se střízlivě uvažovat. Cha, střízlivě! Cítil se jako kus hadru, dech mu páchnul nestráveným alkoholem. „Sakra, průser, průser, do háje. Ale určitě je to všechno… no jasně! Zkrátka zatímco jsem spal, otočil jsem se na druhou stranu. Prostě se neplazím správným směrem.“ Poseděl asi minutu, klidnější, protřel si kolena a lokty a připravil se, že se bude plazit opačným směrem. Začal se plazit.

Plazil se šest, potom osm, potom ještě deset minut. Tma ho tísnila, obklopovala ho! Kudy kam?! Rourou – kupředu? Má na výběr? Ne.

Mechanické, podvědomé, bláznivé plazení dopředu. Docent se potil, chroptěl, co chvíli zasténal. Nakonec se posadil. A zařval. Jenom v duchu. Je hrozné řvát v úplné tmě a úplně o samotě. V… plus mínus… zamyslel se – dva nebo tři metry pod zemí. Viděl pouze červené kruhy absolutní tmy.

„Takže mě zazdili zaživa, to sou věci, to sou věci. Ach, ach, ach, maminko moje, mami, mami, mami.“

Udeřil rukama, nohama, hlavou, zády, boky, nosem, břichem do horní stěny roury. Teď už roura nebyla široká. Strašlivě se zúžila. Byla těsná jako rakev. „Těsnější je než rakev,“ pomyslel si docent. Hlavou mu bleskla myšlenka – jak to že lidé nepociťují klaustrofobii v těsném oblečení? Uvnitř – v oblečení je strašně těsno. Chytil se za kravatu a strhl ji ze sebe, omotal si ji kolem pěsti a zabušil, už klidněji, metodicky do stěny. „Stěna mého posledního domu,“ pomyslel si. Z absurdního klidu a systematičnosti toho, co dělal, ho zachvátila ještě větší hrůza. „Co to dělám, Bože, jsem tady zazděný. Nikdo mě neuslyší.“

Cosi vyčnívalo z vnitřní kapsy jeho saka. Dotkl se toho – bylo to oblé. Vzal to do ruky a spokojeně se otřásl. Spokojenost odsouzence k smrti provazem z poslední cigarety. Spokojenost zaživa zazděného z posledního loku koňaku. Hodně loků koňaku – celá láhev.

22:56

„Šetři sirkama, hlupáku.“

22:59

„…Láhev se vyprazdňuje, doprdelepráce, alkohol mi pomáhá… teď jsem klidnější… život jsem prožil hloupě… škoda mojí dcery, škoda jí… tak či tak mě nepotřebuje… co jsem to jen provedl s tímhle, ach, ach, ach… pitomým životem, pitomě prožitým životem.“

23:07

„Měl bych si nechat aspoň deset sirek, měl bych si nechat aspoň decku a půl koňaku. Nesmím se vzdát. Budu se plazit, zemřu při plazení. Miluju plazení. Jsem hlemýžď. Miluju plazení, miluju lezení a pití. Strašně miluju pití a plazení.“ Pomalu se znovu začal plazit, odhodlaně, mumlal si cosi pod vousy, klidně a pravidelně sténal, jeho steny připomínaly jednu japonskou rybářskou písničku.

Plazil se zhruba dvě hodiny.

1:12

„Milujuplazenímilujuplazenímilujuplazení.“

Budu se plazit ještě tak půl hodinky a pak přestanu. „Ach, mami, mami, mami.“

Napil se koňaku, uhlíky mu zaplanuly v žaludku, v jícnu, v srdci. Poprvé po letech se mu zachtělo napít se vody.

Vodič-ka-a-a!

1:30

„Potkani. Zlí potkani. Děsí mě k smrti. Uf… ne, vůbec mě neděsí. Já umírám, zaživa zazděný, a bojím se potkanů…

Zajímalo by mě, proč člověk, když se dozví, že tak či onak zemře, proč se takový člověk vůbec bojí různých blbostí… a stará se o různý blbosti… proč se koupe… když umře? Proč si stříhá nehty? Proč dělá blbosti? Proč se bojí hadů nebo ztráty práce? Přece umře, ne? Sakra práce. Já miluju jenom plazení. Pít a plazit se!“

1:35

„Umřu.“

1:40

„Plazení mi jde dobře, jsem fakt dobrej, všechno, co jsem v životě udělal, bylo dobrý. Jednou jsem zachránil člověka před utopením.

Jarní kole kce

Byl jsem mladej a on, tenhle člověk, se topil – já jsem ho chytil, plaval jsem s ním skoro půl kilometru a zachránil jsem ho. Plaval jsem dobře. Jo, jo, jo. I teď bych moh‘ zachránit člověka. Potřeboval bych koňak a někoho, kdo by mě miloval. Nic jinýho nepotřebuju. A ještě se taky potřebuju plazit.“

2:30

„Nebudu se už dál plazit!“

4:32

„Pokračuju v plazení, nic jinýho mi nezbejvá, musím něco udělat. Co to tam nahoře hřmí? No nazdar. To je tramvaj. Mami, mami, mami. Kde je tady blízko tramvaj? Tři metry směrem nahoru… Je to blízko. Ne, to nemůže být nic jinýho… jasně, tohle je zastávka u památníku Levskýho. Musím se plazit.“

5:50

Kolena mám sedřená na kost. Už dávno jsou sedřená na kost. Jaká je následující fáze sedření? Do morku kostí? Kolena mám sedřená do morku kostí. Plazím se dál. Teď je to snadný. Roury vedou dolů. Plazím se směrem… možná směrem ke čtvrti Podujane. Možná umřu v Podujane. Tam jsem se narodil…“

5:59

„…Možná ke čtvrti Orlandovci! Netuším!“

7:31

„Světelný bod v temnotách… No jo, světlo… slyším hluk… Cha! Cha, cha, cha! Vidím svět venku… žlutou hlínu… roura skončila… svět venku existuje… cha! Mám takovou radost… takovou radost… cha… chce se mi brečet… chudák já… škoda mýho života… cha… jsem zachráněn… mám takovou radost… strmá žlutá hlína… Vylezu… A proč bych vylejzal? Vylezu… A proč bych vylejzal? Vylezu…“

7:33

Na zastávce svraštělé babky, celé v černém, čekaly na tramvaj. Ano. Orlandovci… Hřbitovy… Docent se vydrápal z výkopu, pomalu se došoural k lavičce na zastávce a posadil se na ni. Babky si ho prohlížely. Sáhl do kapsy a vytáhl láhev. Bylo v ní na prst hnědého moku. Naklonil láhev a dopil ji. Potom postavil límec saka a přitáhl si ho blíž ke krku. Ruce si strčil do podpaží. Protože bylo vlahé jitro.

Oranžové, téměř hnědé

Žil ve čtvrti Izgrev a všechno bylo podle něj úplně v pořádku. Dokonce i práce, což je v našich časech skutečně neuvěřitelné, zvláště když je člověk umělcem na volné noze. Prodával dva obrazy měsíčně, jejich průměrná cena byla kolem pěti set dolarů. Poměrně slušné peníze. Vystavoval společně se skupinou přátel, kteří byli mladí a umírněně avantgardní – tzn. stále ještě používali plátna a barvy, a ne zplynované kočky a různé odstíny zeleného světla. On sám byl co do avantgardnosti ještě umírněnější – nejenom že používal plátna a barvy, ale nijak zvlášť neřešil ani výběr barev. Maloval vždy v jednom barevném spektru – modravo-hnědá, pokud něco takového existuje. Prostě nedokázal vystát pestrobarevné mazanice. Podle něj byla rozmanitost barev cikánským, šíleným a nesmyslným zobrazením prosťáctví. A tak to měl odmala.

Zatímco jiná děcka nosila červené tepláky a žluté šusťákové bundy s modrými nápisy, on chodil v hnědém svetru a tmavomodrých, barevně absolutně neutrálních kalhotách. Všechno, co bylo jeho, bylo buď šedavé nebo modravé nebo hnědavé. Už jako malý si zamiloval grafiku, ale zdálo se mu, jako by ve své podstatě měla ideu chybějících barev, jako by se do ní barvy mohly dodat a věci tak zevšednit. Proto začal malovat barvami, a to barvami, které byly tak mdlé, jak to jen bylo možné. Šedavo-hnědavo-modravé. Dokonce i černá ho štvala svojí výrazností.

Přes tuhle podivnou vášeň pro nevášnivé tóny byl dost talentovaný a dařilo se mu. A to jak co se týká obrazů, tak i jeho života. Měl talent i na život.

Byla tu však jedna věc, která ho trápila. Jeho žena. Ne, ne jeho žena. Ona byla ve své

podstatě překrásná. No, možná ne úplně překrásná… byla velmi krásná, umělkyně, emocionální… a všechno to, co se ještě dá říct o ženách… které člověka dovádějí k šílenství a lezou mu na nervy. Zkrátka, velmi zajímavá žena – přinejmenším se to takhle říká o těchhle ženách, kterým má člověk chuť nařezat páskem přes ty jejich překrásné prdelky. Ten její případ spočíval v následujícím – byla duší natolik umělkyní, že nosila na krku malý květináč, ve kterém měla opravdovou živou fialku. Nejenže měla piercing v pupíku a náramek na kotníku, ale měla také prstýnek na každém prstu na noze. S tím dokázal žít – sám byl excentrik. Ale jeho chorobná citlivost na výrazné barvy byla v šoku, když přišla s oranžovým make-upem a vlasy nabarvenými na křiklavě zeleno.

Zabývala se keramikou, vyráběla věci z hlíny – ale hlína pro ni neměla žádný význam. Potom, co vypálila svoji nádobu v peci v jejich společném ateliéru, začínala skutečná práce – nanášela na nešťastnou, příjemně hnědou hlínu ty nejkřiklavější, zlověstné, sluneční a děsivě optimistické barvy. Tak tohle dělala.

Ale on se nezlobil, protože tohle alespoň nezasahovalo zásadním způsobem do jeho osobního života. Dokud mu to nezačalo zásadně zasahovat do jeho osobního života. Protože v jednu chvíli to do něj zasahovat začalo.

Na začátek natřela okenní rámy v kuchyni na žluto. Zařval, ale potichu, hluboko v sobě. Po týdnu nevydržel a přetřel je na hnědo, což ho trochu uklidnilo. Přeci jenom, vždyť v kuchyni jedli! Ale ona byla neklidná. Nabarvila židle na fialovo. Po dva dny skřípal zuby a nakonec je vyhodil. Koupil plastové zahradní židle, které byly alespoň bílé. Tehdy začala její ofenziva do dalších pokojů. Všude vystavovala svou pestrobarevnou keramiku, umísťovala provazové květináče a neuvěřitelně pestrobarevné části lidových krojů – na stěny, na podlahu, místy i na strop. Hlava mu z toho všeho šla kolem, cítil se čím dál hůř a hlavou mu probleskovaly nejasné myšlenky na odvetu. Od svého seznámení se až doposud ani jednou vážně nepohádali. Ona byla prostě natolik zaměstnaná svými oranžovými rtěnkami a fialovými barvami na vlasy, stejně jako falešnými rubínky v prstýncích na prstech u nohou, že se nehádali. Občas se ze špatné nálady trošku provokovali. Tak tomu bylo dosud.

Jednoho dne se však rozhodl, že se potřebují pohádat. Zpříma jí vysvětlil, jak nenávidí její pestrobarevné věci. „Nikdy víc už žádnou pestrobarevnou hloupost, alespoň ne v mém osobní prostoru – je to jasný?“ řekl jí. „Tak hele přestaň ze sebe dělat… tohle je taky můj osobní prostor. Nemůžu žít v… co je tohle, copak žijeme v jeskyni?“

Druhého dne stál v ateliéru a hromadil v sobě chladný hněv. Je to hlupačka. A všechno to pravděpodobně dělá jen proto, aby ho naštvala. Takhle zarývat ty svoje oranžové nehty do jeho přecitlivělého vnímání barev…

Vrátil se v deset večer. V bytě byla tma. Rozsvítil všechna světla ve velkém obývacím pokoji. A vykřikl – úplně normální, slabý a děsuplný výkřik. Obývák měl čtyři stěny – jak už to obýváky mívají. Ale teď byla každá z nich vymalovaná jinou barvou – žlutou, oranžovou, růžovou a ultramarínově modrou. A ona si seděla v jeho křesle, které bylo zastřešeno (stejně jako pohovka a další křesla) čímsi obludným. Vypadalo to jak stříška kočáru.

Přiblížil se k ní. Usmál se. Nevšimla si, že v jeho úsměvu je cosi, co by tam být nemělo. Naklonil se k ní, přivřel oči – k polibku. Hloupě se na něj usmála a natáhla svou tvář k jeho. V tu chvíli ji začal pomalu, úporně a klidně škrtit.

Po půl hodině zapnul pec v ateliéru a vecpal neživé tělo dovnitř. Jako poslední tam vecpal levou ruku s citrónově žlutými nehty. Pec byla puštěná až do rána. V půl deváté vymetl ze dna smetáčkem na lopatku zhruba kilogram popela. Šedavého, hnědavého, ale i s lehce modravým odstínem.

Najednou mu hlavou prolétla myšlenka, která ho donutila k úsměvu. Usmál se, v jeho úsměvu bylo cosi modravo-hnědavého. Nasypal nádherný prach do obálky z hnědého balicího papíru a vyrazil do čtvrti Izgrev, ke svému bytu. Po cestě, na nádraží Pionýr, koupil velikou plechovku bílé barvy a válečky. Došel domů, znechuceně si prohlédl barevné zdi a otevřel plechovku. Ponořil do ní dlouhý štětec. Potom vytáhl z kapsy balíček s krásným šedavo-hnědavým popelem. Vysypal ho do plechovky a míchal tak dlouho, dokud nezískal barvu, kterou chtěl. Tak dobrou barvu nedokázal namíchat na žádném ze svých obrazů. Ďábelsky dobrá barva.

Přeložil a průvodním slovem opatřil

Ondřej Zajac

Letní kolekce

Kryształ v operze **Robert Rybicki**

Robert Rybicki (1976) je básník a pedagog. V minulosti byl redaktorem uměleckého časopisu *Plama* a polského týdeníku *Nowy Czas*, který vychází v Londýně. Je autorem básnických sbírek *Kod genetyczny* (2000), *Epifanie i katatonie* (2003), *Motta robali* (2005) a *Stos gitar* (2009). Ve dvojjazyčném česko–polském vydání vyšla v nakladatelství Protimluv roku 2014 sbírka *Dar menel / Dar lůzrů*. Básně do češtiny přeložil Petr Motýl. V současnosti žije Robert Rybicki v Praze ve squattu na Cibulce. Dobré adrese poskytl své nejnovější texty z ledna letošního roku.

Napad na basen

i odleciała,
a
Mucha przyleciała
panie z cukrárny tworzą kawowy duet, że
w nogach
zapiera dech,
na wiek. Porywa dzióbw głąb

słońca
. Niech kwiaty magnolii otworzą się we wrześniu, WSTAĆ
przyrodo,
stopy na kamienistej plaży!, gdy i znowu
wstaje się po to,
by upaść

Ty,

nie znam Twojego imienia
odwróć się odwróć

na pięcie
na rdzeniu wszechrzeczy
i spójrz

mi w oczy;

co widzisz?
grozę, że nawet westchnąć nie zdąży?
„wodospad” z opiłków? sercowy
szrot?

Krajanie, nie
widzieliście mnie, gdy
wkładałem głowę do pieca,
by spalić włosy, a
teraz siedzę i jestem płomieniem w terazie
i niech inni kontemplują kosmos, plują

w brodę, żeby wyjść z tego życia
z twarzą, no bo,
bo właśnie wstaję, rozprostowuję ramiona
z bananem na rryju, mając
to niweczące Nic
za dobrego kolegę,
dobrą koleżankę.

... a wszystkie warzywa niech/ będą dla świnki Grażynki!

Zafungowałem sobie
pragoterapię, przez dziury w
mózgu gwiżdże wiatr, poszedł
się przewietrzyć i
wrócił rozchmurzony,
powiedział Mielony, Czarny Afgan też tam był,
i Zenon Fajfer też tam był, czło
wiek z oszklonym umysłem, tele
skop wypuszczony w świadomość, ko
bieta kucnęła w trawie
i słuchali szumu,
aż przyszli drwale, którzy
już zrośli z drzewami
się, że się niczym od
nich nie różnili, nawet
fryzury
mieli
jak korony

lećcie, w lecie, w lesie,
z lasu, patrzcie,
patrzcie na miasto z góry,
niech ciepłe prądy Was niosą.

...siądę w zwisie
i napisie...

potym, gdy
odkryłem, że jestem oszołomem,
a Miłosz oskarżył mnie o to,
żem osiołam,
ciemność się rozbrykała wokół lamp,
z otrębów wzlatywały mole i tańczyły wokół wąsów
„Marszałka" (ksywa z pierdla?),
biała karoca z białymi końmi tańczyła z białkami OCZU,
czuj oczy,
gdy rzęsa spadła na musze skrzydło,
pajączku na nici u palca w tramwaju
i zwisła
u gałęzi dzikiej róży,
w rdzy
świtu u powoja widzenia po pół
piwa, o, bezdomny
końcu nocy
na sztywnym kręgosłupie
kreślarzy
nowych architektur,
klasycyzm jest jak więzienie,
a
awangarda
jak gułag.

Pełno om z krykami,
a pryki fiku-miku
i rym cy-cy
śpiewający
chłopcy
i obcyk na
ulicy, w dziczy,
gdy z kanału jebie pod dworcem,
z wiedeńskiego kanału w Favoriten...
i z kibli w Torquay, gówno i piach...
dlaczego tak ciągle idę? między
kukurydzą i żytem, przez las
i miasto?
idę, gdy siedzę,
idę, gdy leżę z prędkością światła
do rdzenia Wsechświata, gdzie
waran komodo ani krokodyl nie sięga
paszcza ich, spod dekla pamięci
jak przez właz, lecz
czmychają
w inny wymiar (czy
fraktal jest granicą wyobraźni?)
zwłaszcza fraktal, który się przemieszcza po linii poziomej
skąd te wszystkie meandry i swastyki, nieźle
musiało się komuś kręcić w głowie po dziwnych grzybach i kwiatuszkach milion lat wstecz
mogą nie istnieć już te rośliny sprzed trzech tysięcy lat...
baka baka pyk pyk pyk
myk myk
i cyk

Letní kolekce Jenom

Právě jsem dočetl článek, ve kterém se označujete za iniciátory založení „Asociace horších spisovatelů“ a současně vyzýváte lid k podání návrhu na jeho název. Řeknu Vám rovnou pánové, že to už přestává tráva růst a hovno smrdět, co v redakci dokážete vymyslet. K tomu nelze nic nenapsat a schovávat se za čistý list papíru. Nebudu chodit kolem horké kaše a raději si hned sednu. Doufám, že Vám to nebude vadit a že se neurazíte. Kdyby přece jen, tak mi napište, a já povstanu.

Jen považte. Spisovatel i básník pracují v oboru, který je na pomezí arteterapie a umělecky zaměřené činnosti, jakou je i literatura. Cílem spisovatele (zdaleka však nikoliv jediným) je prostřednictvím tvorby pozitivně (popřípadě negativně) ovlivnit osobnostní rozvoj čtenáře a naučit ho lásce k umění.

Tato premisa je zmiňována již Komenským v jeho rozsáhlém díle Pansofie. Co čert nechtěl, zrovna ta část Komenského díla, kde se o tom zmiňuje, shořela při velkém požáru v polském Lešně roku 1656, kde Komenský v té době pobýval. V této nenávratně uhořelé části díla Komenský poprvé použil pojem artefiletika. Toto mezinárodně používané slovo je tedy prokazatelně českého původu.

V Komenského pojmu artefiletika je překvapivě skryto slovo – Philae (foneticky Fílé; v egyptštině Pilak, řecky Φιλαί), což byl ostrov na Nilu v jižním Egyptě, kde se zpracovávaly ryby na export do starověkého Řecka. Rybí filé tedy má bezpochyby souvislost s rozmachem kultury, umění a vzdělanosti. Je možné, že kořeny často zmiňovaného marasmu v české literatuře, potažmo poezii, lze hledat v některé egyptské rybárně.

To ale není podstatné. Podstatné je, že Komenského zásady pro výchovu dítěte mají tři hlavní cíle: sebepoznání, sebeovládání a povznesení se k Bohu. No řekněte, co jiného to je, než osobnostní rozvoj prostřednictvím tvorby, jako je například psaní?

Připustíme-li opodstatněnost literární teorie, že podmínkou umělecké tvorby je určitá psychická dekompenzace či dezintegrace ve spojení s osobnostními předpoklady tvůrce, pak s určitou dávkou optimismu můžeme říct, že samotná tvorba se stává tvořivou hrou s terapeutickým účinkem.

Pak už jen záleží, do jak úrodné půdy je takový miš-maš vsazen. Komenský ve svém

aby

díle (mimochodem, inspirován hrou v kostky, které zcela propadl) stanovil pro testy IQ, které musely bez výjimky absolvovat děti českých exulantů, 6 bodovou stupnici nadání:

bystré,
bystré líné
bystré vzpurné
s nedostatkem bystré mysli
s nedostatkem bystré mysli líné
s nedostatkem bystré mysli vzpurné

I přes obrovskou nadčasovost stupnice, Komenský v jednom ohledu hrubě nedocenil význam svého cejchování. Stupnice totiž neplatí jen pro děti, ale i pro dospělé jedince. A spisovatele ani básníky nelze z dospělých, ba ani z nedospělých jedinců, rozhodně vynechat.

A zde je třeba si uvědomit, že klasifikace jako „dobrý, horší, zavedený či nejhorší" je přesně ten nicotný předěl mezi uměleckou tvorbou duševně mocných tvůrců a uměleckou tvorbou těch, kteří se nemohou plně koncentrovat na hluboké prožitky své ani jiných, protože vnější svět jim do všeho kafrá a zasahuje. Nemohou tak dostatečně intenzivně a v čase, který rozhodně neběží dlouhým krokem, reflektovat všechny pocity, emoce a poznatky.

Pod dojmem tohoto poznání občas vypínám internet, mobil, vrnící ledničku a zavírám okno do ulice i nedopitou láhev. V nastalém decibelovém vákuu vidím učitele národů, jak po požáru v Lešně shání dobrou adresu, a přemítá o spisovatelském řemesle a své hodnotící stupnici, která nereflektuje čas, ani všeliké kecy.

Osočujete mladou a perspektivní Asociaci spisovatelů, která notabene ještě nemá ani svůj prapor a znak, z elitářství, a sami se chováte stejně. Vy přece musíte dobře vědět, že kromě vámi oslovených „horších" spisovatelů, je v perimetru Česka i několik málo spisovatelů (kvůli zákonu o ochraně osobních údajů je nelze jmenovat), kteří jsou úplně, ale úplně ti nejhorší. A kde ti mají hledat zastání? No? No tak vidíte.

Z uvedených poznatků vyplývá jednoznačný postulát; jakákoliv kulturní asociace sdružující horší i ty úplně nejhorší spisovatele a básníky, se při schvalování členství musí řídit Komenského stupnicí. Na rozdíl od asociace, která podmínkami přijetí vyvolává jiné asociace: 2 roky kandidátem, doporučení stávajícího člena a souhlas výboru ZO.

Jistě se teď ptáte, jaký přinese Komenského stupnice efekt, použije-li se u přijímání literárně slabých, potřebných a nepřizpůsobivých. Inu, nebudou se cpát tam, kam nepatří, a dveře jim budou spolehlivě zavřeny, tak jak to dělá známé zařízení - BRANO, DVEŘE ZAVÍRÁ SAMO. Dveře, za kterými je jakési cosi. Cosi, které jakoby tak nějak nabízelo ekonomický servis a jiné pamlsky. Proto na základě Vaší laskavé výzvy navrhuji název BRANO.

Taková asociace by mohla a měla být dobrou adresou pro literaturu všeho druhu, výtvarné umění, sochařství, uměleckou fotografii, porno, etc. Ale hlavně by mohla nabídnout nezávislost a prostor proti zpupnosti a pokřikování vnějšího světa (rozumí se, že vše zadarmo).

No a kvůli tomu Vám píšu. Rád bych byl při tom, až někdo Komenského pomyslnou brankou kdesi za veršem či povídkou vstoupí, nebo jen váhavě postojí a odejde. V příloze Vám posílám pár textů na otestování Komenského stupnice. Texty mi vracet nemusíte, i když jste si je svou výzvou vlastně vyžádali. K čemu by mi také byly, když si mohu napsat jiné.

P. S.
Návrhy prý očekáváte do 20. ledna 2015 na adrese dobraadresa & gmail.company. To Vám pánové nevěřím. Jednak, kdo by tam vydržel skoro tři týdny sedět, a za druhé si myslím, že stejně sedíte U Ampezonů.

S úctou

Leopold Němec

Letní kolekce

Šílený sny

Ivan Jemelka

Jde to na sebevraždu. Beze srandy. Bez práce. Nic nasysleno. Výhled na ten nejmenší důchod a exekuce. Navíc výpověď z bytu. Bejt povahou bohém a mít v životě pech je smrtelný. Všechno dosluhuje. Starej golf, pračka, stoličky vpravo dole a dole i vlasy na temeni.

O dvě patra níž bydlí řidička tramvaje. Poslední Češka v baráku. Jinak samí Američani, Rusové a Italové. Někdy má noční nebo odpolední a já se zastavím. Na kafe. Vypadá jako všechny ženský v jejím věku. Od chlapa k nerozeznání. Vdova. Děti mimo republiku.

Ložička cinká v červeným hrnku. Naproti bílá kredenc. Za háčkovanou záclonou pustej dvůr.

„Nechtěl bych, aby to bolelo. Nejlepší by asi bylo morfium...," svěřuju se.

Má úzkej, bledej obličej. Probdělý noci v nezničitelný T 3 do něj vyhloubily spoustu vrásek. Pod vlněným šedým svetrem jí vystupuje břicho a malý prsa.

„ To jako že jsi parazit, jak řikali komouši..."

„No." .

„Ty za to asi nemůžeš."

„A kdo?"

Vzdychla. „To nevim. Ale," zadívá se do hrnku, „...jsi vzdělanej. Nejsi nemocnej. Tak proč bys..."

„Jsem starej."

„Jo. To jo.,.."

Pátrám, jestli zahlídnu v její tváři povzbuzující úsměv. Ale nevidim ho.

Má zavřený oči. Je mu blbě. Holka vedle se vrtí. Vzdychá a slabě kašle. Rozladěně čeká, jestli se probudí, ale spí dál. Zkouší si ji představit. Dlouhý, hezký nohy. Pevný prsa. Krátce zastřižený světlý vlasy. Za sex se jako kluk styděl. Křečovitý vypuzování spermatu mu připadalo nedůstojný. Nebylo to nepříjemný, ale bylo to lepkavý a upocený. V tomhle si s manželkou padli do noty. Zplodili děti a pak jen vzácně, když je to přemohlo, spolu souložili. Oba se pak vrhali do koupelny, aby smyli všechny stopy. Nevěry mu přinášely víc uspokojení. Stud před ženskou, na který mu nezáleželo, byl mnohem menší. Zvlášť, když pil a koksoval.

Holka kašle tentokrát víc. Cejtí, že se hejbe. Otvírá oči a její bradavky mu ční před obličejem.

Zívá a usmívá se. „Dobré ráno," zdraví obřadně.

Docela příjemná. Žádná plastová kráska. Jedno oko spíš do žluta. Velkej nos. Jemu je ale mizerně. Přesto nechce bejt hrubej.

Holka zvážní. „Je ti blbě?"

„Ne, ne." Rychle vstává. Jde do koupelny pro koupací plášť. Prohlíží se v zrcadle, ale nic zvláštního nevidí. Když se vrací, dívka sedí na posteli a vytahuje si přikrývku přes prsa.

Dívá se do těch dvoubarevnejch očí. Uhýbá pohledem a nejistě svírá cíp ústřicového povlaku. Zamíří teda k velkýmu ateliérovýmu oknu a kouká ven na rudohnědou střechu protějšího domu. Když to trvá pár minut, holka promluví. „Hele," říká chladně. „Chtěla bych se osprchovat a pak snídani."

Otočí se, přinutí usmát, omluvím se a jde udělat presso.

Zvonim. Slyšim kroky. Odklápí se velká špehýrka a klíč krátce rachotí v oplechova-

nejch dveřích. Pak se objevuje sestra. Lhostejně mě zdraví a vede k jídelním stolům. Jsou oddělený nízkou zástěnou od dvou řad nemocničních postelí. Na nich leží nebo sedí pacientky. Z jídelny vidim do kuchyňky a do sprch na druhým konci klenutýho sálu. Koukám do země, dokud necítím na rameni dotyk. Julie.

„Nic nechci“, říká místo pozdravu.

Podívám se na papírovej pytlík „Je to jenom ovoce.“

Sedáme si ke stolu naproti sobě.

„Jak je?“ ptám se tiše.

Výsměšně se na mě podívá. „Co myslíš?“

Je hubená a má propadlý tváře. Vlasy si asi už několik dní nekartáčuje. Velký, černý oči jí těkají a ruce se chvějou. Je zachumlaná do temně modrýho koupacího pláště. Netroufám si dál něco říct. Ona si zatím prohlíží svoje prsty v páskovejch sandálech bez podpatku a zkouší s nima hýbat.

„Nemám ti přinýst nějakou knížku?“ ptám se opatrně.

„Nemůžu číst,“ říká, se sklopenýma očima „Nemůžu se na nic soustředit“.

„To je mi líto,“ mumlám.

„Hm,“ najednou zvedá hlavu a zadívá se mi zkoumavě do očí. „Rozvedeš se se mnou?“ Zní to málem dychtivě.

„Ne, vyhrknu poplašeně, „samozřejmě, že ne.“

Vrací se beze slova ke svejm prstům.

Chci něco říct, ale předběhne mě. „Nesnaž se mě dojmout,“ procedí skoro nepřátelsky, „a...,“ ztlumí hlas, „přines mi něco k pití.“

„Přeskočilo ti!“ šeptám rozrušeně. „Vždyť vám všechno prohlížej!“

„Nejlepší bude pomelo,“ oči jí svítí, „v lékárně koupíš stříkačky a jehly. Vodka stačí. Šikovně sundáš síťku, napícháš to tam, pak to zabalíš do fólie, aby to nesmrdělo, a zase to dáš do tý síťky zpátky.“

„To by tě zabilo!“ syčím.

„Kéž by...“ vzdychá se zlověstnou beznadějí.

Myslím, že kvůli tomu pomelu, mě chviličku objímá a tiskne k sobě. Za ten úspěch se na mě sestra při odchodu blahosklonně usmívá.

Z návštěvy Julie je mi tak smutno, že pět let po otcově smrti se odhodlávám a vytahuju jeho kufřík ze škvíry mezi stolem a zdí. Je zamčenej. Víko páčím šroubovákem. Kromě bezvýznamnejch věcí objevuju zápisník. Jsou v něm vybledlý poznámky, psaný úhlednym rukopisem, plnicím perem. Postavim se k oknu a listuju. Tohle mě zaujalo: Víra a naděje v lepší svět je vášeň. Život bez vášně je suchopárný jako dny abstinujícího alkoholika. Takový život je v zásadě horší než očistec.

Vidím otce tak, jak mi to o sobě vyprávěl. Šlape na kole po Kolíně a jí poprvé v životě banán. Koupil si ho za rajčata, který vypěstoval a prodal na trhu. Je mu čtrnáct. Věří, že takhle to půjde už pořád. Přijde válka. Pak ale cestuje, vystupuje na konferencích, sympoziích a schůzích a píše články a knihy. Jenže přitom, ze začátku skoro neznatelně, ztrácí tempo. Něco schází a postupně to nabejvá na významu. Ostrý lokty, ctižádost, vychytralost. Něco. A tak, když umírá, neštěkne po něm ani pes.

Za oknem nastává nějakej pohyb. Vstávám od stolu, abych líp viděl. Na jeden z balkonů vybíhá holka. Nebezpečně se ohýbá přes zábradlí. Hustý, slámový vlasy jí tvoří kolem hlavy takovej zamrzlej vodopád, kterej končí v prázdnu. Zvrací. Vzápětí je balkon plnej dalších lidí. Zvednou jí a zlatavej vodopád okamžitě taje a rozlejvá se jí po ramenou. Dostávám chuť se něčeho napít. Oblíkám bundu a jdu přes park na roh do vietnamskýho krámu. Kupuju láhev frankovky a pytlík brambůrků. Doma si pouštím Evu Olmerovou. Já hledám štěstí. Upíjím víno, chroupu brambůrky a myslím na otce i na Jůliji. Láhev je prázdná, a v některých protějších oknech se svítí. Sahám teda po bundě znova. Na oboze hvězdy a z parku voní vlhká hlína a zlatej déšť. Zhluboka se nadechnu a jdu do pivnice u stanice.

Dostávám chuť se něčeho napít. Oblíkám bundu a jdu přes park na roh do vietnamskýho krámu. Kupuju láhev frankovky a pytlík brambůrků. Doma si pouštím Evu Olmerovou. Já hledám štěstí. Upíjím víno, chroupu brambůrky a myslím na otce i na Jůliji. Láhev je prázdná, a v některých protějších oknech se svítí. Sahám teda po bundě znova. Na oboze hvězdy a z parku voní vlhká hlína a zlatej déšť. Zhluboka se nadechnu a jdu do pivnice u stanice.

Tričko, kalhoty a dokonce i boty má ale zakrvácený. Yoani si dřepne k němu na bobek, rozdělává mu sucháče a stahuje rukavice. Narodila se na Kubě. V Česku učí bojový sporty. Míla pracuje v národní bance a každou středu k Yoani chodí, aby si vyčistil hlavu. Dvoumetrovej pořez, s kučeravejma vlasama. Je beznadějně pomalej, ale jemu to je jedno. Zatím co sbírá síly, on je vyvedenej na chodbu. „Kolikrát ti říkala, ne emoce!“ Syčí Yoani. „Ne agrese!“

Zhluboka se nadechnu a jdu do pivnice u stanice.

Přichází direkt levou na Mílův nos. Je to rychlej úder, vedenej velkou silou. Míla ránu nevykryje docela. Než se stačí zkoncentrovat, inkasuje dvakrát omračující pravej hák a potom zdrcující zvedák levou, kterej už jen odhazuje bezvládný tělo. Přesto ještě následuje další pravej hák. Ten už Yoani chytá do lapy. Druhou mu dává pořádnou facku.

„Stop! Stop!“ křičí.

Ustupuje. Je zmatenej.

„Klid! Ustup!“ štěká na něj. Pak se obrací k Mílovi, kterej sedí na zemi a z nosu mu kape krev.

„Mokra rucnik,“ nařizuje přes rameno, „rápidamente, idiota! Rychle!“

Běží s ručníkem do šaten, vymáchá ho ve studený vodě a řítí se zpátky. Míla už sedí s hlavou zakloněnou u stěny a opírá se zády o Yoanino koleno. Yoani mu vytrhne mokrej ručník a přitiskne ho Mílovi na zátylek.

„Dneska konec,“ oznamuje jim rozladěně. Lapy háže do tašky a vytahuje modrej župan. Mílovi už krev neteče. Tričko, kalhoty a dokonce i boty má ale zakrvácený. Yoani si dřepne k němu na bobek, rozdělává mu sucháče a stahuje rukavice. Narodila se na Kubě. V Česku učí bojový sporty. Míla pracuje v národní bance a každou středu k Yoani chodí, aby si vyčistil hlavu. Dvoumetrovej pořez, s kučeravejma vlasama. Je beznadějně pomalej, ale jemu to je jedno. Zatím co sbírá síly, on je vyvedenej na chodbu. „Kolikrát ti říkala, ne emoce!“ Syčí Yoani. „Ne agrese!“ Oči se jí blejskaj, jako divoký kočce. „Ty sikovný, ale,“ ťuká si na hlavu,“ loco. Ty chtit mundo de chogue. „Tam,“ praští ho několikrát kloubama do čela,“ zlo. Vete con demonios! Za mnou sem uz nejdi. Konec se mnou. Jasny?“

Chvíli se na něj nesouhlasně dívá, pak se prudce otáčí a odchází do tělocvičny.

On míří do šatny. Když otvírá skříňku, necítí úlevu ani rozjaření. Měla ho nechat alespoň mlátit do pytle. Dívá se na svoje zabandážovaný ruce a pak si stoupá před zrcadlo a rychlejma, přesnejma úderama ho rozbijí.

Po tom všem nemá chuť vracet se do kanceláře. Volá svojí asistentce, aby zbývající schůzky přesunula. Nechce se mu ani domů. Na to je ještě moc rozhozenej. Telefonuje řediteli sekretariátu. Ten se na nic neptá. Slibuje, že přijede, co nejdřív. Je tu od toho, aby mu prokazoval služby. Sporej, vyholenej, vypadá jak buldok. Pro peníze ochotnej ke všemu. Pak pijou panáky v kavárně a ředitel žvaní o svym novym autě

Servírka přichází s whisky počtvrtý a pokládá na stůl účet

„Střídáte se, nebo co?“ vrčí šéf sekretariátu.

„Ne pane,“ usmívá se. „Zavíráme.“

Ředitel se vztekle dívá na hodinky: „V devět! Máte nás za nějaký školou povinný usmrkance?!“

„Tohle je kavárna pane,“ vysvětluje omluvně.

„No a?!“ vyjede na ni.

„To je v pořádku, stejně už budu muset běžet, „ říká on smířlivě. Ředitel platí, ale nenechává žádný spropitný. Loučí se s ním venku s tím, že se kousek projde a pak se vrátí pro auto a nechá želvou odvízt domů. Ředitel odchází a on se za nim dívá a přitom si všimne neonovýho nápisu nad pivnicí.

Co tu dělá? Napadá mě, když se v bledym světle mezi holejma stolama a votahanejma chlápkama, který na něj nevraživě koukaj, blíží k baru. Drží se zpříma. Módní sestřih. Svěží ksicht. Sebevědomej pohled a zánovní, barevně sladěný hadry. Čekám, že požádá o cigarety a rychle zmizí, ale objednává si pivo. Servírka, asi stokilová bruneta, s popelavým obličejem na něj cení svoje koňské zuby a on září, jakoby potkal Nicole Kidman. Dostává to pivo. Pak ale do piva čumí,

dokud všechny neunaví civět na něj a nevrátěj se ke svejm meditacím nebo malátnejm hádkám. Napije se a začíná se rozhlížet. Podívá se na mě a hned má pusu od ucha k uchu. Přisunuje se a celá pivnice to sleduje.

„Chodíte sem často?“ ptá se asi jako zubař, jestli ten zub bolí.

„Ani ne,“ odpovídám a snažím se, aby to neznělo nepřátelsky.

„Šel jsem si sem něco promyslet.“ dodám za chvíli.

„Aha,“ přikyvuje zdrženlivě.

„ Že se zabiju.“ Provokuju ho.

„Ale, a proč?“ Znovu ten zubařskej zájem. „ A jak. Jak to chcete udělat?“

„No, to nevim. “ Nejspíš se přitom falešně usmívám.

„Aha. Nemáte vztek?“ Mění téma.

„Vztek? Na koho nebo na co?“

„Hm... úplně na všechno. Chodím boxovat, abych se toho zbavil.“

„Trápí vás něco?“ ptám se, aby to nevypadalo, že je mi to jedno

Dlouho neodpovídá, ale nakonec se ke mně naklání a přidušeně povídá: „Nevím, kdo jsem“. Pak se napřímí a dívá se na mě vítězoslavně, jakoby mě tím úplně dostal. Nechce se mi věřit, že je cvok, ale jsem nahlodanej a je to na mě asi vidět, protože vysvětluje: „Jen já. Ne, náměstek, ne manžel, ne otec. Ne. Já, jenom já.“

Od tý doby často myslí na ten svůj vztek. Třeba odkud se bere. Uvažuje o tom i dnes ráno, před zrcadlem, když zkoumá několik drobnejch vrásek kolem očí, který odolávaj všem kosmetickejm procedurám. Manželka dole v jídelně kontroluje obě děti, ještě pobledlý z časnýho probuzení, jestli jsou umytý, oblečený a pobízí je se snídaní. Před zrcadlem myslí taky na schůzky, na oběd se členem hospodářskýho výboru, na to, jestli kampaň „pár za pár“ něco přinesla. Myslí i na program v diáři. Na tu přehlednou mapu dne. Jistotu. Za pár minut už polyká posolený a opepřený avokádo, politý olivovým olejem a dívá se do protáhlý tváře svý ženy. Nenalíčená je ještě bledší, než děti. Její světle modrý oči stíní prodlužovaný disneyovský řasy. Krátkej župánek odhaluje bílou vyhublou hruď a díky implantátům kusek vzpřímenejch malejch ňader. Světlý, obarvený vlasy má stažený do ohonu. Zatímco mu důležitě vysvětluje, co má říct učitelce, on se vyděsí, že ho to úplně ovládne. Ta osvobozující acetylénová zuřivost. Manželka na něj kouká plná úzkosti.

„Já nevim. Ty na to určitě zapomeneš. Měla jsem to tý učitelce napsat. Teď už to ale nestihnu. Já nevim, co mám teď udělat.“ Vypadá to, že se rozbrečí.

„Miláčku,“ osloví ji otcovsky, „proč vždycky děláš, jakoby všechno špatně dopadlo, když se ještě nic nestalo?“

„Ty nikdy neposloucháš, co tě nezajímá,“ odpovídá s hořkou určitostí.

Jeho hoch i děvče se šťourají v lupínkách s mlíkem a jahodama. Jsou uražený. Chtějí hamburgery. Celou cestu do školy mlčí.

Když pojíždí v koloně na nábřeží, uvědomí si, že učitelce nic neřekl. Ale co, stejně to byla hloupost.

Už v klukovskejch letech si vysnil velkej dům. Starobylý stavení, spíš tvrz. Vedla k ní cesta ze žlutejch kamenů, kterou zvládnul jen silnej džíp. V tom domě měla bejt žena, která by se podobala jeho matce. Nebejt tý jeho zuřivosti mohl by se teda považovat za šťastlivce. Všechno to měl. Jednou o tom vyprávěl dětem pohádku: Široká, klidná řeka teče kolem dokola velkýho domu, ve kterym žije princ se svou maminkou. Někdy se ale zvedne velká vlna. Princ ji musí svíst někam stranou, aby jeho dům i s maminkou nesmetla. Jednou to ale nedokáže. A tak, uprostřed tý řeky zůstane sám holej a studenej jako kámen. Pak přijde duch tý řeky a řekne hromovým hlasem: Tak a teď se ukaž! “

Rána, proměnlivý jen podle počasí a nálad jeho dětí, odnášej sebou jako ta pohádková řeka den za dnem. Rána,který se sobě podobaj úkolama, který dostává od manželky i těma, který probírá cestou do práce se svojí asistentkou. Ty rána určujou, že dny se za sebou odehrajou pořád stejně a to je dobře. Vroucně si přeje, aby to tak zůstalo. Přesto někde v jeho hlavě, kam neumí dohlídnout, se usazuje ten vztek. Chladnej a zákeřnej, jako skrytá kudla. Zuřivost studená, bílá, teď už jí dokáže dát i barvu, ta zuřivost, jakoby mu hlavu postupně zaplňovala od zadu, kde jsou temný, neprobádaný místa. Co je horší, pomalu den po dni postupuje dopředu. Nejdřív jen jako řídká mlha, ale pak se postupně mění a houstne, až přichází ráno, kdy po probuzení necejtí nic jinýho, než krystalickej, safírovej vztek. Večer pak vezme z trezoru v garáži svůj revolver Taurus a dá ho do nočního stolku. Musí si nastavit budík, aby vstal dřív než manželka. Nemá tlumič, proto to musí udělat přes polštář.

Další ráno. Budík zvoní. Manželka spí na boku. Skočí na ni s polštářem a klekne na něj. Její hlava se mu boulí mezi kolenama. Vystřelí právě, když sebou škubne. Pak ještě dvakrát. Krvácí mnohem víc, než čekal, proto ložnici před dětmi zamyká. Řeká jim, že maminka je hodně nemocná a nesmí se budit. Oblíkání a kontrola školních tašek ho zdržuje. Děcka kňourají. Chtějí maminku. Byl by jim udělal hamburgery, ale má k vaření odpor. Musí se spokojit s lupínky a mlíkem. Střílí je zezadu do hlavy právě, když se v nich dotčeně vrtají. Nejdřív hocha a pak děvče. Snaží se, udělat to rychle, aby si nestačili uvědomit, co se děje. Potom jde do garáže pro kanystr s benzínem. Přestože otevře v přízemí všechny okna a nanosí nábytek na hromadu, trvá to, než se oheň rozhoří. Pozoruje plameny, poslouchá rostoucí hukot a praskot a ustupuje před žárem. Mizí jeho dům a s ním všechno ostatní. Kolem se rozlejvá jen ne-

Myslím na Júliji a emonit. Pomyšlení na emonit mě uklidňuje. Pak přichází vzrušení. Jakoby by mi tělem začala proudit nová energie. Vystupuju na náměstí. Zahnu do ulice napravo a asi po sto padesáti metrech vejdu do restaurace. Vedle vchodu do kuchyně jsou otevřený dveře. Přesně, jak mi to řekl montér od UPC. Procházím tmavou chodbou a vyjdu po schodech až k prosklenejm dveřím, které vedou na malej balkonek.

konečná řeka času a on se do ní potápí holej a studenej jako kámen, aby se konečně našel.

Sestra, která mi otevřela, se na mě dívá cize, jako na člověka, kterej tam nemá co pohledávat. Mlčí a stojí mi v cestě. Jsem zmatenej. „Já jdu na návštěvu za..., začínám ochraptěle. Sestra mi skočí do řeči. „Vaší paní jsme včera propustili do domácího ošetření," oznamuje komisním hlasem.

„Ale..."

."Volali jsme vám, ale byl jste nedostupný," pokračuje vyčítavě.

„Nemám ho zaplacený," vyhrknu zkoprněle, a pak mě napadne zeptat se kdy.

„Včera dopoledne," odpovídá suše.

„Nevíte, kam mohla jít?"

Mlčky na mě kouká.

„No jistě. Já vim...," koktám popleteně. Stojim tam s pomelem napumpovaným vodkou v igelitce, a nehejbám se.

„Ráda bych vám pomohla, ale..." sestra zavírá dveře.

Ještě tam přešlapuju dlouho potom, co doznělo rachocení zámků. Asi bych měl jít na policii, ale počkám do večera. Vyjdu na ústavní dvůr a svět je v troskách. Domů jedu tramvají. Potom čekám na Julii. Poslouchám, kdy uslyším kovový zatančení klíče kolem zámku, který znám tolik let. Několikrát slyšim na chodbě kroky. Jednou vykouknu, protože se mi zdá, že tam Julie stojí. Chodba je ale prázdná a svět zůstává v troskách.

Julie se neobjevuje ani následující den a já se rozhodnu, že to udělám. Od minéra v dolech si opatřím deset kilo emonitu a elektrickou rozbušku. Udělat pás z patron a spoušť do ruky mi trvá dva dny. To ráno vstávám v osm. Piju kafe a navlíkám na sebe patrony. Přes to bundu. Spoušť schovám do náprsní kapsy. Jdu kus pěšky a pak tramvají. Škube sebou na všechny strany. Myslím na Júliji a emonit. Pomyšlení na emonit mě uklidňuje. Pak přichází vzrušení. Jakoby by mi tělem začala proudit nová energie. Vystupuju na náměstí. Zahnu do ulice napravo a asi po sto padesáti metrech vejdu do restaurace. Vedle vchodu do kuchyně jsou otevřený dveře. Přesně, jak mi to řekl montér od UPC. Procházím tmavou chodbou a vyjdu po schodech až k prosklenejm dveřím, které vedou na malej balkonek. Bez problémů je otevřu. Vede odtud žebřík na lávku pro kominíky. Vylezu nahoru a rozhlídnu se. Směrem na západ vidím střechy nějakýho paláce. Na východě se zvedá starý město a na jihu zlatá chrámová kopule. Jdu po lávce podél hřebene a komínů velkejch jako rybí sádky k dalším střechám podél ulice. Jde to hladce, jen mezi domama musím šplhat po žebřících. Tak se dostanu na střechu domu U tří čápů a odtamtud nad Poslaneckou sněmovnu. Jsou tam kamery. Po dalším železným žebříku slezu na terasu ve dvoře. Skleněný dveře zakrývaj záclony. Dveře nejsou zamčený. Montér řekl, že tam policajti v civilu choděj kouřit. Řekl taky, že ochranka stojí až na druhý straně chodby u jižního schodiště. Vlezu do chodby, která má na jedný straně řadu voken, a jdu rychle ke galerii pro veřejnost. Nikde nikdo. Asi neprojednávají nic důležitého. Abych se tam dostal, musím ještě přes malej foyer, do kterýho vedou schody na týhle straně baráku. Jsem asi v půlce, když policajt v civilu u schodiště, si všimne mojí bundy bez označení.

„Promiňte!" Volá na mě tlumeně. Pokračuju ke galerii. Koutkem oka zaznamenám, že ten chlap se ke mně rozbíhá, a když otvírám dveře na galerii, něco křičí. Před sebou mám velkej, stupňovitej balkon a pod ním, podél zdi s velkejma obloukovejma oknama, předsednickej pult a bloky kolmejch a podélnejch řad poslaneckejch lavic. Galerie je skoro prázdná a sál dole zaplněnej ani ne z půlky. Nahmátnu spoušť a vytáhnu ji. Okraj balkonu je ale dost širokej. Nedaří si mi na něj vylízt. Tak si na něj lehnu a svalím se dolů. Policajt mě stačí chytit za rukáv a tím mě narovná. Stisknu spoušť právě, když se moje levá noha dotkne hlavy nějaký poslankyně a roztříští ji o lavici dřív, než mohutnej vejbuch vyrazí všechny vokna a dveře, utrhne polovinu galerie a promění sál v hromadu trosek.

Patrik Vetrugin / Patrik Linhart

Alkomagie Severu

Obrazy, kresby, grafiky, knihy, koláže, subjekty, děláže…

Vernisáž 22. ledna 2015, 18:00

Regionální muzeum Teplice, III. výstavní síň

Autorské čtení a performance Fridrich, Stejskal, Formánek

Představení nových knih Patrika Linharta

Výstava potrvá do 22. února

a bude triumfálně završena vernisáží…

Letní kolekce

Na slovíčko s Patrikem Linhartem

Brněnské nakladatelství Větrné mlýny teď vydalo tvoji novou knihu Vienna Calling. To vzniklo na tvém studijním pobytu ve Vídni?

Přesně tak, ale nebyla to nějaká moje povinnost. Napsal jsem to tak raffinovaně, že jsem nemusel nic dělat, jen se potácet ve stopách Péti Altenberga. Fakticky stejně jako Legenda Ysbwriel, kterou jste tak pěkně vysázeli v Dobré adrese.

To jsme se asi museli zbláznit, že jsme to otisknuli. Vienna Calling, to jsou kecy v kleci. Kdyby se to neodehrávalo ve Vídni, ale v nějakém prdelákově, jako je třeba Duchcov, pes by po tom neštěk.

Bez urážky, to je pěkná kokotina, páč, kde bereš tu jistotu, že po tom pes štěkne? Jak křičela v autobuse jedna duchcovská princezna, potom, co jí bylo oznámeno, že její matka je taky pěknej lumen: „Co si berete do huby mou mámu?! Po ní ani pes ani neštěkne!“ Mimochodem tady vidíš, že i v Duxu to místní láčkovci uměj pěkně zvostra rozjet, navlas jako ty Vídeňáci. Navíc, ty trubko, formulace „kecy v kleci“ mě dost točí, ale předpokládám, že je to způsob, jak mi složit poklonu – něco na způsob mysteria à la ježek v kleci. He?

Tobě snad hrabe. Poklonu! Ve stejnou dobu jsi vydal v nakladatelství Novela bohemica jakousi další slátaninu. Jsi normální grafoman. Měsíční povídky píšeš při měsíčku nebo jednou za měsíc?

Podívej se, jak to za sebou sypou takový nakladatelství jako Paseka nebo Host, ty kunďabo, a mně bys vyčítal dvě knížky za rok?! Takovej lofan jako ty mi bude povídat, že jsem grafoman. Když má jeden měsíčky měsíčně, což mi přijde logičtější než u ženskejch, který to maj všelijak a jeden se pak klepe, aby tu svou nepřived na mlíko, je úplně normální, že to z něj holt stříká. Ale každej osvícenec musí uznat, že to, co se mu ode mě dostane do rukou je skutečný žraso. To se niják nechlubim. Bez emocí, jak je mým zvykem už po léta, konstatuju.

Ty si nějak foukáš. Přestože jsi prachmizerný spisovatel, musím ti přiznat, že míváš geniální záblesky.

Och, být prachmizerný spisovatel není špatný hodnocení. Za spisovatele se tak nějak chlapsky řečeno ani nepovažuju, to jsou jen takový mimikry. Ale jinak ses netrefil. Génius nemůže mít geniální záblesky, může bejt leda trochu blbej. Blbej v podstatě furt, jinak by neblejskal. Mno, jak to tak vypadá, máš zhruba pravdu. A teď mluv!

Já už si svoje řek a na tom si trvám.

S básníkem, spisovatelem, výtvarníkem, performerem a sběratelem pindíků z Člověče nezlob se hovořil

Michal Šanda

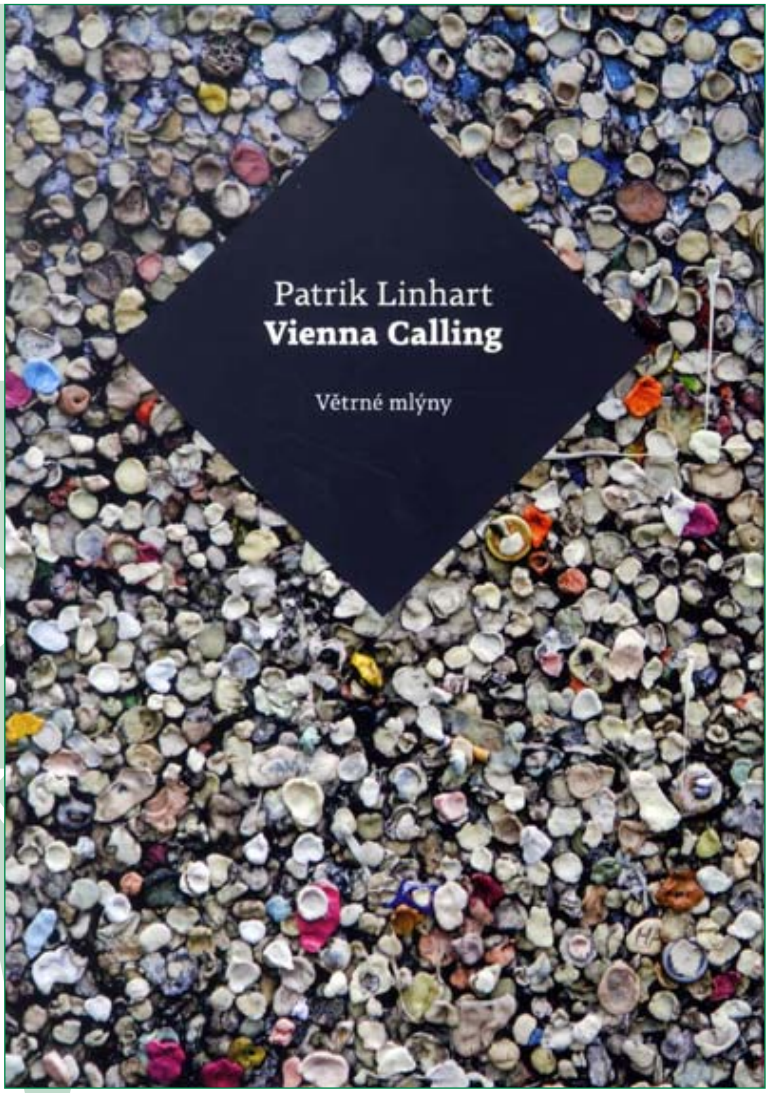

Vienna Calling

Děcka od skákavého poníka

„Navštíví nás střední škola z Hannoveru. Jdou se podívat, jak žijou umělci v residenci," oznámil mi Mirko. Vzápětí informaci doplnil o svou oblíbenou větu: „To je stres. Vůbec nevím, co mám dělat."

„Nic," odtušil jsem.

Vzápětí do naší bambusové zahrady vtrhlo asi třicet studentů. Zoufalý Mirko je pozval k sobě. Já zatím klidně vyčkával a popíjel víno s notně již opilým anglickým kuchařem. Sám jsem byl červený jak paprička. A to jsem chtěl dneska uvážlivě odpočívat. Po půl hodině třída vyšla a zamířila ke mně. „A vy jste taky malíř? Můžeme se podívat na vaše obrazy?" dožadovala se učitelka.

„Ne, jsem básník. A mám tu jen takovou knížku," řekl jsem, jak nejskromněji jsem dovedl a otevřel Spící Hrůzu na stránce s fotografií svého moudí, ze kterého dýmala cigareta.

„Aha," řekla učitelka a chystala se vyklidit nejistý prostor.

„A teď vám řeknu něco já o umění," ozval se náhle kuchař a začal překvapené grupě vykládat cosi německy.

Učitelka třeštila oči, z Mirka se řinul pot a já jsem si raději sedl a střídavě se usmíval a mračil v naději, že se jaksi intuitivně trefím do emoční hladiny nezastavitelného proudu kuchařova blábolení.

Noční pout VI. okresem

O půlnoci jsme povečeřeli se sousedem Mirkem smažené baklažány. Mirko jako obvykle navrhl, že krátká procházka a jedno či dvě pivka nám neuškodí. Vídeň v noci je ohromující. Na periferii, v takovém Simmeringu máte štěstí, když za bílého dne nešlápnete do psího hovna, ale v nočním středu města, nikoli přímo v obletovaném prvním okrese, ale v okolí, - mozek se vaří, prsty mi vypovídají službu, jak se to zdráhám vyklepat do své černočerné umolousané klávesnice – v okolí si vás nikdo nevšímá, nikdo vás nechce okrást, rozbít vám hubu, leda byste spadli do nějaké šlamastiky. A to se nám stalo v jedné zastrčené noční kavárně.

„Máte popelník, slečno?" ptám se vrchní.

„Tady se ale nekouří!" řekne a ukáže na začouzený zákaz kouření. „Prostě nenápadně klepejte popel na zem a pak pořádně típněte vajgl, ať nechytne koberec!" upozornila mě.

Jak vidíte, zase taková šlamastika to nebyla. Ale jistě ve vás byla malá dušička, když vrchní říkala to své Tady se ale nekouří... No, a v jiném lokále se kouřit smělo, ale na záchodech ne. A na náměstí v Poděbradech je restaurace, do které je zakázán vstup s kočárky. Netřeba velká dramata, i drobnosti potěší.

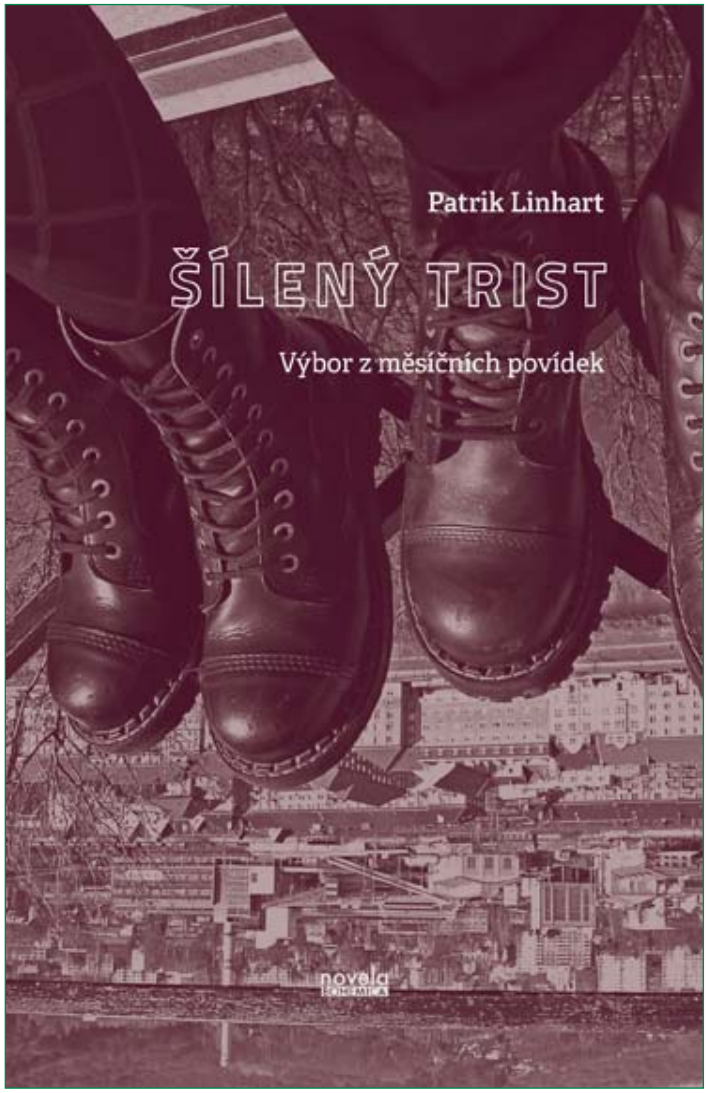

Na periferii, v takovém Simmeringu máte štěstí, když za bílého dne nešlápnete do psího hovna, ale v nočním středu města, nikoli přímo v obletovaném prvním okrese, ale v okolí, – mozek se vaří, prsty mi vypovídají službu, jak se to zdráhám vyklepat do své černočerné umolousané klávesnice – v okolí si vás nikdo nevšímá, nikdo vás nechce okrást, rozbít vám hubu, leda byste spadli do nějaké šlamastiky.

Šílený Trist

Modelář

Lepit modely letadel je dobrý koníček pro děti, ale pro nás dospělé je to droga. Lepí-M má poměrně vysoký obsah zábavných halucinogenních látek. Po dvou hodinách aktivního čuchání už sedím v kokpitu a kropím nepřátelské stihače. Pokud jste aktivní modelář, je lepší zavřít se v pracovně na klíč. Abyste nevzbudili podezření, neměl by rauš trvat víc než dvě hodiny. Při rauši se nesmíte válet po stole s rozpracovaným modelem. Často se přilepí na šaty a našinec vypadá jako vůl. Nebojte se kopnout do vrtule, ale pozor, ať se vám nepřilepí na obličej. Pokud nezvládáte práci s Lepí-M či jinými lepidly, vraťte se raději k nějakému tradičnímu médiu jako je pivo, víno, destiláty, nebo lepte z papíru. Hrkules dělá divy.

1:37, sobotní noc

Sobota, 1:37. Prší už tři a půl hodiny, do pokoje dopadá světlo pouliční lampy, nad barákem láčkovců se servaly dva mraky, mezi sebe a vampy rozlévám zbytek z petky, na silnici je řízená ochutnávka z louže, sousedovi utekla manželka a vlčák, v gymnasiu ještě svítí okno, ředitelka se mrouská se školníkovým zástupcem, zhruba za čtyři hodiny otevře bývalý řezník výčep U Svatýho, všichni se tam vylijou jako apoštolové, za šest hodin otevřou krám na rohu, prodají tam dva rohlíky a vyprodáno, během dalších 50 hodin tu nic dalšího neotevřou, zato na haldách se sejdou místní číra a otevřou si vzájemně svý nitra. To je však hudba budoucnosti, zatím je 2.07, někde v temnotě létají družice a smyslem života je družit se.

Liszt a Wagner...

Letní ole kce

v Piešťanech

2.
Samozřejmě.
Allahu Akbar!

3.
Nazdar!

Letní kolekce Jsi

Petr Rýdl

Petr Rýdl (1974) – je příznivcem folkových nebo i hip hopových textů a v jeho tvorbě je to znát. Jako úspěšný manažer a marketingový odborník se vlastní tvorbě věnuje pouze okrajově, zejména v posledních dvou letech. To se vrátil k tomuto koníčku z dob studií na gymnáziu. Ze starých i nových textů sestavil a vydal sbírku *JednoDuše* (2014) doplněnou obrazy výtvarnice Táni Macholdové.

Jednoduchá a nekomplikovaná jsou i jeho vyjádření vázanou řečí. Zajímají ho každodenní témata, která popisuje bez kudrlinek a jinotajů. Svojí tvorbou, jak říká, úplně neosloví literární kritiky, ale běžné lidi, kteří jinak poezii ani nečtou. A o to mu jde zejména.

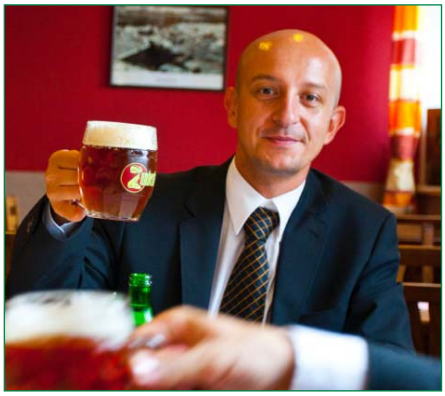

Jsi

Jsi moje koupel v levanduli,
jsi první vločka na bambuli,
jsi můj starší brácha,
co na mě dává bacha.
Jsi můj květen, když je listopad,
moudrý brevíř užitečných rad,
jsi můj kompas na palubě,
i aviváž, když se chovám hrubě.
Jsi pevný kolík mého stanu,
horký čaj, když ráno vstanu,
vždycky připravené publikum,
jsi mé „ne“ všem kritikům.
Jsi moje thajská masáž zad,
nečekaný třináctý plat,
večerní zaplavání v moři,
siréna, vždy když něco hoří.
Jsi moje linka bezpečí,
i ruleta, když se roztočí,
jsi kamarád i milenka,
z koláče sladká drobenka.
Jsi moje horká čokoláda,
holka co fakt mě má ráda,
jsi taková, že slova dochází,
jsi můj exit ze všech nesnází.

http://jednoduse.net/jsi-2013/

Hip hop: tvá víra i zpověď

Hip hop je půllitr do dvou deci,
nepasujou do něj mainstreamový kecy,
nemluví často, ale vždycky k věci,
hip hop je jako kérka na tvým srdci.
Hip hop je oslava jenom pro zvané,
slavíme všude a kdy se nám zamane,
texty co oddělí pravé a nahrané,
tak carpe diem moji spoluobčané.
Energie co tě povznese,
messenger co jí přinese,
slavnostní jako na plese,
hip hop tě dostane z deprese.
Maják na rozbouřeným moři,
oheň co v tvým srdci hoří,
víra která kletby boří,
síla slova z klubu bouří.
Pravda je jedna a bez keců,
hecni spíš sebe, druhý nehecuj,
texty jsou jako Boží slovo,
zhmotněná myšlenka umí mnoho,
když tebe smečujou, tak dej prohoz,
nehejtuj pořád, někdy popros,
řekni co chceš a hned to máš,
z nebes ti vzkážou že není zač.
Vidíš dál než většina z nich
a svět se ti zdá nějak víc šik,
tvůj hip hip má flow a ty to dáš,
nevěří jen to pako Tomáš,
hudba tě posune, promluví z duše,
chci slávu a buchty, řekneš suše,
hip hop je slovo, slovo muže,
víra i zpověď co ti pomůže.

http://jednoduse.net/hip-hop-tva-vira-i-zpoved/

Severomoravská!!!

Frenštát, Frýdek nebo Ostrava,
kraj razovitý, lidé hrdí,
člověk co sám nemá, rozdává,
zpěváci se tu dobří rodí.
Vysoké komíny trochu čudí.
Bečva, Ostravice, Opava,
tož kratky zobak mají všici,
sused susedovi pomáhá,
za úplňku v pálenici.
Ogaři stáčí slivovici.
Baník pičo je tu místní značka,
bo v Ostravě není čas na kecy,
olympiádu vám vyhrál Raška,
radit nám z Prahy? To nejde přeci.
Tři vykřičníky, ve dne v noci.
Hukvaldy, Štramberk, Starý Jičín,
baby jsou fajné, čaj je spravený,
tu bez srandy je život ničím,
frgál žlutou posypkou zdobený.
Chlapskou radu dostaneš od ženy.
Pustevny, Lysá, Javorník,
kopce tu rostou do nebe,
pivo je hořké, bohudík,
na kole se všude dojede.
Jen když mě šéf moc nejebe.
Krajčo, Nohavica nebo Klus,
pinec tu hraje kdo ruce má,
průvodem se chodí na funus,
bodrého strýca tu každý má.
Sedí se dokud se nalévá.
Žije se, neboť to smysl má!!!

http://jednoduse.net/severomoravska/

Podzimní kolekce

Foto Vlastimil Bret

Swing

Olga Stehlíková

„Ahoj, ahoj, poďte dál, ahoj,“ uvítal je vřelounce ten muž. Jeho žena stála asi v kuchyni s našpicovanýma ušima a vytahovala natěšené obložené mísy z lednice.

„Já jsem Hana,“ prokřupla si rozpačitě kloubky Hanka. „A já jsem Marek, kupodivu její manžel,“ připojil sebejistě Marek, byl to takový ten vážný úsměv s tajemstvím, okořeněný pevným stiskem.

„Karolína je v kuchyni, Lukáš,“ podal jim ruku Lukáš a odvedl je do obýváku. Vypadal, že se představuje tak pětkrát denně. Hanka se v duchu přeptala, kolik párečků už takhle se ženuškou povařili. Markovi přišlo trapné, že jsou v ponožkách, ale v Čechách se na návštěvě zouváme. Když Hanka boty způsobně srovnala vedle sebe a postavila do rohu jak dva trestance, chvilku se připoceně zabál, jestli ještě nezačne oprašovat poličku na klobouky. Zase má ty silonový podkolenky…

„Kájo!“ zařval Lukáš do útrob bytu. „Sedněte si,“ ztišil hlas k hostům, „tady máme obývák, koupelna je támhle a záchod, kdybyste… Co si dáte k pití? Kafe, kolu, víno, rum?“

Moc vtipný, řekla si Hana, „To víno, teda … jestli si dáte taky.“ Na fotce vypadal líp. Uvidíme, co ta Karolína. Úplně hubenej taky neni. A ten byt jakej maji, samý etno, no to se taky dalo čekat, takový ty skoroebenový soštičky africkejch bojovníků, kdepa je máme? Jojo! Támdle sou, tak to bysme měli, no jasně, koberečky tkaný, z Tibetu, dobrý, a todle bude asi Kájinka, zadívala se na uměleckou fotku v silně cizokrajném rámečku.

„To je Kája v Izraeli, tam sme byli loni, pěkný město.“

Město?

Lukáš výmluvně vykuchal zátku ze slibně zaprášené archivní lahve bez vinety a zručně nalil do podivných pohárků z jakési keramiky.

Balkánská, řekla si Hanka, jsou prostě in.

Podzimní kolekce

Markovi se situace začala zamlouvat hned, jak vládkyně srubu vkráčela s tácem do toho mraveniště napodobených artefaktů.

„Já taky," kývl ohledně vína.

„Nepustíme si něco? Já jsem Kája, to už vám Lukáš asi řekl, ty budeš Hanka, teda, pokud je tohle Marek."

Je vtipná, zalesklo se Markovi v očích, je hezká! Slibný.

„Lukáši, hoď něco do stroje, třeba palpfikšn," šťouchla do něj. „Nebude vám to vadit? My sme takový staromilci, co se hudby týče," zašvitořila, Haně se zazdálo, že směrem k Markovi.

„Ne, supr, to je přesně vončo," vyskočil jak šutr z praku. U stropu se zavrtěla a zacvrdlikala jakási cingrlátka s tyrkysovými delfínky. Na zdech zavzdychaly exotické hudební nástroje. V televizi spící ve skříni by bývaly potily krev a tóny muzikální suprstár. Pružiny na gauči si trénovaly pérování. Sošce africké bohyně plodnosti ještě o něco víc poklesla tmavohnědá ňadra.

Já se snad poseru, ‚vončo?, zakroutil do zdi očima Lukáš.

Di se posrat se svym vončem! ~ Hm, Marečkovi se ta cácora s přirozeně rozcuchanejma vlasama evidentně líbí, šklíbla Hana.

Pulp fiction si zrovna nabrnklo Son of a preacher man, krásnej hlas, potešilo jako vždycky Lukáše, krásnej, ta Hana vypadá spíš jak domácí pani než jako sexbomba. To tu fotku asi dost nakašírovali. Ale Mareček se Káje zamlouvá, do háje, líbí se jí dost... Co si proboha s tou panimandou tady počnu? Zas jak podle mustru, vona to ta Karolína snad vždycky nějak zařídí. Hlavně s toudle mamčou nezůstat sám...

Hana s Markem si sedli vedle sebe na obrovský gauč, Lukáš a Karolína se ztráceli každý v křesle naproti. Tak by to taky mohlo zůstat. Proboha, Marku, do čehos mě to navez?

Lukáš mezi hromadným „na zdraví" mrkl Haně do růžového výstřihu. Ale má krásný kozy, přes ten svetr. Jinak se oči setkávaly přes cinkající sklo, jak to má být.

„Výborný víno, co to pijem?"

„To my ani nevíme, někde sme to dostali," pousmála se K. s obdivem vlastní upřímnosti, „ale de to."

Já to ale vim, ženuško, spolkl Lukáš hlášku o mikulovskym sklepnim. Lepší bude přejít k věci, ať to moc neprotahujem. „Jak ste nás na tom netu vlastně našli? Většinou sou ty seznamky pohodlnější, ne?"

Ježišikriste, von ten multikulturní maniak fakt mluví zrovna na mě. „No, já jsem to vlastně ani nehledala, abych pravdu řekla, to našel Marek. To se spíš zeptej jeho." Hanka založila ruce přes ta hezká prsa a pohodila krátkými vlasy.

To?! To sme pro ní jako „to"? Karolína mrkla na Lukáše, jestli ho to taky vrklo, ten už ale s profesionalitou psychologa naslouchal Markově basu:

„No, to nebylo tak těžký, sem zadal swingers, vyjela mi fůra šílenejch fotek, a vy jediný ste stáli za úvahu, jestli vám teda můžu takhle složit kompliment."

Nooo, pěkně. Jen tak dál, za chvilku jí máš beztak na lopatkách, já můžu třeba umejt nádobí, ačkoli v tomhle bytě očekávám spíš myčku, na který bude stát dřevěnej stojan na cédéčka ve tvaru oranžovo-zelený žirafy. Hanka se dívala se upřeně na vyřezávaný stůl.

„No jen tak dál, to pokračuj, to se pěkně poslouchá! Dej si chlebíček, Hani, vemte si."

Jo, chlebíček, proč ne, jen ukaž, jaký je máš. Teď ta kočinda ještě dodá: ‚Dělala sem je sama'.

„Vem si, Marku, dělala sem je sama... My sme si taky nakonec vybrali jenom vás, viď, Lukáši?" zeptala se povzbudivě Karolína Lukáše, upírajíc přitom pohled na Marka. Tak tomu se říká jiskření, Hanka s Lukášem se na sebe i trošku usmáli.

„No, to bylo samý ‚Uděláme vám to, jak se vám ani nezdálo'," hodil přes stůl zkusmo Marek.

„Nebo ‚Moje žena tě zpráská, já tě budu ošetřovat'," nahrála vděčně Karolína.

„Případně ‚Jsme pohlední manželé a velice si rozumíme, něco nám ale schází'."

„Nebo ‚Máme rádi vzrůšo a to ste právě vy'.

„‚Proč být dva, když můžeme být čtyři!'"

Pinkali si pěkně. Ale Marek měl přeci jen lepší paměť: „Dobrej byl zvlášť jeden páreček, s nima sme si ňákej čas i dopisovali. Voni provozovali dokonce takovej pěknej podnik na netu: ‚Pokud patříte k lidem, kteří prošli zklamáním, a jste odhodlaní opravdu se seznámit s přáteli, kteří smýšlejí stejně, pak Vás vítáme na této stránce. Jejím cílem je dát dohromady alespoň pět manželských nebo mileneckých párů, a v této sestavě prožít první společný seznamovací víkend uprostřed diskrétní přírody, ale v odpovídajícím způsobem zařízené a příjemné chalupě se saunou. O tom, co se během tohoto víkendu stane, jaká přátelství budou navázána a jak budou pokračovat, rozhodnete už jen Vy... Pokud Vám tedy vyhovují

níže uvedené podmínky, ozvěte se na kontaktní e-mail. Aby bylo zabráněno průniku nežádoucích osob, uveďte v odpovědi telefonní číslo, na kterém je dostupná ta příjemnější polovička z Vás. Prostřednictvím telefonátu s ní bude ověřeno, že jste seriosní a nepředstavujete zátěž v tomto směru pro ostatní. Přestože je tato forma seznámení poněkud netradiční, představuje asi tu jedinou spolehlivou možnost, jak neztrácet čas s virtuálními společníky, kteří možná ani neexistují. Navíc, vzhledem k vyššímu předpokládanému počtu účastníků budete mít možnost vybrat si ty, kteří Vám budou nejvíce vyhovovat.'

Takový kultivovaný, rozumíš! To ti byla fakt prdel! A pak tam byl uvedenej datum nejbližší sleziny, fotečka chaloupky a cena za ubytování na noc!" Marek propukl v nehorázný řehot, chi, cha, he he he, smáli se i ostatní, hehehe, Marek zjistil, že jenom Hanka. Za chvíli se rozhostilo ticho.

„No, ta chata je naše... Na Orlíku," pustila kus ledu na zem Karolína.

Hanka se zdejchla na záchod, ještě na chodbě to s ní cloumalo, v opakovaným splachování se snažila utopit hýkání a úpění. Lukáš se za ní podíval, nehnul brvou.

Další sérii ticha protrhl zase Marek, zachraňovat, to on uměl: „No ale nejlepší vůbec byli zas jiný výtečníci, tipoval bych z druhý ZŠ Prostějov: ‚Znáš takový ty party lidí, co spolu šoustají, aniž by k tomu potřebovali nějaký city? Nebo spíš skupinu přátel, kteří se nebrání sexu? Nebo zkrátka skupinu lidí, kteří sexu holdujou? Záviděl(a) jsi jim někdy jejich zážitky? Nebo jsi příliš mladý(á) na to, aby jste se zúčastnil(a)? Tak nad čím ještě váháš? Přesně takový spolek lidí zakládám. Teď a tady. Zní to tak divně? Chci sehnat přátele, kteří se nebrání sexu. Samozřejmě tak jako všechno má v dnešní době háček, tak tohle není výjimkou. Musíš bydlet v Prostějově. Nebo alespoň do Prostějova dojíždět. Všechno totiž začíná tady. Tady a nikde jinde. S touhle partou lidí. A co se týče háčku č. 2 a tím pádem i posledního... Je nutné mít věkovou hranici pro dívky a ženy od 15 do 49 let a pro kluky od 15 do 20 let. Pokud podmínky splnuješ, tak napiš a dohodneme se. Proč takovej věk? Protože proto. Určitě znáš (ať už sami sebe) mladé, nadržené lidi, jako sem mimo jiné i já. Kdo jim ale poskytne možnost si pořádně zapíchat? Popřípadě přijít o panenství/panictví, když to někdo chce? To, že jsi na těchto stránkách, znamená, že tohle všechno chceš. Takže, pokud jsi z Prostějova a je Ti přiměřeně, tak neváhej a piš. Nevíte-li co, mrkni do kategorie registrace. Nejde prakticky o žádnou registraci, ale o text, kterej mi můžeš napsat.?"

Karolína už skoro ležela smíchy pod křesílkem, Lukášovi to nakonec taky zacukalo ramenem. Hanka už to znala, tak čekala na chodbě, co na to hostitelský párek.

„A co se vám tak líbilo na nás?" zaduněl do posmrkávání a utírání slz nakonec Markův hlas nahluboko a vilno.

„No, Marku, já jsem to měla jednoduchý," přišpitla mu Kája.

Tak pomalu abys šla, Haničko, řekla si Hanka. Lukáš se tiše schoval do útrob barevného bytu, chodbou zanikalo: „Tak já ještě přinesu to..." Když už tam byl nějakou dobu (teď tam začne pálit vonný tyčinky s nápisem Opium nebo Mošus), od gauče se ozývalo: „Chichi, vážně?" a „...já sem jí řek... a ona povidá..., a pak sem jí... todle mi sem nestrkej", případně „Vopravdu, jo? No to snad neni možný" a Hanka na opačnym konci pokoje pojedla pátý chlebíček („Moc dobrý sou!") zalévaný vínem, dospělo Karolínino křeslo potažené oslí kůží s nohama v abstraktním geometrickém vzoru ghanských domorodců, znázorňujícím iniciaci, do intimní blízkosti gauče se zebřím motivem. Magneticky to přitahovalo Marka stále blíž k žoviální loketní podpěrce, jasně, sedni si na vopěradlo, nakloň se, a za chvíli jí spadneš rovnou do klína, teda, jestli se ti postaví.

„No a pak už jenom koukala a vrněla," zabroukal Marek z centimetrové vzdálenosti do Karolínina rudnoucího boltce. Ruce už měl kdesi pod šatama ze Sanu Babu.

‚Vrněla'!, Kristova noho! No, tak to bychom měli. A co bych teď jako měla dělat? Jít domu je trapný, že by nakonec fakt to nádobí? Dřevěné repráky prděly dál své „the only one who could ever reach me was the son of the preacher man", Karolína ukazovala Markovi tvar svého hrdla při zakloněné hlavě a on na něm rty cosi hledal.

„Yes, he was, he was, uuu yes, he waaas," mručel si Lukáš v kuchyni a škrábal si maso na tatarák. Měl sem si jeden reprák natáhnout do kuchyně. V duchu se řehtal, když si představil Karolínu, jak se touhle dobou nejspíš svíjí a heká, dost to nesnášel, ty její hysterický projevy, a Mareček jí snaživě svlíká podprdu, s vírou, že se mu to podaří hned napoprvé. Ale smích ho spíš zpotil. Vona je snad na tom už závislá, jenže já nebudu voajér dneska, nenene, uklidňoval se. Podíval se do ledničky, ale odpověď na to, proč přesně Káje nestačí, nebyla ani v sesychající brokolici, ani v konzervovaném leču. Tak to by mě fakt zajímalo, co tam teď dělá ta mamina s těma pěknema prsama.

„Tak abych umyla to nádobí, ne?" stála ve dveřích do kuchyně a opírala se o futra. Zjistil, že vcelku ladně.

„Co? Emm..., no, jo vlastně, ale až dodělam ten tatarák. A máme myčku, takže se moc nenadřeš," ukázal do rohu. Tyčil se na ní dřevěný stojan na cédéčka ve tvaru nosorožce.

„Tak mi puč zástěru. A zkus to na struhadle, to máš rychlejší. Dej to sem." Tatarák, prima.

„Cibuli?"

„Tam dáváš, jo? Tak sem s ní."

„Majoránku?"

„Majoránku? No tak jo, to neznam, takle já to nedělam. Počkej, sem mi to nestrkej."

„Tak já nakrájim chleba." Komanduje, ale dobrý. Zas taková puťka to evidentně nebude.

„Pepře, soli, česneku dej. Olivovej olej máte?"

Podzimní kolekce

„Extra panenskej.“

„Tak ho prskni na velkou pánev.“

„Hele a vona ta písnička bude hrát celej večer dokola teďka?“

Karolína do půl pasu ovíjená Marečkem s narudlým obličejem se mezitím odplazila do ložnice, kde se nechali olizovat mdlým svitem rozžaté lampičky. Beze slova sebou mrskli do manželské postele (Kája nenápadně shodila Lukášovo bavlněné pyžamo pod postel a Marek přizastrčil břicho) a jali se dosvlíkávat.

„Dobrý, už je rozpálenej, hoď tam ty krajíce.“

„Pět?“

„No kolik sníme.. Já tak tři.“ Krávolína. Karoblína.

„Čtyři.“ Za chvilku tam začnou skřípět matračky.

„No tak čtyři, no.“

„Počkej, to je celkem sedum. To chce ještě čtvrtku chleba minimálně, s rohlíkama se to nedá!“ Nepochybně vášnivá dračice, která zanechává na zádech rudý pruhy po nehtech, pěkně zleva a zprava.

„The only one who could ever teach me...“

„...was the son of a preacher man... Fakt dokola celej večer?“ Tak to už mu pak nebudu nikdy stačit.

„Vyrazíme do večerky pro tu šumávku a já ti to cestou vysvětlim.“ Ale týhle holce to povim docela rád.

Ložnice se právě naplňovala dechem, když si Lukáš s Hankou zavazovali boty. Potichu za sebou zavřeli. „Peněženku máme?... Tak razíme.“

„Chtělo by to k tomu něco vostřejšího, až to bude hotový, slivo...“ mohli by ještě slyšet ti dva v loži, kdyby zrovna Marek nehledal kdesi na zádech, kde se rozepíná body. Hanka je ovšemže nenosí. I kdepak, podprsenka to není. Karolína chvíli vychovaně pokračovala ve vzdychotu, pak začala hledět do stropu, načež se pokusila poskytnout první nápovědu za pět set.

„Počkej, broučku, počkej. To musíš takle... Ne, tak ne,“ štrachala cosi mezi svýma dlouhýma nohama. Marek se posadil a soustředil se na její počínání. Věci brával zodpovědně – nový úkol vyžaduje nové znalosti, Karolíně se ovšem háčky jaksi zasekly, Marek přemýšlel, zda se očekává, že v návalech vášně rozcupuje tu krajkovinu (na cucky, na co taky jinýho), Hanka by to ale určitě neschválila.

Kája rozepla první háček nalevo, ruce a vlasy opět rozhodila na poštář a vrátila se, se zavřenýma očima, tam, kde před chvílí skončila. U trochu dělala starosti. Teď už si snad poradí sám. Je docela roztomilej, ale za chvíli se to zapne, takže abysme to stihli.

Lampička morseově problikávala jak maják. Zkusil to jemně, pak silou, nakonec se rozhodl, že body jenom odsune k pravému třístu... Trošku mu zatuhly čelisti. Z profilu by Kája mohla sledovat, jak sanice zpracovávají neviditelné tuhé sousto. Ale nemohla. Zrovna ležela.

Ostatně, viděl to tak v jednom péčku – tam ta ženská měla tanga i při tom. Karolína přidala na stonové intenzitě a frekvenci, Marek si stáhl slipy pod půlky. Zazdálo se mu, že cosi v blízkém okolí podivuhodně vrčí.

„Tak to je... naprostá lahůdka.“

„Dobrý je to, i s tou marjánkou, ačkoli bych jí tam normálně nedala ani náhodou.“

„To říkala moje babička – marjánka. Snažil sem se jí vysvětlit, že dneska to má trochu posunutej význam, ale vona si trvala na svym.“

„Máš prima babičku.“

„A teď i novou kuchařku, se mi zdá.“

„Slivovička se nám taky povedla,“ zavdala si Hanka, „všechno je, jak má bejt, ne?“

„Dolej mi eště, prosim tě... Hele, tobě to vážně nevadí, todleto...“

„Jestli myslíš tu divnou příchuť, tak ta je na tom docela právě zajímavá. S tou slivovicí to de dobře dohromady... Ale za chvilku budu namol, tak mě vomluv.“

„Takže vadí. Mě to teda sere. A vopilý už sme ňákou chvíli.“

„No, ale slibovals, že mi to vysvětlíš. Začni tou hudbou, to mě fakt zajímá.“

„A seš si jistá, že to chceš slyšet?“

„Nedělej...“

„No... Tak tu muziku vona prostě k tomu potřebuje, no. Jinak jí to nic neříká, víš?“

„Počkej, počkej... Jak – neříká? To jako že bez palpfikšn... Aha, aha. No dobrý, no. To je klidně možný.“

„Já sem tě varoval.“

„A to jako tě nutí pokaždý, vopravdu pokaždý k tomu poslouchat príčr mena?“

„No jo, no... A to neni všecko. Vono jí to ňákou dobu bavilo jenom se mnou, pak už jenom se mnou a s príčr menem. No, a pak jednoho dne povidá: ‚Hele, Lukášku, nelíbilo by se ti zkusit nějakou jinou slečnu?‘ A já jak pako na to: ‚A to bys mi dovolila? A čim to?‘ A vona zas: ‚No, proč bych ti to nedopřála, teda kdyby to bylo vzájemný.‘ No, až v tu chvíli mi to došlo, vodkud vítr fouká. Nalej mi eště... Tak sem se jí zeptal, jak by si to jako představovala, a vona přišla s kom-

plet plánem, textem inzerátu, pak mi předhodila plánek přestavby tý naší chajdy na hodinovej masovej hotel, řekla si vo prachy na bazének a sauničku k tomu, představ si to, na zahradě mezi jabloněma, bazén s dvaceti třeba, vzájemnejma párama, no udělalo se ti mi zle. Musela to celý promejšlet dost dlouho, z čehož mi bez velkýho přemejšlení vyplynulo, že už jí to se mnou nebaví minimálně ňákou tu dobu…“

„No a proč ses s ní proboha nerozešel?“ Ptam se jak debil, se mnou to nebude vo moc jiný.

„Pak mi předhodila fotky chlápků, který si už vybrala – ukázala mi každýho tak na půl minuty včetně popisu – jak zboží, rozumíš: ‚Tendle šéfuje jednomu rádiu‘ a prsk fotku na stůl, ‚Tendle má dobrou figuru, protože je instruktor z posilovny‘ a fik další eso jak v mariáši, ‚tuten závodí s autama na plochý dráze‘. No netrvalo to dlouho a dostal sem už vcelku vztek. To vona předvídala, samozřejmě, takže mě vzápětí zchladila sprškou fotek krásnejch slečen a že to sou jejich partnerky a že teda ty by tu zas byly jenom pro mě a jí že to nedělá žádnej problém. Tak sem kejvnul. A pak už to jelo, no.“

„Ale dyť tebe to vůbec nebaví, prosim tě!“ Ježiš, existuje někdo vůbec blbější, než sem já, to je jasný přece: nebavim ho já, proč by ho neměly bavit jiný, navíc krásný, že jo, ženský, prostě se mu nelíbim.

„No, moc vlastně ne. Nezlobíš se? To si prosimtě neber vosobně, to se tě vůbec netýká, to je naprosto vobecně míněný.“ Teď si vo mně myslí, že sem naprostej čurák.

„Takžes to provozoval s ňákejma cizíma ženskejma jenom kvůli ní? Jako aby neměla černý svědomí?“

„Blbý, viď. Já vim… No, ze začátku jo, no…Párkrát. Ale pak sem si všim, jak z toho blbnu a že mě to vlastně dost sere. Takže sem s tim skoncoval. A navíc…“

„Jaký proboha ještě navíc?! To neni celý?“

„No neni no. Vono už jí pak nestačilo ani to…, to ježdění na víkendy s rodinkama. Vona prosim tě v tý vesnici měla zařízený i hlídání těch jejich harantů, aby byl klid, a z pekárny jí tam vozili snídaně, viš, kroasantíky a bagetky. Vona tam přijela kolona Pražáků před plot, zaparkovali fára, vyskákali, a tam už čekala taková starší pani v zástěře a ortopedickejch sandálech a vodvedla děcka k sobě do chaloupky u lesa. Vono se to potom docela rozkřiklo, víš… že se těm dětem u tý pani líbí, tak voni furt chtěly jezdit ‚na tu chaloupku‘, no šílený. Hele, Hani, ty seš strašně pěkná holka, co já ti to vůbec vykládam.“

„A… a tys to předpokládam eště celý platil.“

„Ježiš, néé! No to bys tomu špatně rozuměla! To vona na tom i vydělávala, chápej, to bylo celý placený. Jako víkendovej výlet s programem, víš, s programem pro celou rodinu. ‚Vyjeďte za zábavou. Odvezte se ze stereotypu. Tentokrát se to nebude líbit jen vašim dětem‘, rozumíš, reklama, všecko.“

„Ty vole…“

„Hele, a to furt neni všecko. Poď se mnou do koupelny.“

„A co tam jako budem dělat?“

„Poď do tý koupelny.“

„Hele, tak na todle já nemam nervy, abys mě teďka jako tahal do koupelny najednou.“

„Ale neblbni, neboj. Něco ti jenom pustim,“ popostrčil ji před sebou. Potichoučku za nimi zamkl.

V ložnici bylo v podstatě ticho. Za oknem se dělala hezká noc. Dokonce ani nikdo nevzdychal. Příčr men dokňourával yes, he was, he was. Jenom umírající žárovka vydávala prskavě poslední narůžovělý paprsek. Hlavně ale zesílilo vrčení. Chvíli ještě cosi předlo, pak se ozvalo cvak, klap, vzzz… a ticho.

„Hele, promiň.“

„To nic, hele, to je dobrý, to nic, z toho si nic nedělej. To se prostě stává… někdy.“

„Ale mně se to vážně ještě nikdy…“

„To fakt neřeš, Marku, to je v pohodě. Tak se něčeho napijem, třeba?“

„Ach jo. Tak jo. Dobrej nápad. Nevidělas někde mý ponožky?“

„Tak to sem teda ještě neviděla. To si děláš prdel…“

„Bohužel ne.“

„To vona ti to pak jako dycky pouští, jo? V koupelně?“

„No jo. To je propojený kabelama. Když chci, tak se můžu koukat i v reálnym čase.“

„Co vy dva tam děláte v tý koupelně?“ za dveřma se navinule svíjel Kájin hlas. „Koukejte vodevřít, zvířátka, přišly vaše maminky!“

„Do prdele. Bacha, to musíme vokamžitě vypnout,“ Lukáš intenzivně šeptal.

„A to zas ne. Já se teda móc ráda podívam.“

„Prosim tě, teďka ne! Prosim tě!“

„Co blbneš, nehysterči, sme snad zamčený, ne?“

..who could never reach me, was the…

„Hanko vodevři ty dveře….Řikam ti, vodevři, po dobrym, nebo to bude po zlyyym.. Hano! Hano, vodevři ty zasraný dveře, nebo je vyrazim!“

„Ale Marečku, přece by ses na ně nezlobil… Cos čekal? Že si spolu uvařej, popijou, pokecaj a proberou recept na tatarák?“

„Neblbni, Hanko, z toho bude akorát průser, z tohodle. Tak se sejdem někdy jindy sami a pustíme si to, až tu nikdo nebude. Klidně. Klidně, ale teďka prosim ne.“ Dveře odpovídaly sílícími Markovými kopanci.

„Zapni to, dělej, Lukáši.“

„Jak chceš. Ale bude průser, to ti ga…“

Když se dveře rozletěly, v záběru byl zrovna Marečkův trapný poklesek. Akorát Karolínu přepadl zalykavý kamenopád řehotu.

Podzimní kole(podle skutečné události; preferovaný režisér Andrew Dominik, v hlavních rolích Ahmed Matt Damon a Aziz Ben Affleck)

Námět filmu Zabití Chérifa a Saída zbabelou francouzskou policií

Ondřej Zajac

jako Abú Sundance Kid a
Mustafa Butch Cassidy
vyběhneme do slunce
a do deště kulek, bráško

jsme mučedníci, hrdinové
a film o nás bude znát za pár let
každý malý muslímče
každý si dětskou pistolkou zastřelí
svýho už trefenýho poldu

každej malej Mohamed
zacílí svou vzduchovku
na tužky o tvrdosti tři až čtyři
na ořezávátka, na pravítka
i na jiné kancelářské propriety

a my si pak, bratříčku, obklopeni
hromadou panen pustíme náš film
na rajském DVD přehrávači
a vychutnáme si herecký koncert
junáckých představitelů
nás, ano, nás, nás dvou

–

barbaři, my umíráme
ve spravedlivém boji
přitom voláme Alláh je velkej

a oni dodávaj zmrd

Paříž podle...

Podle J. X. Doležala:

Sluníčkáři a jiná paka
vemte už do rukou
47 AK

Podle Petra Hájka:

Kavárenští povaleči ostří per svých hroty
než kleknou na kobereček, musí zout si boty

Podle Tomia:

Pohladí prasátko před mešitou
smekněme burky před ješitou

Podle Mosúlua Abúa Saáda Ansariho:

Islám je islám, s námi nejsou žerty
nikdo nesmí Mohaméďu kreslit
jak v pekle kouří čerty

Podle davu:

Zbořme mešitu holala
vyroste nám fiala

P
odzi
ní
ole
kce

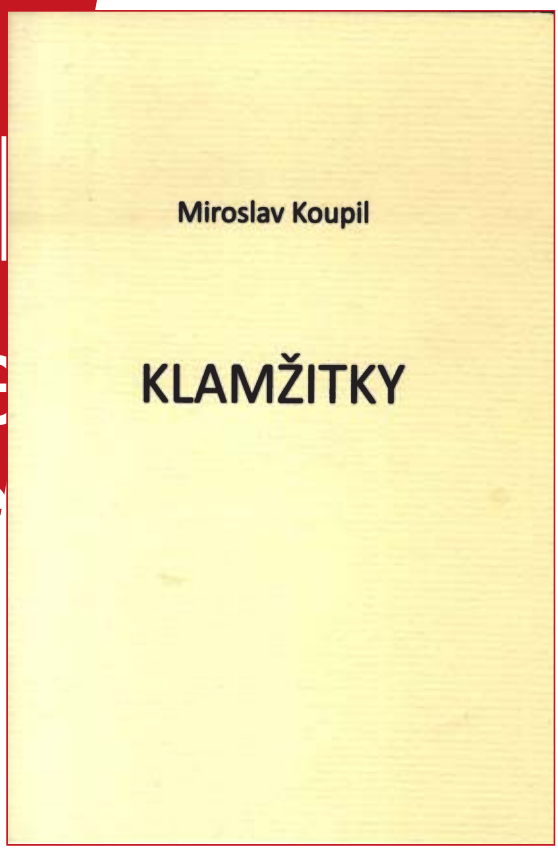

Klamžitky

Miroslav Koupil

Klamžitky jsou jedinečné mžitky klamu.

Miroslav Koupil

*10. března 1956 v Třebíči. Básník, výtvarník, performer. PaedDr. Člen Obce spisovatelů v České republice. Žije v Třebíči. Duchovní otec nového typu obrazové básně = morseogramu.
e-mail: koupil.kaligram@seznam.cz
Sbírky kaligramů, morseogramů, experimentální a nonsensové poezie: Legráckoslovohrátky (1995), Slůvkosnění (1996), Karneval nahých slov (1997), Pravé ořechové (1997), Abeceda pana Adeceba (1997), Mozeček made (1998), Mimoběžky (1998), Kdesi cosi (1999), Skrz naskrz (1999), Prosím, dvě deci kaligramu (2007), Módní jako želva vodní (2009), Kaligram žmúri figliarsky okom (2010, slovensky), Dobre s nonsensom zadobre (2011, slovensky), Snídám sníh dam (2012), Morseogramy (2012), Pětadvacet gramů morseogramů (2013), Postřehyjé (2013), Bubínek Nekbíbu (2013), Půlnocity (2014), Situacely (2014) . Je zastoupen v antologii české a světové nonsensové poezie Nonsens (Mladá fronta, Praha, 1997) a v almanachu české poezie 2014 Pastýři noci. Účinkoval jako performer na Magorově Vydří 2004. Uskutečnil více než sedmdesát výstav kaligramů a morseogramů spojených s performancí pohybové nonsensové poezie v České republice, Polsku a na Slovensku (České centrum ve Varšavě, České centrum v Košicích atd.). Lit.: Průvodce po nových jménech české poezie a prózy 1990-1995, Kdo je kdo v Obci spisovatelů 2006, 2008.

Svatá trojice

Naší ulicí
se vstupuje na nebesa
Za oknem svatá trojice
Babička
kočička a muškáty

Sklenice vody

(bublající báseň)

linky vody
bubububububub
linky vody
bubububu

Podzimní kolekce

Praha

Pavel Herot

pokračování z chystané knihy vzpomínek

Na cestě po severu Afriky jsem poznal manžele Váňovy, Veroniku a Petra. On cestovatel fotograf, ona cestovatelka, novinářka. Jednou mně navrhli, jestli bych jim doma v pražském bytě nenamaloval něco na zeď. Já to slíbil. Po měsíci se ozvali, bylo to v lednu 1993. Vydal jsem se poprvé na delší pobyt do Prahy od doby, kdy jsem v zimě roku devadesát odtud odešel. Bydleli nedaleko Paláce kultury. Byl pátek podvečer. Mírně sněžno ve městě tomto. Nakoupili potřebné barvy a zásobu alkoholu pro inspiraci. Alkoholu bylo požehnaně. Pro opravdu velkou inspiraci. V bytě byla jejich dvanáctiletá dcerka, bylo od nich hezké, že kvůli ní raději neměli televizi, aby se nezkazila komercí. Jinak byli všichni vegetariáni. Na večeři jsme měli nějaké boby, či co to bylo, ke chlebu. Přiznám se, že se to nedalo jíst, ale pocit alkoholové zásoby mne uklidňoval a jídlo jsem tedy ze slušnosti do sebe naládoval. Potom jsme odešli do jejich oblíbené hospody, kde jsem popíjel pivečka s kořalkou. Po zavíračce jsme se vrátili do bytu. Petr mne zavedl do doličného bytu a rozhodil rukou, tak toto je prostor, kde se můžeš umělecky vyřádit. Všichni odešli spát a já se pustil do díla a popíjení lahví vína a lahvářů. Začal jsem černou barvou dělat čáry, různé malby. Na barvy že dojde až detailně na závěr. Celou noc. Ráno přišel Petr. Když uviděl, že má kromě stropu počmárané všechny stěny, chytal se za hlavu. Myslel jsem a ukazoval tady tu rohovou část, tak metr na metr a ne všechno, řekl a kupodivu se ani nerozčílil. Myslel jsem, rozhodil jsi přeci ruce, že mám pomalovat celý byt, jako Sixtinskou kapli, koktal jsem s mírným potácením se. Všechen alkohol jsem za noc vyřešil jeho vypitím. No nic, zauvažoval Petr, ve sklepě mám vápno, přebílím všechno a nechám Ti malý prostor, jak si ho představuji. To mne uklidnilo, že všechno prošlo tak mírumilovně. Ještě před tím mi zašel do samoobsluhy doplnit zásobu popíjení. A bílil a bílil na štaflích i stojící. Já si zatím povídal s Veronikou, která byla jako vždy usměvavá. Potom jsem se pustil detailně barvami domalovat Petrem určený prostor. K večeru jsem byl hotový. Jinak vše jsem si nafotil, dodnes mám fotografie, jak vše probíhalo. Řekl jsem, že bych rád navštívil hospodu, kde dělá hajzl bábu John Bok. Věděl o ní a tak jsme vyrazili do klubu tuším Radost. Tam jsme si sedli a bylo to. Seděl tam Tony Ducháček, jediný koho jsem znal. Zašel jsem za Johnem Bokem na záchod. On tam s hadrem na koštěti neustále dokola a dokola vytíral natáčený dvěmi televizními stanicemi. On, bojovník proti komunismu, kterého ihned po revoluci Václav Havel udělal šéfem BIS, tajné služby. Bok na protest, že zůstala v instituci většina estebáků, odtud odešel na záchod, kde i organizoval výstavy obrazů přátel, pořádal čtení. Kdokoliv prošel, okamžitě po něm vytřel, říkal mi, aby na něj neměli, že má tam nepořádek, řekl mi. Zeptal jsem se, jestli neviděl Magora. Dneska neviděl, ale chodí sem pravidelně. Odešel jsem sednout si k Váňovým. Já se slušně rozpíjel, oni, že už půjdou. Zastav se přespat, cestu znáš. Najednou přiběhnul John Bok, že mám u vchodu Magora, ať raději za ním zaběhnu, aby ještě někam nešel jinam. Zašel jsem za ním a stáhnul dovnitř. Přisedli jsme k Tonymu Ducháčkovi. Magor objednával šampaňské, jedno za druhým. Každou vypitou láhev hodila za hlavu. Střepy pokaždé číšník zametl. A neustále vrtal do Tonyho, že jsem už mu říkal, ať toho ubohého človíčka šetří. Shazoval jeho zpěv, a kdo ví co ještě, nakonec to skončilo, že se oba objali a Magor se rozplakal, že má Tonyho rád. To jsem vyfotil. Kousek ode mne seděla černovlasá dívka, mrkala na mne, špulila rty. Říkal jsem si, ta mne balí.... Zašel jsem k ní s prosbou, jestli by mi nezapuzovala před foťákem. Byla svolná. To byla kráska, joj. Nevím, proč mi říkala, že už od pondělí se na to vykašle, nechá toho. Prý bydlí s mámou. Dala mi adresu. To mi nedošlo, že to byla šlapka. Hluboko v noci mne Magor pozval na polívku do bytu, kde bydlí s kamarádkou. Když jsme odcházeli, šatnářka nám

On, bojovník proti komunismu, kterého ihned po revoluci Václav Havel udělal šéfem BIS, tajné služby. Bok na protest, že zůstala v instituci většina estebáků, odtud odešel na záchod, kde i organizoval výstavy obrazů přátel, pořádal čtení. Kdokoliv prošel, okamžitě po něm vytřel, říkal mi, aby na něj neměli, že má tam nepořádek, řekl mi. Zeptal jsem se, jestli neviděl Magora. Dneska neviděl, ale chodí sem pravidelně. Odešel jsem sednout si k Váňovým.

Ta Martinova cibulová polévka, ta mi sedla. Skvělá! Bylo už ráno a Martina napadlo, že by mne rád ukázal svého měsíčního synka, kterého měl s Danielou Děktěvovou. Tu jsem znal z Vydří, když tam byla. Příjemná dívka. Myslel jsem, že pojedeme někam do Prahy, kdeže. Vyrazili jsme na autobusové nádraží a odtud do Mělníka. Daniela s rodinou bydlela na náměstí. Přišli jsme k nim a všichni byli neskonale hodní. Daniela udělala míchaná vajíčka. Martin chtěl, abych pochoval také synka. To jsem si netroufnul, bál jsem se, že oslabený alkoholem a probdělými nocemi ho upustím. Pouze jsem ho pohladil po tváři. Potom mne máma Daniely provedla s laskavostí jejich pekařstvím v domě, které založili ještě s obchodem na pečivo.

řekla, ať nejdeme doprava, že tam na nás pravděpodobně čekají nějací chlápci a u jednoho že viděla pistoli. Prý se o nás bavili. Hodná paní. Odešli jsme druhou stranou a rovnou do taxíka, myslím si, že měl nahnáno i magor a nejenom já. Nevím, proč by zrovna my byly středem jejich zájmu? Že Magor zahazoval flašky od šampaňského a byl hlučný. Anebo jsem vyfotil onu lehkou dívku, třeba si mysleli, že jsem policajt a ona byla v podsvětí do něčeho namočená? Kdo ví… Taxíkem jsme dorazili na Letnou do úhledného bytu s květinami, hezkými věcmi. Hlavně vkusně bylo všechno uspořádané. V knihovně literární poklady. Když jsem to řekl Martinovi, odpověděl, že přeci nebude bydlet s nějakou blbou krávou. To jsem byl pro mne ještě neznámé dívky Helenky Papírnikové. Ta Martinova cibulová polévka, ta mi sedla. Skvělá! Bylo už ráno a Martina napadlo, že by mne rád ukázal svého měsíčního synka, kterého měl s Danielou Děktěvovou. Tu jsem znal z Vydří, když tam byla. Příjemná dívka. Myslel jsem, že pojedeme někam do Prahy, kdeže. Vyrazili jsme na autobusové nádraží a odtud do Mělníka. Daniela s rodinou bydlela na náměstí. Přišli jsme k nim a všichni byli neskonale hodní. Daniela udělala míchaná vajíčka. Martin chtěl, abych pochoval také synka. To jsem si netroufnul, bál jsem se, že oslabený alkoholem a probdělými nocemi ho upustím. Pouze jsem ho pohladil po tváři. Potom mne máma Daniely provedla s laskavostí jejich pekařstvím v domě, které založili ještě s obchodem na pečivo. Odtud jsme s Magorem zaběhli do hospody na pivo. Záhy přišla i Daniela. Společně jsme psali s Martinem básničku. On kousek a potom zase já. Kdo ví, jestli ještě existuje u Daniely, která si ji ponechala? Vrátili jsme se do rodiny. Martin řekl otci Daniely, že také maluji a on mne provedl svojí soukromou galerií. Byl velkým a uznávaným lékařem, odborníkem na léčbu jater. Co jméno malíře podepsaného pod obrazem, to pojem. Včetně Zrzavého. Já blbec u jednoho jména jsem pronesl, že to byl těžký komouš, co udával ostatní malíře a škodil mladým avantgardním studentům malířství. V tu chvíli Martina popadnul amok. Začal strhávat některé obrazy ze zdi a křičel, do jaké rodiny se dostal jeho syn. To bylo nepříjemné a dlouho jsem si to vyčítal, že jsem raději nedržel hubu. Po tomto běsnivém výlevu Ivana Martina Jirouse odešel otec s tím, že jde někam koupit chleba. V neděli odpoledne a jako by ho neměli dost ve vlastním pekařství. Daniela Martina vyrazila z domu a já jsem musel s ním. Přišli jsme na autobusové nádraží zrovna, když lidé nastupovali do Prahy. Náhle si Martin rozmyslel odjezd. Dal mi peníze na cestu a na pivo a vrátil se do rodiny omluvit. Později mi řekl, že se vše uklidnilo. Já jsem přijel do Prahy a zajel k Váňovým přespat. Ti, když mne viděli, tak mne vítali jako znovu narozeného s tím, kolik si prožili strachu o mne. Jediné je uklidňovalo, že jsem s Magorem a s ním je to na dny, ale jinak se báli, protože se v Praze v noci dějí věci životu nebezpečné. Ráno jsme zašli s Petrem na pivo. Dal mi stovku v drobných na cestu a bylo po mém bouřlivém výjezdu do Prahy.

Podzimní kolekce Stromboli

Leopold Němec

Monika byla fešná mladá ženská a měla slušně našlápnuto na skvělou kariéru. Dosud všechno vycházelo podle jejích představ. Jenže včera se dozvěděla, že prázdninová privátní lesní školka pro dospívající děti (dále jen PPLŠPDD), na kterou její čtrnáctiletý syn Richard tak rád jezdil, bude kvůli nějakému debilnímu ustanovení v zákoně ihned zrušena. Svoji kariéru Monika rozhodně nechtěla hodit za hlavu a ztratit ji kvůli třem týdnům hlídání a starostí o dospívajícího syna. Musela rychle najít nějaké náhradní řešení, které by její problém odfouklo a současně uspokojilo i syna Richarda, kterého milovala. Monika byla svobodná matka a Richard nikdy svého otce nepoznal. Nechtěla, aby kvůli tomu její syn nevěděl nic o mužském způsobu chápání světa a aby byl ochuzen o možnost získat chlapské dovedností. A právě PPLŠPDD to do značné míry nabízela a umožňovala. Kluk tam byl docela spokojen a nevadilo mu ani, že si musel pravidelně čistit zuby a prát ponožky. V PPLŠPDD byl o prázdninách již čtyřikrát a kvůli nevídané prostořekosti, nespoutanosti a výbušné povaze si vysloužil přezdívku Stromboli.

(Už zase se mi povedlo, že jsem zapomenul přiložit přílohu. Jenže já jsem zapomenul i to, co jsem chtěl vlastně přiložit. Dovoluji si proto poslat něco jiného, než si vzpomenu, co jsem zapomněl.)

Monika měla velkou kliku, když od kamarádky dostala doporučení a horký tip na paní pro hlídání kluka, v hájence u lesa, jen pár kilometrů za městem. Samota nabízela pobyt do konce prázdnin. Cena včetně noclehu a stravy nebyla malá, ale vyvážily to výborné přírodní podmínky, podobné lesní školce. Po vzájemném představení a konzultaci co a jak bude probíhat, považovala to Monika i paní Pirklová, vdova po hajném Hubertu Pirklovi, za dobré řešení, zvláště když do konce prázdnin zbývaly už jen tři týdny. Pro Richarda to mělo být překvapení. A také že bylo.

Jal bylo ujednáno, přivezla Monika svého syna do hájenky. Přátelsky se pozdravila s její majitelkou a popsala Richardovi, jaké to zde bude skvělé. Richard pochopil, že zde bude vegetovat bez kamarádů, jen s tou ženskou z hájenky. Když s pozdravem „ahoj Richarde“ podávala usmívající se paní Pirklová Richardovi ruku, chlapec s rukama vraženýma v kapsách ji odpověděl „čau děvče“ a ruku jí nepodal. V tom okamžiku pojala vdova podezření, že to špatně dopadne. Do zátylku ji sedla jakási černá můra a už se jí nezbavila. Ze zkušenosti věděla, že puberta je sviňa věc a tušila, že tenhle vytáhlý výrostek je probouzející se sopka. Byla zvyklá se o sebe sama postarat a unikat nástrahám všelijakých vandráků, kteří se kolem samoty občas potloukali. Pro peprnou nadávku nikdy nešla daleko a pro strach měla uděláno. Uměla zacházet s puškou i sekerou a se svými 65 kilogramy živé váhy sebou uměla, když bylo třeba, pěkně mrskat. Ale čeho bude ten nevychovaný výrostek schopen, to ji nemohlo napadnout ani v nejčernějších snech. Jejich dočasné soužití začalo skřípat hned večer po odjezdu Richardovy svobodné matky.

Ráno Pirklová vstala dřív než Richard. Časnému vstávání byla zvyklá. Když si před komůrkou obula boty, v anatomických vložkách to jen začvachtalo.

„Do prdele, ty spratku jeden mizerné, to só teda fóry,“ hudrovala nahlas Pirklová. „Eště jeden takové blbé fór, a může si tě matka vodlifrovat domů.“

To byl pro Richarda jasný signál vstát rychle z postele, svižně se obléknout a svůj pokoj opustit oknem na dvůr.

K večeři dostal Richard kozí mlíko, brambory na loupačku a sůl. Brambory ani sůl mu nevadily, ale kozí mlíko k smrti nesnášel. Pirklová mu kouřící mísu plnou brambor ve slupce a krajáč čerstvě nadojeného kozího mlíka přistrčila až pod nos.

„Aby z tebe byl Richarde skutečný chlap, nesmíš se po tom mlíku do rána posrat.“ A od srdce se zasmála a ukázala pěkné zdravé zuby. Však to ještě byla fešná baba a kolem hájenky se co chvíli ochomýtal nějaký kočkolap.

„Neměj starost lesní žínko,“ odpověděl zpupně Richard, „hlavně abys ráno nebyla posraná ty.“

„Koukejme se na panáčka,“ reagovala vdova Pirklová, „vychování má jak řeznický pes, ale odvaha ani drzost mu nechybí,“ uzavřela řeč. Přesunula se ke kredenci, a jak šla kolem Richarda, dala mu pohlavek.

„To máš za tu lesní žínku.“

Z kredence vyndala skleněnou karafu, nalila si z ní plnou stopku šnapsu a rychlostí blesku ji obrátila do sebe.

„Jdu na kutě a ty hybaj taky. Ráno vstáváme brzo a začne ti výuka slušnýho chování. Potřebuješ to jak koza drbání.“ Zavřela kredenc a odešla do své komory.

Richard si posolil a snědl kopku brambor a kozí mlíko nalil do bot, které si Pirklová vyzula před komůrkou. Potichu otevřel kredenc, napil se šnapsu rovnou z flašky a šel spát.

Ráno Pirklová vstala dřív než Richard. Časnému vstávání byla zvyklá. Když si před komůrkou obula boty, v anatomických vložkách to jen začvachtalo.

„Do prdele, ty spratku jeden mizerné, to só teda fóry,“ hudrovala nahlas Pirklová. „Eště jeden takové blbé fór, a může si tě matka vodlifrovat domů.“

To byl pro Richarda jasný signál vstát rychle z postele, svižně se obléknout a svůj pokoj opustit oknem na dvůr. Když Pirklová zjistila, že kluk už ve světnici není, hrozila pěstí směrem k otevřenému oknu: „Jak tě chytím, tak tě roztrhnu jak hada.“

Kluk se mezi tím, přemístil do předsíně a schoval se za prádelník, odkud vyvolával: „To máš za tu hnusnou večeři ty stará čarodějnice a taky za ten pohlavek.“

„Podivéte se na něho,“ vypískla Pirklová a nenápadně se sunula do předsíně, „milostpán se eště bude štajfčit. Zabit tě je málo, ty pazgřivče pazgřivé.“ Vzala do ruky budík a škrábla s ním směrem k posměváčkovi. Budík se odrazil od víka prádelníku a rozbil zrcadlo na protější stěně.

„Himl hergot krucinál fagot,“ rvala si vdova po Hubertu Pirklovi vlasy, „teď budu mít sedm let neštěstí. A za to může ten prevít té namalované fifleny. Ty seš sténé vélupek, jako tvůj fotr. A tvá mama, to bude jistě taky pěkná. Zítra tě už hlídat nebudu, ať si na hlídání najde někoho jinýho.“

„Ale paní Pirklová,“ provokoval Richard, který se předtím vzdálil z dostřelu budíků a jiného střeliva, „taková vzdělaná ženská a klejete jak pohan. To já doma řeknu a máti vám nedá ani kačku. Stejně byste to prochlastala.“

Pirklová se rozběhla, i když předem věděla, že kluka nechytí. „Počké ty kujóne,“ brumlala si potichu, „však já tě jednou dostanu a zmaluju ti prdel, že si nesedneš.“

Kluk byl ale mazaný jak liška. Za dveřama na dvorek stačil shodit smeták, a jak správně předpokládal, rozběhnutá vdova o něj zakopla. Jakmile Richard uslyšel srdcervoucí výkřik, zastavil se, a rozvážně, beze strachu se šel radostně podívat, jestli si Pirklovka alespoň vymknula kotník.

Jenže Pirklová ležela na břiše, nohy a ruce roztažené jako žaba a vůbec se nehýbala. Vypadalo to, že je po ní. Richard dostal strach a šel k nehybné Pirklovce. Předklonil se, aby se jí podíval na hlavu, jestli tam má

velkou díru. V tom se Pirklová rychle převrátila na záda a Richarda chytila oběma rukama za nohu.

„A mám tě," vykřikla vítězně a z nosu jí crčela krev. Měla docela sílu. Richard se chtěl vyškubnout, ale přitom podklouzl na slepičáku a upadl. Potlučená Pirklová zmobilizovala všechny své síly, posadila se, a jak široká tak dlouhá žuchla ležícímu chlapcovi na záda, až jí prsa zabolela.

„Teď tě budu po kouskách trhat", šeptala mu do ucha, „a celého tě sežeru." Celá se kolem něho ovinula, překulila se na záda, zkřížila nohy a začala odpočívat. Stisk Pirklovky byl tak silný, že klučina sotva dýchal. Po chvíli se však přece jen trochu unavila a sevření povolila. Richard toho rychle využil a mrštně se přetočil. Jenže bába znovu stiskla a leželi teď tváři v tvář. Nebyl to pěkný pohled. Vdova Pirklová měla celý obličej umazaný od krvácejícího nosu, zrzavé vlasy rozcuchané a byla z ní cítit směs kontušovky a cibule. Široká sukně, jaké se nosí na venkově, se jí vykasala až do pasu. Richard si uvědomil, že by mohla být jeho babička.

Její bílá mohutná stehna nevypadala vůbec špatně. Zato chlapcův zadeček mezi nimi vypadal nepatřičně. Ačkoliv si navzájem hleděli do obličeje, cítil chlapec babiččina prsa až na svém břiše. To v něm vyvolávalo neklid a jeho nepřátelská nálada vůči nepříteli se začala ztrácet.

Mírným pohybem si snažil uvolnit nohy ze sevření stehen vdovy Pirklovy. To však u potlučené čtyřicátnice zřejmě vyvolalo nějakou bolest, protože začala vzdychat. Kluk ji chtěl naštvat a vyplázl na ni jazyk. Ta však nezaváhala, chytila ho do svých úst a chtěla mu ho sníst, jak před chvílí slibovala. Jejich jazyky spolu ještě zápasily, když Richard náhle pocítil silný neznámý vzruch a trenky se mu přilepily na stehna.

Vdova to ale nevzdávala a jejich boj se různým manévrováním protahoval. Teprve před polednem, když se za plotem ozvalo „haló, je tu někdo", přesunuly se bojující strany do kuchyně.

Bylo znát, že v podobných půtkách je vdova Pirklová mnohem zkušenější. Rychle zregenerovala své síly i vizáž a vyšla v ústrety nevítanému vetřelci, zatímco Richard si poněkud zmateně prohlížel spoušť, kterou na něm napáchala tygřice Pirklová. Taková zvláštní zranění ještě nikdy neutrpěl.

Za plotem stál vousatý chlap se svraštělou tváří, přes rameno měl pověšenu tašku od plynmasky a na hlavě posazený kožený stetson.

„Copak mi neseš Františku," zašveholila Pirklová a oběma rukama si rovnala sukni.

„No," spustil nesměle František, „slyšel sem nějaký zvláštní zvuky, no tak sem myslel, jestli zas nemáš kunu v kurníku. No jako posledně. A taky sem tě chtěl vidět Marie. No vždyť víš, že si na tebe myslím."

„Ale Františku," odpověděla mazlivě Marie, „vždyť máš ženu a navíc seš můj bratranec. Tak mě nezlob."

„No," řekl už asi počtvrté František a významně pozvedl obočí, „však já tu kunu tady stejně jednou dostanu. No. Tak na shledanou Marie. Když jinak nedáš, no tak já teda jdu." A viditelně nerad se vzdaloval od hájovny.

Richard u okna za záclonou poslouchal rozhovor Františka s Marií, a když nyl František z dohledu, nepozorovaně utekl z hájovny ven. Doběhl až k nedalekému potoku, kde se celý i v šatech namočil pod splávkem. Až když ho začala voda studit, vylezl na břeh a rozkošnicky se natáhl na trávě. Zavřel oči, ruce dal pod hlavu a v hlavě si promítal nedávný souboj. Nebyl si jist, kdo vyhrál, ale tušil, že až se večer vrátí do hájovny, nepřítel bude mít jistě připravenu nějakou lest. Při vzpomínce na boj se chvěl jako listí na osice. „Jen počkej Marie," zašeptal a nastavil tvář slunci.

Do hájenky se vrátil až za tmy. Zdálo se, že vdova po Hubertu Pirklovi již spí. Richard našlapoval tiše jako zkušený kocour, aby se nepozorován vloudil do svého pokoje. V pokoji zůstal chvíli bez hnutí stát, aby se ujistil, že je všude klid a majitelka hájenky nečíhá někde za rohem. Zrovna chtěl otočit klíčem ve dveřích, když se od jeho postele ozvalo: „Nerozsvěcuj Richarde. Vysleč se a pojď si ke mně lehnout." V mrákotách, jako nějaký náměsíčník Richard beze slova odporu uposlechl známý hlas a rozechvěle vlezl do postele.

Ráno, když měl kohout již dávno odkokrháno, hladil Richard baculaté tvary, kterých měl plnou postel.

„Dal bych si k snídani kozí mlíko, Marie. Ale nejdřív budeme ještě zápasit." Než se vysílený Richard dostal k snídani, kozí mléko zkyslo.

spí Na Michael

DĚVČE

Spí
stočená kolem
svého budoucího dítěte,
spí Na Slupi
a neví o světě.
Večer nedělitelného ovzduší
předbíhá ráno rozvětvených vod,
nepostřehnutelně
se hlína mění v oheň.
Spí
jak bohem zapomenutá
a louhem poleptaná
země.

MATKA

Bez ní
předměty nehovoří,
kočky zdivočely,
bratr poklonkuje
zakrslým králíkům
a já
vůně visutých zahrad
zpřítomnit nedokážu.

AŽ

Až pohodlná nevědomost vsákne
k podloží nevzdělanosti
a akné
hvězd se ztratí v tváři
boha nezvídavosti,
epocha bez myšlenek,
bez šarmu a beze jména
tě obemkne
jak zneuctěná Máří
Magdaléna.
Vzápětí,
jak polidštěné zvíře,
novým oligarchům
plivneš do talíře.

BLACKOUT

Vypnuli elektřinu,
zrušili i tmu,
zbyl Kuomintang rudých stínů,
v kterém zakmitnu.

TAM

Tam, kde smrti
není vidět do tváře,
kde ohně neplanou,
tam, kde život ustoupil
hře na život,
kde voda není mokrá,
tam, kde je čas hodinový
hotel, v kterém
svokra krapet krade,
tam je svět dům bez vůně
a bez záře,
tam se vchází zadem.

Jenže právě tam
zkoušíš tvrdost nerostů,
tam klíčí tvé kosti,
skelet poezie,
tam se chvěje osika,
když vysychá Dyje,
tam vkládáš své touhy
do mostů.

Slupi
Lorenc

V TMĚ

Jdeš,
náměsíčný láskou,
jdeš svatou zemí
nevěřících Tomášů,
jsi nasvícený svícen,
zřetelný cíl,
jsi zpozorován, chycen
policií, degradován justicí,
i když se vykláníš
z okna jiného vesmíru,
hraješ pouze lokální
obojakou hru.

LÉČEBNA

Kam jdeš
tou nekonečnou chodbou,
která nikam nevede,
čeho ses zřekl,
když tě policajti přivezli
a ty ses už nebránil,
cos prožíval,
když tě schizofrenici
přivítali jak hladoví psi,
o čems přemýšlel,
když jsi měl první vycházku
a tvoje matka tě poprvé
vzala do cukrárny?

ÚČET

Tři keře,
tři tmavá světla
v bílé noci dne.

Čekám,
až co mi řekne řeka,
klinkání zvonků
z tenkého skla.

Život jak útrata
za hosty,
smrt jako datum
splatnosti.

Čekám,
jestli se slunce
ohlédne.

ZRANĚNÝ

Co naděláš,
když je život náhražka
jak za války
jedněch proti druhým,
co naděláš,
když je smrt jen přirážka
k tržní ceně těch,
co mají dluhy,
co naděláš,
když se všem jen zdáš
a nikdy nejsi
pro nikoho doma,
co naděláš,
až láska, nebo zášť,
ti vloží prsty do rány
jak nevěřící Tomáš.

DOVÍDÁM SE

Dovídám se o sobě, že žiji
prostřednictvím smyslu pro život,
že se topím v toku harmonií,
v partituře smrti,
v změti not.

Dovídám se o sobě, že dýchám
v kleci ticha neslyšně jak pták,
že už na mé jméno skládá akrosticha
za pohřebním vozem
funebrák.

Dovídám se o sobě, že čekám
na objekt jak nenasytný vír,
čekám jako člověk čeká na člověka,
i když se mu z duše
protiví.

P
odzim
ní k
ole
kce

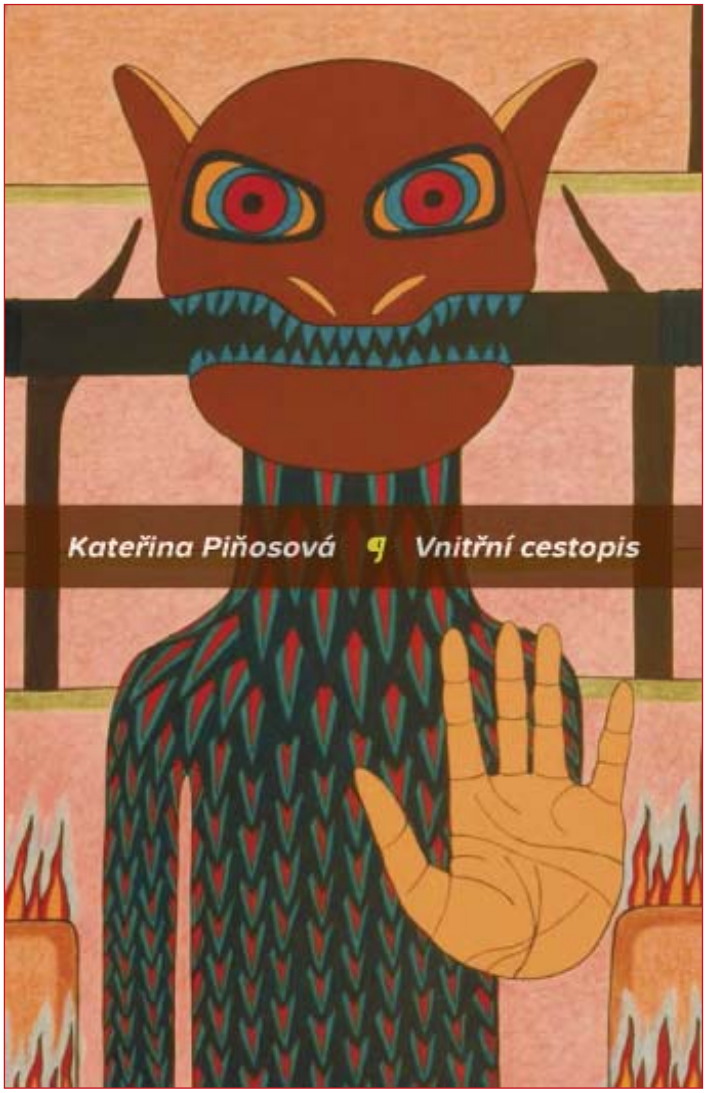

Vnitřní cestopis
Kateřina Piňosová

Knihu vydalo v prosinci loňského roku nakladatelství Dybbuk.

Swansea. Čekám na příliv. Voda se ke mně blíží jako pes. Vlny splývají v jednu bílou čáru, voda hřmí. Budu tu stát, až mě voda zaplaví. Chci tu zemřít a pokorně čekám, když tu najednou uslyším takové dunivé burácení – takové umělé. Jsem zmatená, otáčím se, najednou mám strach. Zevnitř betonových schodů vedoucích na pláž se ozývá straš-livý zvuk. Musím pryč, utíkám, nesnesu to.

Vidím zátoku a také bránu do lesa. Jsem obětí indiá-na, který mě napřed táhne k pohřebišti (široké ka-menné schody na kopci). Když se mi chystá pod-řezat krk, snažím se myslet na to, že budu vlastně za okamžik mrtvá, takže neucítím další bolest, kte-rou by měl způsobit ostnatý drát, jímž budu omo-taná, a ani elektrický šok, který bude následovat. Podříznutí nebolí, bolest cítím, jenom když jsem omotávaná tím drátem a snažím se vyprostit. Ale v té chvíli už nejsem oběť. Jsem v lese a ležím bez hnutí, předstírám, že jsem šílená (navíc mám na sobě cvičební úbor). Ten indián jde kolem a já mám do pusy nacpanou modrou pastelku – vypadám jako blázen. Indián mě odvádí k bráně, kterou jsem původně do lesa přišla, a vybízí mě, abych šla (za svými). Protože hraju šílence a prožila jsem straš-livý otřes ze své násilné smrti, začnu cosi šišlat ke kolemstojícím známým i neznámým lidem. Indián mizí, ale já mám strach, že se prozradím – chci

Mečouny v zeleném

křičet něco o oběti, která byla bestiálně zavražděna v lese. Rozhlížím se, zdá se mi, že mě ten indián pořád sleduje. Utíkám dál do lesa (překonávám se, protože mi dochází, že když někdo z lidí vyjde z lesa, stejně způsobí poplach). Přibíhám k zálivu, kde porůznu plavou nebo polehávají moji „známí". Uklouznu a svezu se do vody, teprve tehdy začnu

plakat a vyprávět o lesní vraždě. Utíkám na místo vraždy s ostatními. Vidíme dvě ženské postavy zamotané do černých drátů, jsou ohořelé a vypadají spíš jako sochy andělů. Jedna stojí na úpatí a druhá na vrcholu kopce u velkého stromu.

„A tak bylo rozhodnuto, že věrný Falada musí ze světa. Doslechla se o tom pravá princezna, vzala pohodného stranou a slíbila mu, že mu dobře zaplatí, jestli jí prokáže malou službu. Ve městě byla jedna velká tmavá brána, kterou musela ráno i večer s husami projít. Pod klenutí té brány měl pohodný přibít hlavu jejího věrného Falady, aby ho mohla přece aspoň vídat. Slíbil jí, že to udělá, a uťatou hlavu potom přibil pod klenbu v tmavé bráně.

Časně ráno, když vyháněli s Radečkem husy bránou ven a procházeli pod tou koňskou hlavou, princezna se na ni podívala a řekla:

‚Ó Falado, věrný koni!'
a hlava jí odpověděla:
‚Má princezna husy honí!
Vidět tě tak tvoje máti,
do hrobu ji hoře sklátí.'"

Jacob a Wilhelm Grimmové, *Princezna Husopaska*

‹ 27 ›

Za jasného počasí, asi deset minut před přistáním v San Francisku, vidím, jak na kopci sedí obrovská černá labuť.

Našla jsem v San Francisku Plumlovský zámek. Stojí na kopci, kde se kříží ulice Steiner a Jackson, a má číslo popisné 2500.

‹ 28 ›

Mapy-obrazy původních obyvatel západní pouště v Austrálii jsou černé díry, kterými se musí proletět, aby člověk na chvilku oslepl slzami a teprve potom někam došel.

Vraní matka sešvihá děti ve vesnici; nakonec si sama nadzvedne sukně a děti ji na oplátku také sešvihají.

„Jistěže chtěl kouzelník dívku znásilnit. Klekl si k ní a nadzvedl jí šaty. Chudinka to odmítala, ale nemohla nic dělat. Když už se ten starý muž nad ní rozkročil, vypustila babička Poqangwhoyas do kivy mouchu, kterou uhnětla ze špíny na svém těle. Lidé v kivě si mouchy všimli a zabili ji. Kouzelník už se nad dívkou skláněl a říkal: ‚Teď jí prorazím panenskou blánu!' Už už chtěl do dívky proniknout, když tu zase babička Poqangwhoyas něco do kivy vypustila. Jak už chtěl kouzelník poprvé přirazit, to něco zpod něho dívku sebralo – takže si starý kouzelník vrazil ztopořený penis do země. To, co dívku kouzelníkovi sebralo, byl netopýr, a i on byl uhněten ze špíny na babiččině těle. Tak tedy byla dívka zachráněna. Babička potom říká ostatním Poqangwhoyas: ‚Udělejte si s těmi kouzelníky a čaroděj-kami z kivy, co chcete, ale vězte, že se z toho zase zmátoří.'"

volně přeloženo z knihy *Hopi Tales*, vyprávěl Herschel Talashoma, nahrál a přepsal Ekkehart Malotki

Na Manchester Beach v severní Kalifornii mi narostl bílý ocas. Jdu po pláži se svým oocaseným stínem. Jsem velké bílé zvíře. Jsou tu nedaleko chlupaté kameny a také velký ořasený trůn. Nedaleko Albionu spatřím v řece tuleně a moje přítelkyně Ruth říká, že

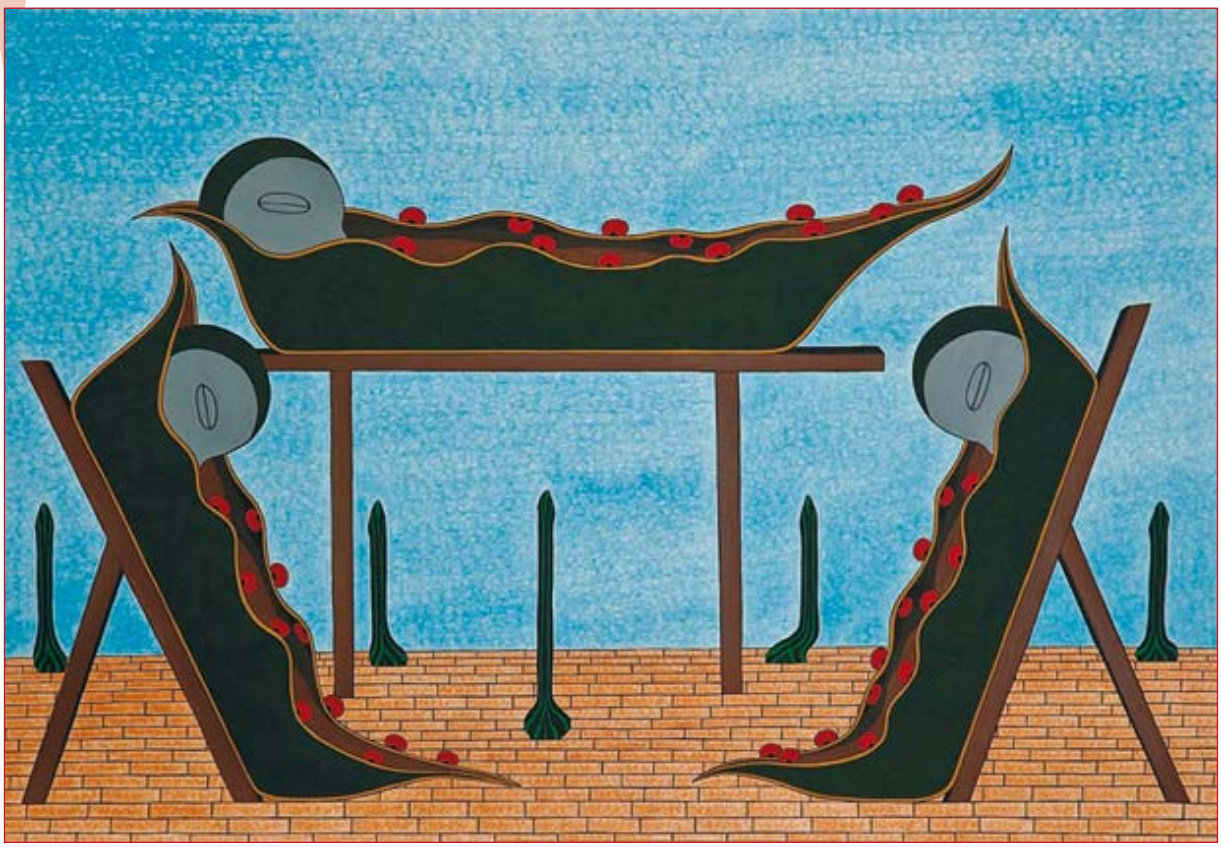

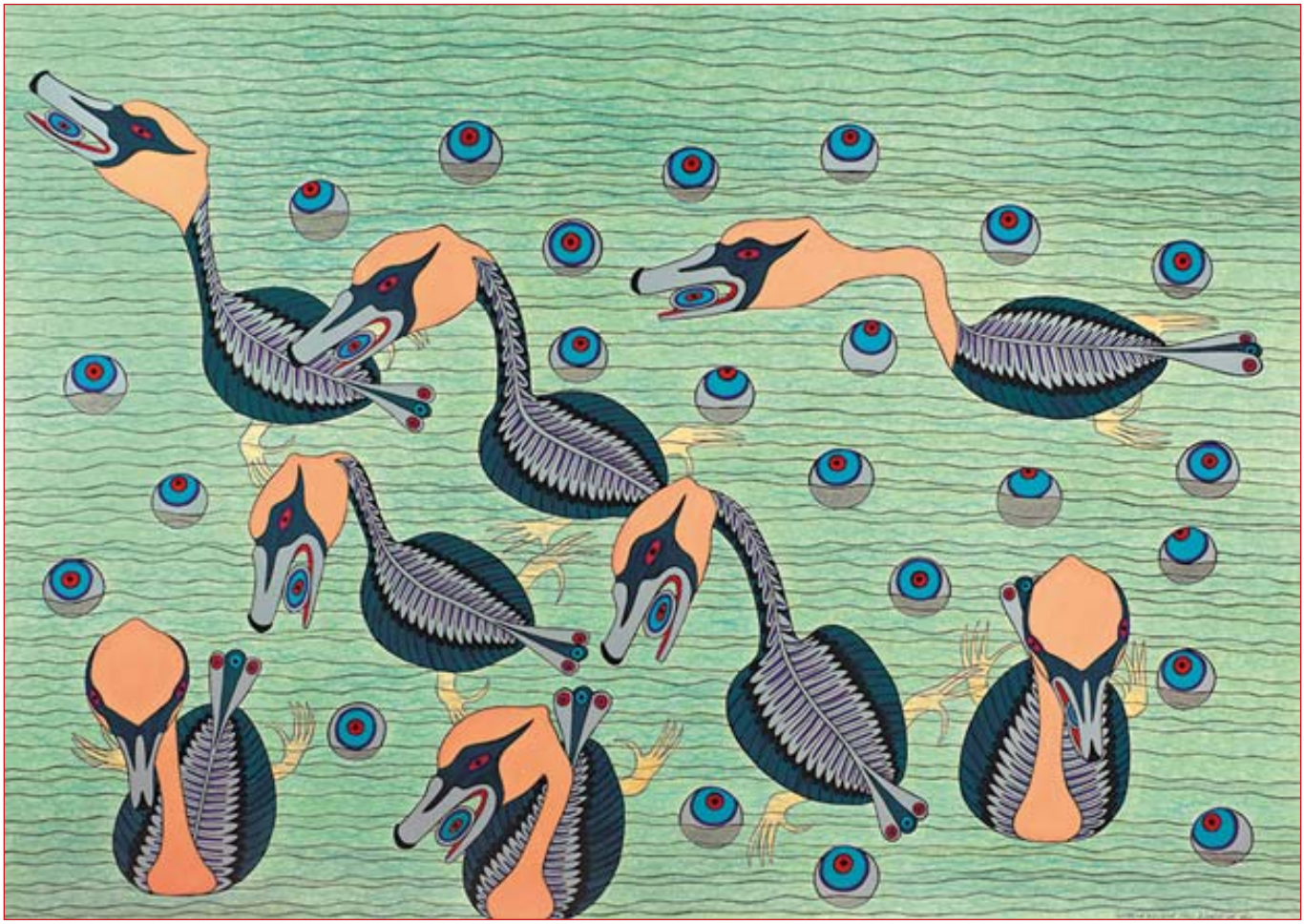

Zimní kole kce

Ježíšek mi poslal poštou knihu *ó ...ach! lkám... nejlepší české básně 2014 houšť... hloub Host sestavil Petr Hruška*

Petr Štengl

Se zaujetím jsem si ji přečetl. Vyjadřovat se k ní nehodlám, poněvadž toho nemám ani já ani tato kniha zapotřebí. Jen jedna věc mě silně rozrušila a přinesla neklidné spaní: (Což vzápětí rozrušilo i moji ženu, neboť jsem ji v rámci syndromu neklidných nohou několikrát ze spaní nakopl). Editorka této ročenky Olga Stehlíková v poznámkovém aparátu ke svému eseji Toto nové a to staré uvádí: „... Nakladatelství Petr Štengl má ovšem jako jedno z mála jednoznačný, rozpoznatelný profil: dělá si nepokrytou legraci z čtenářů i básnění samotného...“.

Což o to, dělat si legraci z Básní, Básnění a Básníků, to ano, ale dělat si legraci ze čtenářů? Vůči tomuto názoru se musím příkře ohradit. Tímto postojem bychom totiž uráželi nejen autory, kteří u nás publikují, ale především jejich čtenáře. A to rozhodně nemáme v úmyslu ať už pokrytě, či nepokrytě.

Připouštím však, že mohu vidět věci zkresleně, proto jsem položil našim autorům otázku: „Dělá si nakladatelství Petr Štengl prostřednictvím Vašeho díla nepokrytou legraci ze čtenářů?“

Zde vám předkládám jejich odpovědi:

Ondřej Zajac

Ze čtenářů jsem si nikdy legraci dělat nechtěl a nemám pocit, že bych tak prostřednictvím NPŠ činil. Ani Básním, Básníkům, Básnění či dokonce celé PoeSSii bych se nechtěl posmívat, protože celé tohle patosem nasáklé prostředí je mi již několik let lhostejné a od doby svého působení v PV na nikoho neútočím ani z legrace.

Z mého pohledu nejde o legraci, ale o symbolický logogranát do zatuchlého rybníčku české poezie. Sbírky Ropse, Lakatoše, Buddeuse, resp. zahraničních básníků Kenarova, Žadana či rumunské čtyřky, na mě jako pokus o legraci nepůsobily, ačkoliv jsem se jako čtenář bavil výborně. Smál jsem se a veselost se mě držela i dlouho po přečtení, ale za legraci bych to neoznačil.

Alžběta Stančáková

Nakladatelství Petr Štengl je pro mě půvabným zejména proto, že se stalo jakýmsi

otloukánkem české literatury. Nebude působit seriózně, ani kdyby se snažilo (a ostatně se snaží – na mysli mám teď zejména překladovou literaturu – takhle malé nakladatelství by snad nevydávalo ukrajinskou, rumunskou, bulharskou (chystanou albánskou)... literaturu jen proto, aby si dělalo legraci. Nebo ano?).

Zůstanu-li však u původní české tvorby a zamyslím-li se nad otázkou, jak si může nakladatelství dělat prostřednictvím našich děl legraci ze čtenářů, žádný účinný prostředek mě nenapadá. Snad jen to, že nás někdo vůbec vydává.

Nakladatelství Petr Štengl skutečně vydalo knihy, které by nejspíš nikdo jiný nevydal. Shlukují se kolem něj autoři, kteří jsou – v tom nejlepším smyslu slova – divní. Navzdory veškerým snahám kšefty moc nejedou, knihy jsou dělané na koleni, a v kontextu jiných nakladatelství je zřejmé, že tento podnik je tak trochu punk. V těchto podmínkách je zjevné, že z básnění si autor legraci dělat musí, a jestli se kus legrace přenese nedopatřením rovněž na čtenáře, musíme my jakožto autoři doufat, že budou naši čtenáři stejně nad věcí jako my, a že se prostě zasmějí a hodí to zas někam dál. Něco mi říká, že takoví naši čtenáři jsou – přece jenom knihy, které by nikdo jiný nevydal, nebudou číst ti, kteří nejsou otrlí. Snad mi to málo mých čtenářů bude věřit, že si z nich legraci fakt nedělám.

David Zábranský

U Petra Štengla jsem vydal knížečku s názvem Kus umělce. Nejedená se o poezii, takže nevím, zda se dotaz týká i mě, ale pokud ano, pak vězte, že jsem si tím textem legraci ze čtenářů nedělal, a pokud přece jen ano, pak leda legraci dobře pokrytou. No jo, jenomže dobře pokrytá legrace (i dobře pokrytý výsměch), to už by teoreticky mohlo být umění, ne? Mimochodem, co to vůbec znamená, dělat si nepokrytou legraci ze čtenářů? Dílo (báseň, text, román) je buď dobré, nebo špatné. Pokud si dobré dílo bude (nepokrytě? pokrytě? - proboha!) dělat legraci ze čtenáře, je to zcela v pořádku. Ostatně jednou z úloh umění (jistě od určité doby) je vysmívat se svým uživatelům, ať už jimi je buržoazie nebo bůhví kdo. Ještě stručněji řečeno, to vyjádření, ta editorčina věta mi přijde o ničem, k ničemu, a být vámi odsoudil bych ji k absolutnímu nezájmu.

František Dryje

No... já bych za sebe, tj. za autora, řekl, že dělat si legraci nejen z básnění (což může zahrnovat i jiné aspekty než jen parodii), ale i ze čtenářů... je legitimní a může to podle okolností bejt i zajímavý. Ovšem za předpokladu – tehdy a jen tehdy! – když autor prokáže, že zároveň si nedělá z básnění a ze čtenářů legraci. Neboť to by bylo málo! Někdy se tomu říká schopnost ironie a sebeironie. Dosáhne-li autor toho proměnlivého, dynamického tvůrčího rozpoložení, kdy své téma a jeho apelaci (tedy i svět, společnost, tj. i své případné čtenáře) i sám sebe, své myšlenky, prožitky a tvůrčí postupy bere nějak hlubinně vážně, mají pro něho smysl, ale dokáže je souběžně vnímat a reprodukovat také ironicky. Má schopnost nadhledu, reflexe a sebereflexe. Není třeba jen a pouze patetický ani jen a výlučně despektivní.

A navíc: jistě si dovedeme představit, jak si někdo dělá legraci (většinou se o to ovšem jen lehce upocen snaží) z určitého typu básnění (což není totéž jako despektovat poesii jako takovou, to už by holt byla ignorance, resp. vůl či slepej vo barvách) a třeba z nějakého jednotlivého autora či skupiny autorů. Stejně tak nelze tento koncept vztáhnout na čtenáře jako takové, na čtenáře an sich, neboť nikdo takový vskutku reálně neexistuje.

Co si tedy pod takovým přístupem představit? Například mystifikaci. Autor i nakladatel mystifikují čtenáře, když jim jako vážnou či autentickou literaturu předkládají něco úplně jiného, nějaký uměle zfabrikovaný kalkul. Vymyslí si třeba básní-

Shlukují se kolem něj autoři, kteří jsou – v tom nejlepším smyslu slova – divní. Navzdory veškerým snahám kšefty moc nejedou, knihy jsou dělané na koleni, a v kontextu jiných nakladatelství je zřejmé, že tento podnik je tak trochu punk. V těchto podmínkách je zjevné, že z básnění si autor legraci dělat musí, a jestli se kus legrace přenese nedopatřením rovněž na čtenáře, musíme my jakožto autoři doufat, že budou naši čtenáři stejně nad věcí jako my, a že se prostě zasmějí a hodí to zas někam dál.

ka, například nějakého takového Jiřího Trávníčka či Petra Hrušku, a vydají pod jeho jménem váženě se tvářící básně. Pokud jim na to čtenáři skočí, platí, že si z nich byla udělána legrace. Ovšem neskočí-li a jsou-li navíc ony básně nějak zajímavé, například úspěšně dekonstruují Trávníčkovy či Hruškovy absurdní literárněteoretické modely, může být efekt opačný a vnímavý čtenář nalezne v takové mystifikaci uspokojení. A nemusí jít vždy jen o holou satiru – jak jsme si řekli, záleží na tom, zda autor dokáže své téma pojmout zároveň vážně i neváženě – satiricky i s přesahem, pěšky i na voze. No a tak dál…

Má odpověď na v záhlaví položenou otázku tedy zní: Petr Štengl zjevně neměl v úmyslu dělat si prostřednictvím mého díla ze čtenářů legraci. Možná však bude blíže pravdě, že já jsem si prostřednictvím svého díla dělal a zároveň nedělal legraci z Petra Štengla a ze všech dalších čtenářů. Nebo jen z některých? Ano i ne aneb Klec v ptáku.

Martin Vokurka

To je bizarní názor. Legraci si mohu dělat ze sebe, z hloupých kritiků, z nakladatele, kamarádů - ale čtenáře? Já přesně ani nevím, jak bych toho měl docílit. Musel bych si ho nejprve asi definovat, to znamená, provést drastické omezení všech lidí, zaškatulkovat, onálepkovat. Pak bych si snad z takového čtenáře mohl dělat legraci. Možná bych si mohl dělat legraci ze čtenářů jiného konkrétního autora - ale ani to není žádný univerzální čtenář.

Na druhou stranu - jestli to tedy umíme, možná je to poklona. Psát průměrně umí každý druhý, nejspíš pro své předem definované čtenáře; někteří si možná přitom z nich dělají legraci pokrytou (musím říct, že mi tak spousta českých básní připadá). Ovšem dělat si legraci ze čtenáře, a to nikoliv pokrytou či spíše pokryteckou, je možná docela slušný výkon a je otázka, zdali právě tohle česká poezie nepotřebuje ze všeho nejvíc.

Škoda, že tomu nebyl dán nějaký název, něco jako risolektorismus.

Vlado Šimek

Nechcem sa vyjadrovať k názoru Olgy Stehlíkovej. Prišlo by mi to v kontexte toho, ako je formulovaná otázka, voči nej nekorektné, ublížené a trápne. Toto mi príde skôr ako výzva na lynč. Olga má na ten názor právo. Ak si ho obháji, nevidím nikde problém.

Blanka Jakubčíková

Domnívám se, že si NPŠ prostřednictvím resp. vydáním mojí sbírky veršů ze čtenářů legraci dozajista nedělá, nicméně já si ji prostřednictvím svých veršů ze čtenářů mnohdy dělám - to jen některé svoje verše myslím smrtelně vážně.

Max Ščur

Rád bych odpověděl na tuto otázku, přesto že česky píšu jen prózu, nikoliv básně – v nakladatelství PŠ vyšly mé původně běloruské básně v mém vlastním českém překladu (vedle básní Ukrajince Serhije Žadana, Bulharů Georgiho Gospodinova a Dimitara Kenarova, Slováka Vlada Šimka, antologie rumunských autorů Konec slavnosti, slovinských autorů Padesáti hlasy hovořím) – takže nevím, do jaké míry si NPŠ dělá legraci z „českého básnění“, ale z cizojazyčné poezie dle mého mínění a vkusu nikoliv. Ovšem, každoroční výběr tzv. Nejlepších českých básní překládané autory nezahrnuje a měl by být nečeským básníkům teoreticky ukradený. A k radosti sestavovatelů mohu sdělit, že ukradený (aspoň tedy mně osobně) taky je. Ani jednou jsem si ho za ta léta, co pod kuratelou zdejších grandů vychází, nepořídil, přestože si v něm pokaždé listuji, chodím kolem něj jako kolem horké kaše, ale nakonec odcházím doslova s nepořízenou a nestačím se sám sobě divit: no není to hanba? Vždyť českou poezii jinak čtu (a dokonce překládám do své mateřštiny) pravidelně – ovšem poezii, nikoli „básnění“. Ono si totiž mainstreamové „básnění“ (jehož zákonitým zrcadlem jsou podobné nivelizující antologie) nejlepší legraci dělá samo ze sebe. Jeho nevalná úroveň, především ta intelektuální, mě nepřestává udivovat – asi to bude tím, že intelektualita (nebo chcete-li myšlení, včetně toho specificky básnického) je z něj už léta úspěšně vypuzována a nahrazována něčím, co bych označil jako pseudoavantgardní patos, subjektivní i objektivní, který je bůhvíproč zaměňován s básnickostí jako takovou. V tomto smyslu se i NPŠ jistě dopustilo řady průšvihů, ale že by to byl jeho (oproti jiným nakladatelstvím) přímo „profil“? Domnívám se, že jeho profil je právě opačný: definoval bych společnou tóninu nejvýznamnějších autorů NPŠ nikoliv jako jakousi bohapustou „legraci“, nýbrž jako antipatos – jak jinak, ironický. Dokládají to třeba sbírky Ach! F. Dry-

jeho, ? la th?se R. Ropse, A to je láska, pánové M. Vokurky, 55 007 znaků včetně mezer O. Buddeuse atd. Dělá-li si NPŠ z někoho legraci, tak právě ze zaběhnutě „básnících" krasoduchů, následně pak ovšem z těch, co jim to lidově řečeno „žerou" (což je snad i výživné, ale to bychom se měli zeptat paní autorky inkriminovaného výroku o NPŠ). Že směr NPŠ nevyhovuje tzv. „akademikům" a sestavovatelům Nejlepších českých básní? Čert je vem, ale chtějí-li zachovat aspoň minimální poctivost a objektivitu, nesmějí (na rozdíl třeba ode mě, jelikož si nekladu nároky na objektivitu ani na odbornou „znalost" české poezie) se dopouštět podobných paušalizujících hanobících výroků, které mnohem více vypovídají o nich samotných, než o povaze literární produkce NPŠ.

Pro férovost musím dodat, že se mi (po napsání tohoto příspěvku) antologie Nejlepších básní 2014 přece jen dostala do rukou, a byl jsem jejím obsahem a výběrem autorů tentokrát příjemně překvapen. O to víc mě však mrzí zmíněný výrok paní sestavovatelky o NPŠ.

Mircea Dan Duta

Rozhodně nesouhlasím s názorem, že by si někdo z autorů NPŠ dělal legraci ze čtenáře. Dotyčná paní asi neví, co znamená ironie a sebeironie v poezii. Žijeme a tvoříme v 21. století, nikoli uprostřed klasicismu, proto je takový způsob "cenzury" nepřípustný a navíc svědčí o nevzdělanosti autorky těchto názorů.

Roman Rops – Tůma

Nechci mluvit za jiné. Za sebe můžu říct jen to, že tady nejsem nikomu pro legraci; píšu básně, protože musím platit alimenty. A kdo si bude z umění dělat srandu, ten dostane přes držku.

Milan Kohout

Jestli si z nás někdo dělá prdel, tak je to kapitalismus a ne NPŠ.

Kateřina Bolechová

Nevidím autorům ani čtenářům do hlavy. Ovšem takovéhle paušální tvrzení mi připadá poněkud liché. A tak se ptám, zdali autorka eseje má pro toto své tvrzení nějaké adekvátní podklady. Učinila například průzkum mezi čtenáři? Nebo si z nás dělá nepokrytou legraci?

Filip Špecián

Píšu hlavně proto, abych zachytil zvláštní způsob myšlení různých bytostí kolem mne. Skrze sebe to pak nějak přecedil a poskytnul dalším lidem jako svědectví o různorodosti bytí. Chci prostě zachytit různá uvažování, nejrůznějších individuí. Názor „dělat si legraci ze čtenářů" je pro mne chycená divná ryba, myslící a mluvící zvláštním jazykem.

Jan Kubíček

S humorem je to těžké. Viděli jsme nedávno, že humor jistého francouzského časopisu způsobil, že polovina jeho redakce skončila s prostřelenou hlavou, a kdoví, co to ještě všechno způsobí. Humor rozhodně není nevinný, stejně jako není nevinné umění, jako není nevinné psaní, jako nejsou nevinné společenské vědy. Domnívám se naopak, že humor je velice ideologická záležitost. Může buďto posilovat nenávist a utvrzovat nás v pravdivosti našich myšlenkových vězení, anebo může tyto vězení rozbíjet. Záludnost všeho je v tom, že někdy může činit obojí najednou – jedno vězení rozbije, ale v dalším nás pevněji usadí.

První druh humoru označme jako fašistický, druhý jako zenový, respektive – pro evropské kulturní prostředí srozumitelněji – jako dadazen. Oba se dopouští násilí na adresátovi, ovšem zatímco ten první za účelem nepřítele pokořit a sebe sama vyzdvihnout, druhý za účelem ho osvobodit a sebe sama upozadit. Kapitalistické básně, které jsem vydal v nakladatelství PŠ, se samozřejmě hlásí k osvobodivému násilí dadazenu (tehdy ještě „pedagogická šikana" a „sémiotický terorismus"), ovšem s časovým odstupem musím přiznat, že mají v sobě i jistou dávku fašismu. V době, kdy jsem je psal, jsem se totiž ještě částečně cítil být levicovým intelektuálem, a věřil, že levá je lepší než pravá.

Nakonec možná nezbude, než připustit, že život je jen balancováním mezi otroctvím fašismu a křídly dadazenu. Připustíme-li však, že každý máme svého fašistu v sobě, dává nám to naději, že se nám na tom světě bude jednou žít přece jen o něco svobodněji.

Miroslav Pech

Tvrdit, že si NPŠ dělá legraci ze čtenářů, mi přijde trochu mimo mísu. Jedná se o malé nezávislé nakladatelství, vydávající tituly s prakticky nulovým komerčním potenciálem. O peníze tu totiž nejde. Petr Štengl vydává texty, o kterých je přesvědčený, že čtenáři skutečně něco řeknou. Tyto texty procházejí pečlivým výběrem. Petr Štengl čte všechny zaslané rukopisy a nestane se, že by nějakému autorovi neodpověděl. Už jen tato skutečnost je pozoruhodná. Nemá totiž spisovatele na háku. Cení si toho, že se autor obrátil právě na jeho nakladatelství. Troufám si tvrdit, že cítí zodpovědnost jak za své autory, tak za své čtenáře a nechápu, proč by si z nich měl dělat srandu. Dělá si snad srandu ze čtenářů ročenka Nejlepších českých básní?

Zimní kolekce

Básně

Tomáš Kunát

Tomáš Kunát – v současnosti nezaměstnaný, nekategorizovatelný a svéhlavý vydal v minulém roce svou první sbírku Než dopadne první list, v které se odráží mnoho ze zrcadlení tohoto podivného světa. Neustálým zklamáním v láskách posilňován, přátelstvím obohacován, přírodou oduševňován chce i v tomto roce s psaním básní pokračovat, protože poezie není nikdy dost. Poezie je způsob jak vyjádřit to krásné na životě, krásné na přírodě, jak svůj vlastní život obohatit slovy vybíranými odněkud z hloubky, ze studní duše.

• • •

Mé nástroje nemohou na světlo, ony fungují jen za tmy
Mé nástroje nemohu vzít do ruk, vyrobil jsem je malátný
A vnuknul jim moc dosažitelnou všem, kdo je uchopí
A v průsmyku svém se bude chtít vzdát, k tomu sestoupím

Probouzej se jen v oslnění z mých ornamentů vrytých v kovy
Probouzej se do pokračování dob věšteckých, pod příkrovy
Zvu tě, kde ledovějí křídla mého ducha napoprvé a tepy
přetrženy, přes své umírání překlopený, převlhký a křepký

Vím, že byla zima

Slyším včely a sad mění své každoroční přání
Vzpomínky na zimu se v půli dělí
V obřadech krátkých jsem květinami obelhaný
Má ruka oblak držela, mé ruce, svěříte se mi?

Namrzlá okna, vám přál bych zažít, to co já
Jak v stromech vychází den, a noc domlouvá
Vidět sebe a svůj sen ve svitu měsíce spát
Do vlhké zeleně vkreslený a tak brzy, tak mlád

Vtažen ve velkolepá temna parků a dál za ně
do teplých příbytků žen, ze kterých vyrůstáme
Vím, že byla zima, že jsem v ní viděl černé bíle

• • •

Vladařím v nesmírném prostoru ticha. Já, dítě rybízů
z neforemného mámineho břicha, čekající na vízum
Slibovali beztíží, a nyní, tisícerý, všedností prosycený
Ulehne na mě předtmí hvězd, sápu se čímsi uhašený

Zakazuji si další léta. Abych mohl žít, musel bych létat
Přidržovat stoupajících proudů a Zemi na dně nechat
Uletět si, a život svůj jen si připomnět, těch mnoho let
řady mimojdoucích kolonií. Řady zvířených, falešných met

Odlétám. Zkroucenými vidinami mě nedokázali dovést tam
Kde nitro do mě zvolněně vniká, zevnitř se do mě obléká
Pobízím avšak téměř vždy zmařilé pokusy o sebenarození
Uchvacovalo mě výšin řvaní, vždy zaprodán, vždy vychýlený

Zbytečnostem

Odrané zbytečnosti zamykám si, hýčkám je, hubené
Pak uteču do rusých přehrad, divoce prázdnem zapálené
Vypuštěné, slámou zděné. Kotníky třou o sebe rozesmáty
Vzdálený vlastním končetinám. A já nezačínám vedle táty

Nepřehlédnu poklady smetiště. Mám záměry starých koček
Nalézat domov kde nejde žít čistě, přistihuji se jako levoboček
Neuskutečněné reality. Je mi tu dobře, mám ideály slity
V dříve rozštěpený tok. Neobelžeme své nepopsané identity

V rukávech vyhozených kabátů cítím poezii jejich nositelů
Převrácené cukřenky malých dětí, zrníčka v koberci majitelů
Se někdy líbí, někdy ne. Složme společné disharmonie protivné
Dospělé je mé nemluvně. V lese života, nebo spíš houštině

Ve vodním světě

Dokončí se psaní tvých hesel, skrývají se tvé znaky?
Doprocházíš se někdy ze slepých ulic mezi paneláky?
Až mě sesadí, sklidí z hladiny skrytých studánek
Mým jazykem bude rodná řeč kobylky svázané

Potopím se bez těla, zapomenu jej v obchodě s vřeteny
A počítat budu nehostinný, protivný, s rozbitými koleny
Kameny, kterých jsem se na dně držel, svazky korálů
Jednotlivé truhly, bohatá je tma kolem, tma metálů

Rozjímám si pod mořem a škodolibě trhám učebnice
Rozhýbaným narkotikem zkonejšen, příznak pakostnice
Rozhazuji sůl, cukru nevejde se více. Nehlučná narkóza
Kontinenty zespod znám. Jen obrácené rozpoznám

Můj stolečku posmutný, přenesl jsem tě do radostných pater
Začátek mé ztěžklé duhy uvítá tě, prahneš po zářivosti látek
Co může, elektrizuje se a vysílá, co právě teď prožívám
V tvé těsně spjaté interferenci vlhka, krystalizace mrazivá

Můj orchestře, mé mezníky svaté, bratři, denně přibýváte
K vlhkostem jeskynním vztahuji veškeré fokusace křivolaké
Uplakaná má ulita už Hermovi neříká, jak se k Hůrám procitá
Dokořán oka modlařin nevyslyšených. Jen voda mnou upitá

Potopeným lemem zasvitl do mého centra paprsek prořídlý
Proč chtěl do mě namířit? Kolikrát mě ještě Slunce zatíží?
Narušuji si vztahy momenty pro kontinenty strávené
Kdysi sjednocenými, kdysi tento celek zářil posvěceně

Umění a ženy

Zaduněla ránem údolí unavená, poté vešla ve mně
Naplňuji řeky třpytem, s hvězdnatostí denně, urozeně
Připíjím si s vladaři, navrhuji vzhled světa na oltáři
A s umělci, kteří neumírají, žiji, co poctiví jsou a nekramaří

Konkrétním umělostem sesílaným do krypty mozků
Nemůžu se pochopit, vyplout, dostat přes svou trosku
Přes svůdnici ženského orbitu pozdvihne mě umění
Přes touhy efemérní, nejednotné, snažím se je vyčlenit

Obloha vratká

Tubus mé oblohy beztížné, zmenšující se rozlehlostí svou
Varuje mě výstižně, abych nepokoušel se v ni zasunout
Celý, dychtivě, jak nikdo jiný. Na trůnu vévodící
Své poddané denně voláváš a těla zůstanou na zemi spící

Má daň je zaplacena, má dálka je tvou blízkostí
Tvá modrobílá se mi v duši vlévá, zajat tvou božskostí
Nic hmotného nepřijmeš, možná odmítneš mě též
Pústem, nejdál od hmoty, od hmoty, která je lež

Okolnosti teskné

Něco zaslechl jsem, pak se něco leskne
Ptáci přeletěli, kdekoli mohou, kamkoli chtějí
Spím ve své loďce.

Z imní k ole kce

Přicházení

Václav Havel

Ukázku vybral

Dobromil Adresný

Milí čtenáři,

přinášíme vám ukázku ze hry Václava Havla Přicházení, která se našla až nyní v jeho pozůstalosti a vzbudila světovou senzaci. Hra ukazuje a znovupotvrzuje Havlovo vizionářství, jeho osvícenost a autorskou genialitu.

Děj se odehrává v islámském chalifátu Böhmen und Mähren na území nedávno bývalé České republiky zmítaném kmenovými válkami mezi Čechy, Moravany a Slezany.

V bytě je tma. V koutku místnosti skomírá plamének svíčky a osvětluje skromný oltáříček s portrétem Proroka. Do tmy hraje potichu rádio. Zpívá Karel Gott. Muž se v předsíni obouvá. Přes obličej mu stále padá cíp arabského šátku.

Muž: Sakra, hadr blbej, na, podrž mi to! *(Strhává z hlavy šátek a podává ho vedle stojící manželce, aby se mohl v klidu obout.)*

Žena: Ježiši, táto, nerouhej se, co když tě někdo uslyší!

Muž: Prosimtě, kdo by mě slyšel! No, kdyby slyšeli tebe, tak je tim ježíšováním asi taky moc nepotěšíš.

Žena: Zakryje si s leknutím ústa. „Ježiši, já zase zapomněla! Tfuj! Prorok s námi a zlý pryč! *(Při těch slovech se křižuje.)*

Muž: No vidíš! Podej mi tu tašku a já du, ať mi to zas neujede.

Žena: *(Podává mu dělnickou aktovku se svačinou a modrou plechovou bandasku s meltou.)* Tumáš a neutíkej, ať se ti to zase nevyleje.

Muž: Neboj se, porád a radši si vem na sebe to prostěradlo. *(Řekne zvesela muž a políbí ženu na tvář a při tom ji laškovně plácne přes pozadí.)*

Žena: Ty si taky prostěradlo *(usměje se žena cudně)* a neblázni, dědku, někdo nás uvidí.

Muž: Ale kdo by nás furt šmíroval, prosimtě, co by si na nás tak asi vzali?

Žena: No, jen nech bejt! Včera musela Málková na šaríjavejbor, poněvadž svojí vnučce, tý malý, co chodí do školky, vyšila na burku krtečka. A jak si jí tam podali.

Muž: Tak jo, ale teď už musim vážně běžet.

Žena: Jo, prosimtě, počkej! *(Zadrží manžela.)* Ještě ty pitomý složenky!

Muž: A jo, to by byl malér. Já na tu blbou náboženskou daň vždycky zapomenu. A všimla sis? Zas to ty pacholci zvýšili.

Žena: Tiše! Ale dej pokoj, porád to je míň, než jsme platili před tim.

Muž: No jo, to máš recht. A sakra! Tak to mi to dneska zase ujede. Doprdele! Vidíš, bábo, kvůli tobě teď vyfasuju pět bejkovcem

Žena: Já ti to večer namažu francovkou.

Muž otevře dveře a vykročí do tmy. Než se za ním zaklapnou dveře, doprovodí ho žena slovy: Alláh tě provázej!

Žena osamí a začne si pobrukovat s Karlem Gottem.

(Publikováno s laskavým svolením paní Dagmar Havlové)

Zimní kole kce

Bublina

Petr Štengl

Bublina nesnášela červy. Červi jí byli odporní, bála se jich a nenáviděla je. Její otec měl prudkou akne. Když byla hodně malá, pozorovala, jak mu po zmáčknutí načervenalých bulek na zádech vylézají velcí bílí odporní červi.

Otec měl chorobný strach z bacilů. Proto, jak vysvětlil Bublině a matce, nepoužíval po koupeli ručník, ale nechával se osychat. Běhal nahý po bytě, mával rukama a osychal. Velký penis mu při tom poskakoval ze strany na stranu. Říkali otcovi bacílku.

Otec měl auto. Oktávku. To už byli s matkou rozvedení. Bral si Bublinu na prázdniny a jezdil s ní do NDR k moři na nudistické pláže. Během dlouhé cesty nechával malou Bublinu řídit. Na nudistických plážích pozorovala nejraději volejbalisty. Sledovala, jak se jejich penisy, spolu se štíhlými a opálenými těly míhají sem a tam.

Sledovala zvláštní pohledy žen, které hleděly na otcův penis, jež byl o poznání delší, než většina penisů mužské části osazenstva nudistické pláže.

Každý druhý víkend brával otec Bublinu na fotbal. Znala názvy všech prvoligových fotbalových klubů včetně jejich aktuálního umístění v ligové tabulce.

Do školky nechodila Bublina ráda. Plakala a prosila matku, ať ji do školky nevodí. Kolem plotu ve školce rostly velké trsy lupiny. Děti Bublinu terorizovaly a mučily. Chytli ji za ruce i za nohy a odvlekly ji k plotu mezi bujné trsy lupiny, kde jí házely

Jednou v neděli se Bublina přimísila do skupinky dětí, hrajících si za domem. Za domem začínal les. Děti si nechtěly hrát na doktory, ale na indiány. Chytily Bublinu a přivázaly ji v lese ke stromu. Pak odešly. Bublina se bála. Večer se kvapem blížil a les byl čím dál víc strašidelnější. Bublina nejdřív křičela a pak už jen plakala. Pozdě večer mezi temnými siluetami keřů zahlédla blikající světélko. Krve by se v ní nedořezal. Pak zaslechla i matčin hlas. Matka jí odvázala od stromu a odvedla ji domů.

Na letním táboře se na Bublinu přilepila jedna holčina. Kam se jen vrtla, tam jí byla Marcela v patách. Bublině to moc nevadilo, neměla na táboře žádné kamarády, tak si měla alespoň s kým povídat. Večer seděly spolu na jedné palandě. Marcela se zajímala o pohlaví. Tedy o pohlaví Bubliny.

žížaly za krk a pořád si s ní hrály na doktora, přičemž Bublina musela být vždycky pacient a v rámci lékařského vyšetření jí pak děcka strkala písek do jejího pohlaví. Písek ji tam pak děsně škrabal.

Jednou se matka s otcem špatně domluvili a malou Bublinu ve školce zapomněli. Už byla tma a nervosní paní učitelka se snažila telefonem sehnat alespoň jednoho z rodičů. Marně. Vzala tedy Bublinu k sobě domů. Bublina plakala potichu. Čím víc jí paní učitelka vysvětlovala, že pro ni tatínek nebo maminka určitě přijdou, tím méně jí věřila.

Bublina dostala k Ježíšku kožíšek. Imitaci leopardí kůže. Když si ho oblékla, kožíšek se svezl k zemi, poněvadž byl o dobrých pět čísel větších. To je dobrý, řekla matka, do toho dorosteš, tady to uberu a tuhle zaohnu, aby se to dalo povolovat. Kožíšek rostl spolu s Bublinou. Každý rok matka kousek popustila. Po pěti letech padnul Bublině kožíšek jako ulitý. Už ani při té největší fantazii však nevypadal jako kůže leoparda, spíš se dalo hovořit o kůži z vypelichaného lachtana. To je dobrý, řekla matka a vydřená místa zakryla umně přišitou imitací kožichu divoké dlouhosrsté kočky.

Jednou v neděli se Bublina přimísila do skupinky dětí, hrajících si za domem. Za domem začínal les. Děti si nechtěly hrát na doktory, ale na indiány. Chytily Bublinu a přivázaly ji v lese ke stromu. Pak odešly. Bublina se bála. Večer se kvapem blížil a les byl čím dál víc strašidelnější. Bublina nejdřív křičela a pak už jen plakala. Pozdě večer mezi temnými siluetami keřů zahlédla blikající světélko. Krve by se v ní nedořezal. Pak zaslechla i matčin hlas. Matka jí odvázala od stromu a odvedla ji domů.

Na letním táboře se na Bublinu přilepila jedna holčina. Kam se jen vrtla, tam jí byla Marcela v patách. Bublině to moc nevadilo, neměla na táboře žádné kamarády, tak si měla alespoň s kým povídat. Večer seděly spolu na jedné palandě. Marcela se zajímala o pohlaví. Tedy o pohlaví Bubliny. Požádala ji, jestli by jí ho Bublina ukázala, že jí pak ukáže to svoje. Bublina se nechtěla dívat na ničí pohlaví a už vůbec to svoje nechtěla nikomu ukazovat. Vzpomněla si na písek. Každý večer po večerce pak chodila Marcela za Bublinou a škemrala, ať se nebojí, že chce jen zkontrolovat, jestli má Bublina na svém pohlaví víc chloupků, než ona.

Otec Bubliny toho příliš nenapracoval, a nechával se vydržovat ženami. Jeho ženy byly nehezké, zakomplexované osůbky. Čím ošklivější a čím zakomplexovanější, tím déle se nechávaly otcem vysávat. Any měřila metr padesát a měla dobrých sto dvacet kilo. Otec jí říkal Aninko a Bublina si ji překřtila na Nanynku. Any byla živočišné stvoření. Neustále vařila a mluvila bez přestání o tom, jak s otcem šukají a jaký má otec penis.

Pod nosem měla Any knír. Příšerně na otce žárlila a nejvíc ze všeho zcela nepochopitelně na Bublinu. Toužila po dítěti a svojí nenaplněnou mateřskou lásku směřovala k Bublině. Neustále ji otlapkávala a snažila se ji líbat. Měla vyšpulené věčně mokré pysky.

Blížily se prázdniny a spolu s nimi i pravidelná návštěva nudapláže v NDR. Bublina přijela za otcem, aby spolu, jen oni dva, vyrazili k moři. Otec rozhodl, že Any zůstane doma. Škoda. Bublina byla zvědavá, jak by se její boubelaté těleso vyjímalo na nudapláži. Any však začala vyšilovat, že otce nikam nepustí. Na Bublinu ječela, že je kurva, která jí chce odloudit milence, Otec Any řekl, že se s ní o tom nebude vybavovat, zkrátka to takhle je a basta fidli. Sebrali s Bublinou svoje saky paky a otec za sebou práskl dveřmi Anina bytu. Když nakládali před domem věci do auta, Any ječela z okna, že se zabije, jestli jí otec opustí a odjede, a když už se rozjížděli, spatřili, jak se Anino tlusté tělo řítí z okna a s mocným žuchnutím přistálo mezi růžemi pod oknem. Any bydlela v prvním patře, přesto to byla morda obrovská.

Otec na fleku otočil oktávku a přiřítil se k chodníku. Ječel na Bublinu, aby ihned sehnala sanitku, že nechá Any zavřít do blázince. V růžích plakala a hystericky lkala Any neopouštěj mě! Bublina nevěděla, jak se shání sanitka. Až jakýsi z náhodných kolemjdoucích z telefonní budky zavolal záchranku, poněvadž Any si při svém seskoku zlomila kotník.

Být samoživitelkou nebylo v těch letech nic lehkého, a tak musela být matka Bubliny nanejvýš praktická. Zároveň se však snažila svojí dcerce co nejvíc dopřát. Blížil se termín lyžařského výcviku. Matka domů dovlekla dlouhatánské lyže. Byly to napůl sjezdovky a napůl běžky. Dvě v jednom. Měřily dvěstědvacet centimetrů a Bublina měla pocit, že by se určitě šikly i ke skokům z obřího můstku. V té době už Bublina značně vytáhla, přesto jí lyže přesahovaly o půl metru.

Bublina stála bokem ke svahu a snažila se otočit na místě. To obnášelo zvednout nohu s lyží a přetočit ji do protisměru. Pak následovala druhá noha. Za patnáct minut už veškeré žactvo otočku umělo a začalo rozdělování do družstev. Poslední den se konaly závody ve slalomu. Žáci měli na prsou a zádech připevněná čísla. Bublina stála na svahu a stále se pokoušela zvednout nohu s těžkou lyží až nad hlavu, aby mohla dokončit otočku na svahu.

Teta Bubliny, matčina sestra, měla dceru. Když dcera neposlouchala, seřezala ji teta gumovým elektrickým kabelem. Neboj se, říkávala matka Bublině a přitom ji hladila po vlasech, kdyby se se mnou něco stalo, teta se o tebe postará.

Matka zemřela, když bylo Bublině třináct let. Teta u úřadů vybojovala, že Bublina nemusí do děcáku a vzala si ji k sobě. Když Bublině vykvetly na pažích, nohou a zádech první modré květy, vyskočila z okna. Ležela dole na zemi mezi keři růží a někdo ječel zavolejte záchranku. Teta bydlela v šestém patře.

Blížily se prázdniny a spolu s nimi i pravidelná návštěva nudapláže v NDR. Bublina přijela za otcem, aby spolu, jen oni dva, vyrazili k moři. Otec rozhodl, že Any zůstane doma. Škoda. Bublina byla zvědavá, jak by se její boubelaté těleso vyjímalo na nudapláži. Any však začala vyšilovat, že otce nikam nepustí. Na Bublinu ječela, že je kurva, která jí chce odloudit milence, Otec Any řekl, že se s ní o tom nebude vybavovat, zkrátka to takhle je a basta fidli. Sebrali s Bublinou svoje saky paky a otec za sebou práskl dveřmi Anina bytu. Když nakládali před domem věci do auta, Any ječela z okna, že se zabije, jestli jí otec opustí a odjede, a když už se rozjížděli, spatřili, jak se Anino tlusté tělo řítí z okna a s mocným žuchnutím přistálo mezi růžemi pod oknem.

Zimní kolekce

Zřetelná rostlina Lenka Juráčková

Konečně kloudná plnokrevná poezie psaná ženou objevila se v Zemích českých a nedopusťme, aby zapadla. A přitom nakladatelství Literární salon má Praha takříkajíc pod nosem. Ale možná se toto nakladatelství dostalo na okraj zájmu, protože ke své škodě vydává příliš básnických prvotin, které málokdy bývají opravdu vytříbené a výrazné. Ovšem Juráčková, jak se dočítáme na záložce knihy Čemeřice, debutantkou není, už jednu sbírku vydala, a to v mosteckém nakladatelství Hněvín, kde v minulosti vyšlo něco z Diviše, dále mimo region prakticky neznámý Ladislav Kocián a pak hlavně Pavel Brycz. Druhý titul Juráčkové tedy vychází v pražském Literárním salónu nakladatelky Terezy Riedelbauchové a je nutno říct, že rozhodně na sebe strhává pozornost pro svou básnickou vyzrálost a výraznost.

Úvodní a nejrozsáhlejší oddíl Helleborus se zakládá na tematizování archetypu. Rod zachycovaný sbírkou se klene napříč čtyřmi generacemi, které dokáže jedinec ještě plnohodnotně vnímat, protože je jejich součástí. Zlé momenty jsou nalézány zejména u babičky Ukrajinky, která díky totálnímu nasazení ztrácí ve fabrice kus palce, děda je tu hrdinsky zachycen jako „Spartakus v závěji pecek / s motykou, s rezivějícím tepem“. Rodinná mytologie je utvářena na pozadí zahrady, nejvýrazněji snad v básni „Pokolení“, kdy je zahrada i pro starou matku symbolicky již nekonečná. Ženství je v podání Juráčkové starostivé, strachuje se o blízké, opatruje grunt, přičemž křehkost stability je vyjádřena chozením „po másle spadaných jeřabin“. Málokdo z blízkých je však zbaven pravidelných úkolů zasazených víceméně do ročních období. Kromě svého nejvlastnějšího postupu – výpustky, pracuje Juráčková s originálně pojatou metonymií, v níž dokáže přenést vlastnost (právěže) elidované ztvrdlé housky či rohlíku na podšívku, která ji skrývá: „v ledové kapse svírá rozdrolenou podšívku“. Pro vystižení charakteru a svérázu nechá postavy ve svém textu i promlouvat, a to v moravském dialektu. Základem výpustky „děda se sobotně koupá“ může být stejně tak prozaická očista těla, jakož i zcela opačné znečištění potem, neboť báseň se jmenuje „Srpen“ a hned v následujícím verši čteme, že „u sousedů ještě kvílí pila“. Spíše bych vsadil na to, že jde o sobotu pracovní než očistnou a relaxační, jak u této generace, ztěžka vydobývající ze zahrady prospěch, bývalo zvykem. Není to ještě dlouho, kdy zahrady spíš než anglický trávník s bazénem pokrývaly záhonky se zeleninou a lemoval je menší sad. Ostatně mluvíme-li o zahradě, je to v Čemeřici hlavně zahrada okrasných rostlin a venkovských květin. Z nich se pak v knize uchytil vlhkomilný blatouch, oměj, suchomilný rozchodník, dále kručinka, podběl, kontryhel, trnkový sad. V druhém oddílu Svíca je nejužší prostor domu a zahrady jaksi kruhově rozšiřován do okolí: k hospodě, na nádraží, na zastávky a k sousedům.

Z poezie Juráčkové se line příjemné ženské teplo, na druhou stranu je to i dost realistické a s lehkou ironií, čili brání se to sklu-

zu do sentimentálních poloh. Také si Juráčková tajuplně umí vyhrát se slovními vazbami, například když napíše že „Ráno si švihá nožem v bříze“. S předložkou „v“ mi vzniká podivná představa. Uvažuji, že personifikace „Ráno si švihá nožem k bříze“ by byla možná významově zřetelnější, ale méně zajímavou. Opravdu je to tak, že vítr je po ránu dost silný a přitom pouze nárazový, že střenku rozechvěl sem a tam, zatímco čepel utkvívá v březovém kmeni? Má ve střence vítr takovou plochu, že může svým nárazem celý nůž rozvibrovat? Asi ne. Juráčková mnohem spíš sáhla k synekdoše, kdy se v prudkém větru kolísá celá bříza sem tam, ale oproti celku rozpohybovaného stromu zaujal básnířku detail zabodnutého nože a přes něj je pohyb (a vůbec celá bříza) teprve zaznamenán. Jak se vůbec po ránu ocitl tam ten nůž? Byla v noci nějaká bitka v hospodě, nějaká nesrovnalost a hořkost, že ten nůž tak trčí? Nezbývá při vší své průhlednosti a otevřenosti autorčinu poezii prohlásit i za kouzelně neurčitou, obsahující v rámci neustále přítomné výpustky pouhou situaci, výsledek možných realit, které si můžeme pouze domýšlet. Díky mezerám mezi procesy, kdy jsou příčiny a důvody vytěsněny, čtenář se setkává s tak zúženým výběrem, že potom i snadno vyvstane delší časový plán s oním rodovým hlediskem. Pak skutečně Juráčková v jediné čemeřici či v jejich rozrostlé skupince může nalézt a také nalézá čas celých generací.

Vzdor zdárně vybalancovanému úvodnímu oddílu postřehneme s lítostí, že do druhé půle sbírky vniká neopodstatněná slabost. Zvětšuje se počet předčasně opuštěných, jen letmo načrtnutých momentek, jež mimo jiné prozrazují i potřebu hudby a rýmu v jinak volným veršem komponované sbírce. Závěr druhého oddílu a začátek třetího je skicami doslova přetížen. Například text „Princezny“ není víc než několik poznámek bez jakékoli známky zpracování. Básnivost vyprchává. Tím co zůstává, je ženská hřejivost. Zmíněná útlumová peripetie však podává čtenáři informaci, že pro Juráčkovou může být nebezpečím totální realismus, pokud jen o krok ustoupí z básnické obezřetnosti a od své charakteristické výpustky – i když chápu, že jako matka se velmi snadno nadchne, aby zaznamenala několik momentů ze života svých malých dětí.

Čili úvodních přibližně čtyřicet pět stran nahlížím jako zdařilých, zbytek sbírku oslabuje – přestože teprve v těchto řádcích lze nalézt zatím poslední, čtvrtou generaci rodu. Několik závěrečných básní a především „Poslední“ jako by do finálního, třetího oddílu ani nepatřilo. Tato čtyři čísla jsou rámcem, zdárným uzavřením tématu prvního a částečně i druhého oddílu, které básnířka v samém finále právem připomíná jako nejdůležitější. Ostatně oněch cca čtyřicet zdařilých básní je na tři roky (dle poznámky ve sbírce) i tak dost, nechtějme bezdůvodně trhat nějaké rekordy, zbytečně se pak kazí silná knížka. Přes tyto výhrady vnímám Čemeřici jako nejvýraznější básnický počin od ženy za několik posledních let – Juráčková má zřetelné téma i vidění, které dokáže oslovit nejširšího čtenáře.

Milan Šedivý

Lenka Juráčková: Čemeřice, Literární salon, 2014

Byla v noci nějaká bitka v hospodě, nějaká nesrovnalost a hořkost, že ten nůž tak trčí? Nezbývá při vší své průhlednosti a otevřenosti autorčinu poezii prohlásit i za kouzelně neurčitou, obsahující v rámci neustále přítomné výpustky pouhou situaci, výsledek možných realit, které si můžeme pouze domýšlet. Díky mezerám mezi procesy, kdy jsou příčiny a důvody vytěsněny, čtenář se setkává s tak zúženým výběrem, že potom i snadno vyvstane delší časový plán s oním rodovým hlediskem. Pak skutečně Juráčková v jediné čemeřici či v jejich rozrostlé skupince může nalézt a také nalézá čas celých generací.

Zimní kolekce

pmmpa

Ondřej Macl

Ondřej „Andrea“ MACL (*24. 12., 1989) studoval sociální práci, novinařinu a světovou literaturu na univerzitách v Brně, Praze a Paříži. Ještě víc toho nestudoval, nic nevydal a prohrál v mnoha soutěžích (vyjma Slam Poetry 2009). Diplomku zasvětil Erótovi. Krom literatury všech žánrů (čehož emblémem je právě otištěný text) koketuje s divadlem, filmem, novou operou, tancem či výtvarným uměním, potažmo pátrá, jak dnes být ještě vůbec umělcem, nelze-li už být člověkem-humanistou.

Text vkládáme v původní grafické úpravě od následující stránky – jako přílohu s vlastním stránkováním.

pmmpa

(aneb černo-zlatý řez napříč nevydaným debutem o nevídaně začínajícím umělci, který si v povětrné Paříži zapomněl matčinu šálu)

I. ZAČÁTEK JE ŽALOSTNÝ A JINAK TO NEJDE

„Já věru nemohu nad rodnou zem nic sladšího na světě spatřit.“ / ODYSSEUS/
(ostatní citace vynechány, jakožto i úvodní verše s obsahem)

„Maminko! –

Tu máš cent, co mi zbyl z tvých tisíců. A přijmi s ním, prosím, zpět i tohle stvoření… Ten ošumělý památník; zda na něm ještě poznáš jméno syna? A přece – šlapte po mě, nohy světa – neumím umřít. Mateřská ochránkyně života nejen za partaj klerikálně-demokratickou, není-li toto horší než smrt? Chci tvoji diktaturu…

Nikdy se nestanu umělcem, Z.“

Autobus, Paříž-Praha, před Vánocemi (jak je znát z poetiky billboardů). A tam ho máte, u okénka s fialovou záclonou. Výtečný študák Znaménko nakliká do mobilu „proslov k mamince“ a hned ho zase smaže (vždyť totéž se dá říci – aniž by mučil matku vlastní diagnózou v rouše metafor – jediným objetím, v kabátech z kůže, pod tabulí s příjezdy). „Má poezie bude již jen z říše ticha jako ta Rimbaudova, africká!“

Chtěl být, ano, velkým umělcem – a rozveďme to, třebaže hosteska ohlašuje poslední zastávku u benzinové pumpy – ba v rámci regionu jím i byl! Region v *Neverlandu*… Tak překřtil svou zemi, jíž na světě skoro nikdo nezná. O to víc se ovšem její osazenstvo považuje za světový Olymp, srdce Evropy či chcete-li kamenolom mudrců, KDE SE VÍ, CO JE DOBRÉ A CO ZLÉ, a verbež zvenčí nám sem netahejte, ani žvásty o ochraně přírody, ani mužatky, buzny a tak dál, máme vlastní plavidla a sprchovanost, už jsme vyhnali německé usedlíky (jakmile jiným Němcům – v čele s jednovarelným – nevyšla válka) a rozprášili ostatky komunizmu (rozkradením společného majetku šikovnými ex-komunisty).

(vynechána polemická „diskuze pod článkem“)

Zatímco ti, kdo vskutku krouží okolo světové šachovnice (na níž Neverland představuje leda pěšáka spílaje sám sobě, až přehlédne, že jím hýbe cizí ruka), se pousmějí „what a funny gibberish!“ a kují nový tah. Skoro by se chtělo ve prospěch neverlandských zavolat: „Vrať se k nám, válko, a dodej těmto maličkým alespoň status mučedníka, když ne hrdiny!“, ačkoliv zbraně v příští světové válce snadno zdolají i vítěze, a tak vítejme v epoše zastrašování vyztuženého propagandou: strašidla jsou krásná, dobrá, pravdivá… *(…)*

Chtěl být, ano, velkým umělcem, ba v rámci regionu jím i byl! Zmíněná touha se v něm bytostně ohlásila okolo roku patnáctého, tj. kdy neverlandská justice dává svým zakřiklým pannám a panicům právo na soulož, leč ještě celé tři úmorné roky potrvá, než se na ni budou moci i legálně dívat. Sexuální narážky

nevystřeluji zbůhdarma, jako se odpalují ohňostroje z radnic a katedrál k oslavě Nového roku, který se v mnoha případech neliší od roku předchozího. Patnáctiletý Znaménko totiž nejprve masturboval…

(vynechán úryvek o masturbaci v programech politických stran)

Ovšem co nezaniká snadno, je vzpomínka na klučičí poprvé, když po zvídavém zkoumání klína (navazujícím na experimenty se sirkami či rádiem) nastává úlek, zda jsem se nepočůral, záhy nato úděs, jestli nehnisám, zatímco zář diamantového pramene, něžná a konejšivá nad mateřské mléko, jen sivě přelétne štítky dětských knih, jako by s předtuchou budoucích království zašpitnula: odteďka nejsi dítě!

III. ZROZENÍ TOUHY STÁT SE UMĚLCEM

Zmíněná touha se ve Znaménkovi bytostně ohlásila okolo roku patnáctého a co tomu předcházelo, o to vlastně nejde.

(vynecháno srovnání masturbace a literatury, aneb „člověk se může hůř zostudit. Ne jenom jalovým povídáním. Potom ti všechno povím.“ /J. JOYCE/ A já ti vše vyklopím už teď)

Ze všech stran se vtírá pravěká noc, v které se míhají ocasy krvelačných šelem, jen zarostlý šaman ještě stráží oheň ve své jeskyni navzdory pohodlí snů. Spí apoštolové, paleontologové i biblisté, jenom ten počatý z Ducha svatého se ještě modlí slyše hřmot bitického zbrojení či pád přezrálých oliv. Tak i Znaménkova lampička o síle 48 Wattů plápolá co poslední maják před otřesem Apokalypsy, byť její vlastník, zakuklen v peřinách, už takřka vyplouvá na druhý břeh… PRÁSK! – Nádech do bříška, zatnout paty a výskok, vymrštění ruky vstříc prachu nejvyšší poličky, uvolnit prstíky, vyjmout knihu nejvýše ceněného neverlandského básníka, nobelisty, a náhodně ji otevřít, strana 168 (Praha: Odeon, 1990):

Já nevím, kdo z nich včera první vstal
od kulatého stolu básníků
již mrtvých; kdo včera vstal
a první vyšel vstříc
novému druhu z výšin Parnasu.

Vzápětí nalistovat některé pětiverší ze spisů vlastních (mimo Prahu: šuple, 2004, nečíslováno):

Vztyčen bůh na předměstské hoře
v pochybách na pranýři umřel,
vzkříšením v mysterium vnořen,
jako by dávno bylo po hře;
když na scénu přichází Ondřej.

A z vejce náhody se vylamuje křídlo osudu! Žárovka v lampičce praskne, jako by pošel kohout, zatímco paprsky úsvitu vyšlehnou ze Znaménkových očí tak všemocně, že šelmí ocasy chytnou co vánoční prskavky, „Alelu-u-uja!“ zpívají z peřin povstalé sbory andělů (v Ais dur) a v majáku se rozburácí zvon! Jinak řečeno, hasičský či policejní výjezd se toho dne v regionu neudál,

dokonce ani Znaménkův brácha za stěnou nebyl vyrušen z kroucení – šipkami a mezerníkem – krků Francouzů a dobře jim tak. Přímou řečí Znaménka (kterou lze bráškovou terminologií vyhodnotit jako „next level“ či „start game“ či „quit game and go live“): „Už takto mlád básním lépe než on… Chci proto být co nejlepší!“

(vynecháno pohoršení Spolku Přátel Zemřelého)

IV. BYTÍ UMĚLCE V REGIONU – OD ZÁZRAKU K POHODLÍ

Chtěl být, ano, velkým umělcem, ba v rámci regionu jím i byl!
„Nikdy se nestanu umělcem… Z.“

K žalostnosti I. kapitoly – která mimochodem spočívá i v tom, že zbytek knihy lze přirovnat ke kotli, v němž bychom ji rádi přetavili do něčeho radostnějšího – patří i nadnesený rozpor.[1] Zrození „Chtěl být“ jsme nastínili, respektive vyjasnili a osvětlili, ale že jím nějak *byl* a nikdy se jím *nestane*? „Ohlaš pumpu,“ houkne šoférka na hostesku, Znaménko píše mamince „*Tu máš cent… Ten ošumělý památník… šlapte po mně, všechny nohy světa… ~~všechny~~*… není to pořád moc…?“[2] Ještě nenapsal to *nestanu,* a proto nejdřív jak jím *byl*:

- Krátce po mystické národní spartakiádě s rukou do vé, cinkej klíči a zloba, závist, zášť, strach a svár, ty ať prominou, ať jen prominou, vykonal Znaménko svou první neobyčejnou performance „Nechej břicho za zády!“ – jíž by znalá kritika zpražila přídomky „oplzlé, násilné, přehnaně teatrální“[3] – leč díky jejímu zasazení do site-specific prostoru porodnice se ozvalo jen letmé „zázrak“ z úst polomrtvé spiklenkyně maminky (sic pozdější epigonky téhož výstupu budou čím dál běžněji skloňovat „potíž“) a kněžský cech ohlásil k podivu astronomů příchod betlémské hvězdy, zatímco mudrci ze západu zvolna hloubali, jak z nové demokracie vydloubat zlatý důl.

- Jelikož dětství Znaménkovic matky s fotříkem vysálo posluhování svým prafotříkům a pramatkám (včetně jejich stavení s přilehlými pozemky), ať žije 2+1, panelák a

---

[1] Nadužívání pomlček jsem si osvojil z dopisů Matky Terezy o ztrátě Boha. Jedná se patrně o to nejpatrnější, co mi z katolické výchovy dosud zůstalo.

[2] Asi i centy v době kreditek či památníky v době eko-pohřebišť jsou „pořád moc…“. Bez ohledu na matku však horuji až stranicky: Víc patosu! (tj. citového vzruchu, na úkor katarzní terapie) Prověřit slzami vodotěsnost mobilního displaye! Odřít si prst jak nešikovný loutnista! Neladit, nemlčet a vždy před odesláním ztratit signál.*
* Jakmile vedle pomlček nadužívám i vykřičníky, svůj podíl na tom nesou vývěsky domovních rad, inspirované balkonním či sklepním rozruchem:
!!
Dovírejte vchodové dveře!!!
Chraňte svůj majetek!!!
Volejte ihned strážníka!!!
!!

[3] Na druhou stranu jde o jediný moment, kdy se od nás očekává, ba nadšeně vítá, začneme-li nazí krvácet a řvát (případně to lze tolerovat i při první menstruaci, ztrátě panenství či sehrání křížové cesty). Skandálem by naopak bylo vystoupit z matky jak z fiakru, elegantně oblečen, a bez emocí podotknout: „Těší mě, jak se, prosím, jmenuji a kdo z vás je mým otcem?“

náš kluk jen ať zkusí, co se dá, co my jsme nemohli: náboženství, flétna, skaut, judo, nauka, plavání, přednes, výtvarka, piano, focení, loděnice, divadlo, francouzské divadlo, filmový klub…[4] I když třeba z juda vzal Znaménko nohy na ramena hned s druhým úderem (jakmile ho trenér udeřil do ramene za trest, že se nechal jiným judistou kopnout do nohy) a také ostatní sporty včetně náboženství vzaly rychle za své, jen s uměním rozžehnat se nemožno (vzdor vřískotu k Bohu „zachraň mě od piána!“ či výtkám učitelky „zase smrt? Básni o květinkách & motýlech“ či první filmové kritice „doufáme, že přestane zachraňovat svět a natočí něco pěkného a zajímavého i pro diváky“).[5]

- Ale kdo si jde, za čím *chce*, ač dojde úplně jinam, už jenom to, že jde, že nestojí (na nestojící Zemi), o to jde (abych nespáchal bonmot!) a to se projeví.

(vynechané CV-údaje jsou k dispozici výlučně mým budoucím zaměstnavatelům & výběrovým komisím)

- Byl umělcem tak, že ho kdekdo bez ustání pobízel: „Předváděj se!“, a kdyby vyhověl všem, pak by dnes nikdo nenáviděl umění tolik co on. Neboť se ale učil vyhovět i sobě a říkat „ne“ a předvádět věci v napětí s

---

[4] Obdobný maraton Znaménko absolvoval i během VŠ-studií,* tentokrát v oboru sociální práce (stáže s autisty, Romy, lidmi bez domova, drogově závislými, vězni, umírajícími a jejich kombinacemi). Šlo zajisté o lepší školu pro umělce, než skýtá punc múzických akademií, nicméně příliš svůdnou pro vnitřní zadostiučinění v podobě smyslu života a příliš vzdálenou od pravých důsledků *problémů* (které se zde zjevují ve vyhrocené podobě, roztříděny, ošetřovány zajetými postupy) a které bohulibá instituce Láska svými scénáři nejednou spíše jen vydržuje a přeformulovává, zatímco v požehnání (čili v konec charity) je může přetavit snad leda osobní miluji-tě-vzdor-všemu.**

* O Znaménkových studiích se v celé knize nepíše (vyjma studentského mejdanu v kapitole XI.), třebaže záminku k pařížské výpravě poskytla studijní stáž. Namísto omluv přednesme díkuvzdání Evropské unii, tvůrkyni a mecenášce stážového projektu, vždyť proti mukám války nastolila „jednotu v rozmanitosti“, jak nás o tom jednotně přesvědčují v hale bruselského Parlamentaria rozmanité hlavy Kafky, Churchilla, Camuse a nakonec i hlava Tvá! Co takhle komentář z úst válečného invalidy o mukách a blbostech míru?▵

** Eróta vzývám, Eróta hořkosladkého, Erótovu krutou hru, Eróta lučištníka, z vejce zrozeného Eróta, zapomenout ho, vpádem konkrétního jména, Eróta, a tak ho oslavit…

▵Jak pacifizmus řeší třetí svět, než že s ním žongluje co s charitní výčitkou („jinde se mají hůř“), či s útěchou pod psa ◘ („máš se líp, než si myslíš“), a potají ho nejspíš vysává, že moskyt Anopheles se má ještě co učit? Bych na ně hodila bombu a je to. Ona ta autistka, o níž nebyla ani nebude řeč, by nejradši povraždila – chudými a nemocnými počínaje – úplně všechny, jenomže – a v tom tkví její opravdový smutek – sama toho nikdy schopná nebude.

◘ Táta chtěl odjakživa psa.
Máma: „Buď já, nebo pes.“
Máme mámu.

[5] Kritik vyjukl na Znaménka znovu po letech z babiččiny TV,* konkrétně z pořadu o vaření, v němž hostil trojici fúrií, která mu za jeho výstup udělila nejmizernější hodnocení v historii pořadu. Z jeho pohody však bylo znát, že si ani tak nepřál vyhrát, jako spíše staromládenecky osvobodit jednu z pěkných a zajímavých diváček z narezlých pout Osamělosti.

* Znaménko na babiččinu TV odjakživa žárlil, neboť nelidsky narušovala většinu jeho jímavých dostaveníček u babi; některé pořady se totiž nesmělo vypnout. A tak se stroj, který míval za úkol rozptylovat babiččiny smutky, vklínil i do vzácných vzájemných radostí.

Dokonce když mi naposled odjela na Slovensko, vstoupil jsem po čase do opuštěné garsonky a stačilo zapnout TV, abych zas plně pocítil babiččinu přítomnost a dojatě otevřel oči slzám. Od té doby beru TV na milost.

(vynechán příběh o babiččině americkém strýci, hluchoněmých na sněhu, či jedné krkavčí matce, těšící se z válečného teroru)

představami těch, co hučí „ale ano!“ či „ještě, ó, ještě“, hrůzný tlak polevil, dělal jen, co chtěl, co se dalo – v zákopu nenáročných studií a živen matičkou[6] (tou dobou skoro poslankyní, a kdyby opravdu: prafotřík by samou hrdostí zapomněl brát léky, zatímco fotřík větřící osamění by jich spolykal o to víc, bez předpisů, ó bozi);

A co ta Paříž?

„Pokud má člověk to štěstí, aby žil zamlada v Paříži, potom ať půjde v životě kamkoliv, jde to všude s ním, protože Paříž, to je pohyblivý svátek.“ /E. HEMINGWAY/

„…ať jsou sebečetnější a soustředěnější badatelé v tomto moři, vždy tam objeví nějaké neprobádané místečko, neznámé doupě, květy, perly, stvůry, něco, o čem dosud neslyšeli…“ /H. BALZAC/

„V Paříži mladík věnoval livr na klícku pro špačka, /L. STERNE/

„Prosím vás, Paříž už dávno vyšla z módy.“ /R. POLANSKI/

„Paříž je hrozná!“ /E. DELACROIX/

„Baráky…“ /FOTŘÍK/

VI. HALUCINACE ANEBO SHRNUTÍ, VYPLOUVÁME

(vynecháno shrnutí předchozích pěti kapitol, oslava cestovního poblouznění i chatrná kritika filozofie)

[6] Hýření všemocností naučené v obýváku, obraznost v mezích obrazů, odvaha bez rizika – to ještě není žádné umění. Jako se Orfeus ohlédnul, *aby* ztratil vše…

…brácha se mezitím rozbubnoval a tehdy končí každá diskuze. Nebýt hudebníkem, byl by kuchařem. A slyšíš-li ho, Znaménko, hrát s kapelou, přijde ti vskutku jako šéfkuchař míchající v hrncích potravu pro roztančený kotel, zatímco jeho spoluhráči plní leda roli číšníků (basák ani to ne…). A jeho šlapák duní jak výstřely vzdálených mušketýrů, hajtka připomíná jarní kuropění zvonící o hladiny řek, bonga znějí z džunglí před vpádem bagřího klepeta, činely ohlašují pád náhrdelníku strženého při milování a nad holým dekoltem cinkne jakoby z vížky nad orlojem bubeníkův zvon…

(vynechána óda na bratra)

Charybda Rodina, Skylla Práce, sirény kvíílií ze všech stran – i připnul si Znaménko bezpečnostní pás a tam ho máte, u okénka bez záclon, Praha-Paříž, září…

VII. INZERÁTOVÉ INTERMEZZO, ČILI DALŠÍ Z DŮVODŮ, PROČ ŽÍT I UMŘÍT NEVERLAND

SBOR: Chci stvoření světa jenom pro mě.
Aspoň půlku Versailles a dceru primátora k tomu (je to gay! No a?).
Nebo vlastní barák, ehm, vlastní pokojík, v centru a levně, ehm, snad i dál a dráž.
Hledám spolubydlení u bezva lidiček (prosím, fotku!), jsem také bezva.
To jsi, já také, vy také, my hledáme (kde jsou oni/ony?).
Slituj se, tučňáku, v církevním internátě…
Nájem že zahrnuje erotické hrátky?
Ráda bych bydlela s někým strašlivým! Ve zvonici u hrbáče, ba s kterýmkoli Francouzem, ale hlavně bydlet, bydlet, áá!
Můj drahý podvodníku, ty šlechetný a vytrvalý – totiž jediný – vystavovateli nabídky zázračně shodné s poptávkou, přijmi bez opejpání na fingovaný účet kýženou kauci + tři nájmy dopředu + mé polibky ze zaslzených rtů a sbohem, nic nečekám, bez shledání…
Neznajíc místní squaty, u rohu nádraží si postavím stan (začátek byl žalostný a vždy může být hůř?).

ŽEBRÁK (přeloženo z mimiky): Sklapni a táhni, než zavolám četníka! Tento roh je odjakživa můj (a jeho pacholata už vám rozkrádají stan včetně bagáže, zajisté v souladu se stanovami poslední žebrácké konference, kde se mj. vyhodnotily nejúčinnější prosby, a jak se tvářit, rozcuchávat či trhat své šaty, a že krom dítěte zabírá i pes, a že když někoho okrádáte, křičte, že to on vás okradl…)

(vynecháno laudatio na Bídu)

VYPRAVĚČ (oficiálně): Škarohlídská bonvivánka Větroplachová se naznačenému inzerátovému procesu vyhnula s lehkostí sobě vlastní, poněvadž přece jen tu znala jeden squat (díky kámošce kámošovy kámošky, té v kamaších), a tak hurá s brašnou a tanečním krokem přímo tama… Zatímco náš výtečný študák Znaménko… *(...)* Neohlásit výjezd v nadmíru olajkovaném statusu, snad by ani nevyjel! (a jeho debut? Sbírka esejí „Žít Neverland“, přehledná i lépe prodejná než tento těkavá rozjívení). Jiní již sdíleli obrázky z pláží či aspoň od písáků při chatařských oblastech s jejich ohništi a kytárami, šťastně opilí, po boku protějšků dvou až čtyřnohých, nebo se hrdinně nasazovali ve službách brigádních Výdělků (za kasou, u továrního pásu, mezi záhony…), při sportech si pekli buchty na břiše, nebo svou vášeň kojili nevyčerpatelným prsem studia; někteří zvládli všechno najednou (ačkoli kdo ví, jak tomu bylo za zdí…). Výstřednější z nás dokonce hodovali s kanibaly, podrážkou slízávali cukr z velehor, gumovou ploutví čeřili prohlubně oceánů, sníce o mimozemšťanu, který si zvolí „právě mě“ pro extra nový Zážitek… „Bylo léto“, jak zpívá bráškova kapela na [stejdžích] komerčních festivalů, „kilo léků!“, jak opakuje ohlušený dav. Komáři se ženili, sinice slinily, jediný Znaménko zoufale surfoval na vlnách inzerátů, které jím cynicky plácaly o útes… Tak mu nezbylo, než se – nechtě nechtě – zaplést do pavučin maminčiných konexí a vlivem kardinála

& ambasádorky se otevřela dvířka garsonky, docela levné i docela v centru, bratře, jmenuji se abbé Xavier, maltézský rytíř bez koně, zato s bratrem pudlíkem, buďte vítán, haf.

„Milacku, uz jsi dojel?
Chybis nam!!!
Pripoj se vecer na skype…
Moc na tebe mysli,
ja, tata, bracha, pratata i pan Jezis“

VIII. MANUÁL PRO FOTOGRAFY NA CESTÁCH, GENDEROVÁ SEBEREFLEXE ČI ZÁPŘAH PRVNÍCH DNŮ

Turista? Omyjte ho a oblékněte, napěchujte jeho šrajtofli, ověšte elektronikou, deštníkem, zbytkem cestovní svačiny či mapou se slovníkem a netřeba ho strkat na pánev, natož do mikrovlnky, dál ať jen kvačí po svých, ať se vypaří… – v zájmu svého nadmíru olajkovaného statusu lovit a sbírat fotečky.

(vynechán atraktivní manuál, jak se fotit u Louvru či Eiffelovky včetně historického pojednání o vztahu selfie a smrti)

Úděl člověka bez zpáteční letenky působí na první pohled pestřeji; místo honu za památkami ho totiž čekají – po inzerátové předehře – docela neznámé přepážky bank a státních úřadů, pobočky telekomunikačních gigantů, obchody, prádelny, copy-centra, knihovny, jídelny, studijní oddělení… Tuto pestrost sice narušuje diktování stále týchž osobních údajů, jejichž počáteční důvěrnost je postupně znetvořována v cosi neslýchaně oposlouchaného, jako se okouká památka, je z toho památník, na kterém už nepoznáte vlastní jméno (ani jméno nejsem já! A na věčnou otázku „co si přejete?“ se zpravidla očekává maličkost, jíž právě potřebujete kvůli někomu jinému). Ovšem to napětí nakračovat na laně „mezi žebrákem a turistou“ coby ten Třetí, kdo má ještě peníze a ještě nemusí domů, ač upadnout se dá kdykoliv – to je teprv *lahůdka* nad všechny camemberty s roqueforty! A věděl to i mámin pán Ježíš, že totiž nejen sýrem je člověk živ; tohle tě sakra zocelí, můj milá Znaménko!

A Skype nejde, mámo, nefunguje internet… A jestli tahle paknížka nedostane pořádnou injekci, já už to nečtu, už prostě ne! Všechny karty jsou sice vyloženy, a přece, no ano, už brzy, pozor, už za okamžik, voilà: rukujme s žolíkem Větroplachová. Je si vším tak jistá, jak já nejistý! Ta vám ukáže, co je to savoir vivre, aniž zřetelně zachytíte její tvář… A v neposlední řadě se nabízí argument dosavadní genderové nevyváženosti (protože jazyk je formující součástí našeho společného světa… Ideologu!); viz **rezultát průběžné analýzky**:

(vynecháno)

IX. A TADY JI MÁTE, VĚTROPLACHOVOU! (KAPITOLA S OBRÁZKEM)

- Nemám na tvářích zrnka máku?

Tak vysvlékla jeho strojenou poznámku o atlantech podpírajících apoštoly v portálech katedrály před nosem. A než by jako oni zkameněl mocí jejího pohledu, stačil prohodit:

- Nejdou mi rozeznat od mateřských znamének.

A odvrátil tvář.

Potkali se, jinak to nešlo. Ať už si spadli z hvězd, nebo je z prachu zvedla náhoda, ani vzpoura všech osamělých by nezvrátila jejich rendez-vous.

- Jsi také z Prahy?

Vládla totiž podivuhodným přízvukem, nikoliv neverlandským, přesto jako by ho odjakživa znal. Jako by jí každý musel rozumět ještě dřív, než vpustila světlo do úst.

- Jsem umělkyně. Před Paříží jsem žila v Berlíně, předtím v Izraeli a předtím…(už ji neposlouchal, říkal si: šedesátky v New Yorku, mezi válkami opět Paříž, předtím Vídeň, Výmar, možná Petrohrad, renesanční Florencie, co já vím Konstantinopol, Jeruzalém, Řím, Alexandrie, Athény, Kolchida, Théby, Uruk, zas jeskyně, šaman svítí, namaluj první tvar…). Tátu mi odpráskli, máma snad bydlí někde na východě v horách, nevím, neznám ji.
- Odpráskli?
- Máš stajlovou šálu.
- Je mámina.
- Jen ti ji povolím, neboj. Tak je to lepší. A ten fešák za mnou se jmenuje… Vlastně je to jedno, známe se teprv támdle od mapy. Navede nás do nejbližší galerky (ale to už vyprávěla za chůze, jejíž směr udávala ona, aby se nakonec zastavili – všichni tři – před tímto obrazem). →

Zatímco fešák pokukoval po jejích hýždích a Znaménko v duchu překlikával od *(výčet jeho školených asociací vynechán)* – že jsem se radši neomezil na popis těch hýždí – umění beztak stojí na géniích, totiž na uzlech mnoha různých časů, vlivů atd. – včetně hýždí chlapců a kolemjdoucích – než na vytržených bláhovců a jejich doba je vždy před námi*, vyhrkla:

- Fíha, těch kontaktů, než mu to připlácli na tudle zeď!

A spustila o vlastních projektech podobného ražení, ačkoliv dnes prý i záměr znamená klišé, hlavně nic nezamýšlet, neznamenat, snad jen vyjádřit své nic; neuměla by své dílo obhájit (chybělo jí vzdělání), uměla se jím leda odsuzovat, už ji nechci vidět! Utáhl si šálu Znamének a vykradl se bez loučení *domů*, entre les frères.

Než ho spaní stáhlo z kůže, vzal slovník – internet pořád nešel:
mateřské znaménko *(francouzsky doslovně)* semínko krásy

** Můj první čtenáři, „cikáne z Kašmíru“, jak ses podepsal. Neboť již předem očekáváš od knihy bezbrannou iluzi příběhu a postav atp., jsi nemálo roztrpčen z této mé hybridnosti, jejíž hroutící se jazyk pokládáš za pouze nešikovný vrtoch pod vlivem filozofie 20. století, jejích jazykových her, dekonstrukcí atp. Ať si pro náhodného čtenáře zůstanu jak ta abstraktní socha na jisté vesnici, jíž místní*

jednohlase překřtili na „penis“, jelikož se jí nesnažili rozumět. (vynechána kritika podbízivé srozumitelnosti) Dnes se lekám, když mé ruce tleskají.

Vrcholná díla věků většinou zohlední svou jazykovou povahu, tj. médium, z něhož vytkávají své říše. ‚O hněvu Péleovce, ó bohyně, Achilla zpívej,‘ pobízí první verš Íliady. ‚Vyslechněte vyprávění,‘ nabádá Mahábhárata. ‚V jedné vsi kraje zvaného Mancha, na jejíž jméno si nechci vzpomenout…‘ uvádí se román románů. Nejde o vrtoch, nýbrž o samý základ slovesného díla. A vzhledem k moci, jíž zacházení s jazykem předpokládá (i po všech jeho osvobozeních) a v níž kostnatí onen taneční rej tvorby, která dílu předchází – snažím se hájit Bezmocnost. Tak zní přezdívka mé Múzy, při jejímž prsu slyším praskat stropy muzeí. (vynechána dále úvaha o pmmpě jakožto návratu jazyka z arény estetické autonomie do úst a žitého světa)

Větroplachová se mezitím nejspíš líbala s fešákem, anebo hltala svůj další makový závin, až se tak rozkuckala, že první motorkář to s úlekem narval do sochy sv. Kryštofa, patrona řidičů, první intelektuál vrazil bez rozmyslu surovou herdu mezi její lopatky a sedm náhodných hipsterů jí podalo cider k zapití. A jen co si krkla, div se nepozvracela, dala se s gustem do zpěvu: „Your mouth is not only for talking…“.

I. WWW.MUSITOJIT.NE?

Internet nešel zcela logicky, poněvadž nemá nohy, a tak začal v jeho zájmu chodit Znaménko. Kdyby šlo jen o zaskypování mamince! Nemít náhle internet, toť přijít o navyklý způsob svého duchhovního přesahu.

ABBÉ XAVIER: „Smiřte se zatím s rituály církve, do svátku apoštola Matouše dorazí bratr ajťák, trpělivost!“

Internet znamená žít ve svém pokoji všemožné cizí galaxie. Při troše snahy vbrzku poznáte i z invalidního vozíku v hloubi neverlandských vřesovišť Paříž víc než Pařížan, aniž byste přitom pocítili jeho výdaje.

AJŤÁK NEAJŤÁK: „A wifi v dosahu jste zkoušel? Aha, zkoušel, hm. Zkuste štěstí na pobočce telekomunikačního gigantu.“

Internet znamená *(vynechán výčet služeb)*.

75145526: „Internet? V balíčku s pevnou linkou a televizí včetně. Jenom internet? Impossible. Je to, jak to je, jinak to nejde. U konkurence by Vám navíc podstrčily karburátor a žehličku na vlasy. Dokumenty A, B a D máte s sebou?“

75145526: „A ještě dokument E.“

75145526: „A ještě F a C a… vida, máte celou abecedu! Ještě Váš podpis. Nemusíte krví, stačí slzami. Síť Vám aktivujeme zhruba do svátku zesnulých, zatím plavte. Díky za věrnost.“

Rodičové obecně byli k internetu nejdřív podezřívaví – jménem čerstvého vzduchu v přírodě, zdravých očí a mravnosti vůbec; když jim však mladší výrostci ničili uši či nábytek kopyty jiných koníčků, zatímco starší se vraceli z přírody zhulení a ožralí, rodiče vzali internet na milost, dokonce si přidali své děti do přátel, a tak jsme se lépe poznali. ~~*(vynechán přeškrtlý text)*~~

„Aktivace proběhla úspěšně!“, internet pořád nešel.

ROBOT: „Řekněte své přání, já Vás přepojím… Nerozumím, zkuste to znovu. Nerozumím, zkuste to znovu. Nerozumím, zkuste to znovu. Nerozumím, zkuste to znovu. (pokus o přízvuk Větroplachové) Přepojuji vás.“

Politici se také nadmíru vztekali nad vznikem celého oceánu, jejž náhle neměli ve svých rukou. A jestliže v diktaturách alespoň

obsadili přístavy, v tzv. demokraciích nakonec pojali volnou plavbu jakožto parádní rozptylovač lidských hněvů i nadějí. A kdo ještě kňourá, jsou byznysmeni ducha, jelikož internet většinou nepřerozděluje své bohatství výměnou za peníze, nýbrž za *pouhý* zájem.

ČLOVĚK: „Váš kód? Aktivace proběhla úspěšně! Opravdu 75145526? Vypojte a znovu zapojte kabely, pokud možno správně. Nic? Resetujte počítač. Nic? Opravdu 75145526?“

Internet znamená překlikávat. V případě Znaménkovy roztěkanosti se ti dva hledali, až se našli. Znaménko má profilů, přičemž v každém rozvíjí jinačí ze svých nesčetných kvalit. Jeden by šlo nazvat „maminka“, jiný „Větroplachová“, další klidně „75145526“. A tento internet v Paříži nešel. A oni „musí to jít!“. A nešel. A kradli jeho peníze, tož míň jedl. A nešel. Ždímali žínky jeho nervů. „Musí to jít!“ Být jen Znaménkem jen v garsonce je hrozné.

Tak poznával svá dna, že v každém dnu jsou nová dna, a tak se propadal; „musí to jít!“. Začínal Advent, začínal nenávidět. A nešel. Nenávidět koho? Postupy telekomunikačního gigantu? Či rovnou Paříž, Francii a nelidskost západních demokracií? 75145526? Abbého, farnost a křesťanství? Bídu, světa královnu? Sebe sama?…

Kdepak, příliš dietní potrava pro hrdlo poctivé nenávisti. A s každým zákuskem hlad jen vzrůstal, až spatřil Znaménko v zrcadle jakýsi nestvůrný hmyz. *„… A přece – šlapte po mě, nohy světa – neumím umřít. …není-li toto horší než smrt? Chci tvoji diktaturu“*, autobus, Paříž-Praha, láska, Vánoce, láska, Ježíš, láska, ale největší z té trojice je láska?… Ne.

(vynechána adventní píseň + výron dalšího zoufalství)

Smýknout sebou na hřbitov – jen tam lze kříže snést. Nástroje z řádu šibenic a gilotin; prý vertikála! Čirá závrať ryby, když vylezla na strom, když se napřímil pan opičák či raketa SSSR zatočila s panenstvím atmosféry. Jen vzhlédni z kříže – proč jsem se opustil? – a poslední výdech do bříška, uvolnit hlavu i prsty u hřebů, opona trhá se vpůli… Bravo! Bravo! Bravo! (samozřejmě standing-ovation) A herec se záhy souká breptajícím foyer ven k taxíku – ulice Emaus, prosím – bez kostýmu nepoznán.

Cimetières

+ *Nalíčen, přiopilý, v nejkrásnějších šatech s květem v klopě, jsem vtiskl polibek na Wildeův hrob.*
+ *A na ten Proustův utekla má slza.*
+ *Nad Chopinem jsem si s grácií – prsty uřezal.*
+ *Poblíž Abelarda mučivá křeč v klíně (a přece raději i děvka tvá než císařovna!), až jsem vypliv‘ snad vnitřnost a přímo na hrob Zolův (nene, langusta to byla, hrr po svých za Nervalem).*
+ *Květ v klopě shnil, než jsem dovrávoral k Baudelairovi.*
+ *I šaty se mi ztrhaly, jak mi nešlo najít Becketta! (a válejí se tam doposud, sabat bez orchestru, sny v barikádách o Svobodě)*
+ *Zakopávav o avantgardisty, pěvecké hvězdičky a všechny známé, které jsem nehledal, ba padav k zemi vinou bezejmenných, doslova t r h á n pozůstalými…*
+ *V tu jsem našel cestu k východu.*

XI. VÁTEČNÍ ZACHVĚT EVERLAND

Přece si vzpomeň, dítě Štědrého dne, koho‘s miloval, a na zázračné chvíle! Pamatuj, než skočíš šipku z útesu, na živé šípy, jež tě kdy proklály, a slyš krev, sklesnul-li jsi na duchu. Rozlévá se až k mezím, jsi její pumpa, pmmpa. Vzpomínáš?

(útěcha navrch vynechána)

(…jak popsat sorbonnský sál. Nejdřív jsem sahal po stéblu přesnosti – jenže mi k tomu schází ověřovací vyhledávač, nejde internet; přinejmenším vypíchnout trefný detail! Mikrofon, který vypadává? Groteskní light-show, kdy svítilna kyvadlovitě kmitá sem a tam jak po vězeňském dvoře? Nakonec nezabrala ani jazyková důvtipnost bez ohledu k věcem, tudíž dík za dar neschopnosti…)

„Važte si … máte to štěs… … ijímečn … z nejslavnějších univers… ejkrásnější metropoli svět… ! … kdo z … ch na to má? …“

(Být v sále neverlandští, hned vybruslím cestou prvního zevšeobecnění; co si však počít v případě multikulturality výměnných studentů? Vynechány konkrétní případy. Sebranka emancipovaných muslimek, postmoderních křesťanů, židů bez peněz, liberálka laškující s konzervativcem – a i to zní ještě příliš schematicky! „Zvrácení hodnot!“ horlí hňup v předsálí. „Autenticita…“ špitá geniální *v něm. Navíc vším jako by prostupoval přízvuk nepřítomné Větroplachové…).*

Místo postihování celku, anebo detailu, v němž trčí víc než celek, a vůbec místo hromadění vaty slov, s níž si čtenář ani ucho nevytře, přifařme se ke dvojici floutků – napohled… raději nic – jen sledujme, co činí. *(záznam lelkování až po opití vynechán)* „Míň šansonů, víc koňaků!“ chce si floutek1 vynutit pihaté pousmání na tváři floutka2, ovšem dorozumívat se možno již výlučně řečmi těla, jelikož DUC DUC DUC BEJBY DUC DUC NEED U DUC DUC DUC DUC DUC

Když se pak těch našich 12 …ijímečn… floutků vykodrcá po čtyřech (*12 = 48) těch 48 z kotle ze sorbonnský sál vykodrcalo, někde pod památník Doctor Angelicus floutek2 osedlat na rozloučenou floutek1 tvorem ženských tvarů, prskaje smíchy, hyjé, kop ho do slabin, íhahá, klusá otěžkán hřebec po červený koberec (totiž krev žebravcůc, fakt osamělců, bez klíčů, poslední to pokopnutí k lids kosti, johó, aneb zmínka rovna brance morálky, jí sestoupímež do zahradě hříchů), klusá klusavec – nevěřte! – ke Znaménkově faře…

PRÁSK! Vchodové dveře, vysklen ajťákův bráška monitor, floutek funí, tvor na něm svlíkat kožešin. PRÁSK! Dvířky garsonky, rozštěkání pudle, by ržál, floutek náhle ržál, nemít v hubě podprda. PRÁSK! Shodí jezdkyní do peřin, jotevřít ji? Za dveřmi dveře jsou dveře jsou (abbé v pyžama?) Floutku na lustru smích, v peřinový jablonění ohňostroj, probodni vás! Potvor otvor teleport, užuž… plác do hlava, oko s pupkuž, přihoř, peří lopatkáách, už? Kuš, vedle jak tatatradá, nabí kuš rozložkanosočtverceHirošim

střelceomdlídodveříPRÁSKoifriůšnfiíšbalmqπομπήé=é+lufě=š č.ž¨zzzzzzřřřzzzzzzzzzzz/zzzaaazzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzzz zzzzzzzz *(vynechána některá zzz…)* zzzzzzzzzzzzzzzzzzzz

Ztratíš brejle, vyroběj‘ ti nový, ale kdo ti tak lehko vrátí iluze? Aspoň že chlapeček se zabavil a vítej zpátky mezi svými…

Prásknu, že jsem byla jediná, kohos při tom smolení sem tam navštívil. Bylo sice jasný, jak tě nezajímám, jenže nikdo další tě dovnitř nepozval. Erasmáci furt pařili, Frantíci se nebavili ani mezi sebou. *(…)* Přitom jsem ti připadala krutě povrchní, tak jakýpak „dovnitř“? Jenže já, když potkám třeba… kariéristku, chci zhubnout, nový nehty, kdesi cosi, prostě mi svěří celou svoji hloubku, kam se na ni hrabe tajnůstkař, co vykucká chrchel nablýskanýho mudrosloví, převzatýho/vymyšlenýho – to stejně nepoznám – každopádně dává napovrch, kolik mi toho nesvěřil! Já vím, často tím vystrkuje růžky svůdníka, jakože „staň se mojí partnerkou, stále tě mám čím překvapovat“ *(…)*. Ale kdo chce chodit s kindervajíčkem, když předem neví, co v něm je? Tomu teprv říkám zploštělost. I všechny ty ženský bez princů, poslušný hospodyňky, budky pro ptáka, záludný čarodějky, femmes fatales… jsou pouhý výpary chlapácký zploštělosti, přes který neviděj‘, kdo jsem. Zapnutá televize, pche, jsem uondaná příběhovostí, radši ji pozoruju drát venku ze zásuvky = TEĎ. Nejsem ani vítr, ty jeden Znaménkatej… Prostě oba jsme si dvakrát nepadli, no a právě proto jsme se jakžtakž mohli snést.

„Dělám z tebe literární postavu“, tvrdívals ve dveřích. Prej že jednu máš a já mám suplovat její zrcadlo? Přitom opakem věci není její opak prej. Navíc fňukals, že tvoje psaní nemá příběh, jenže když‘s prolétnul moje věčičky, hned‘s úlevně otočil, že to sem tam příběh má, jen je to prostě orámováno nánosem tiskařský černě. No a mě zajímá právě až ten rám! V mým případě ovšem střed: Hmota černoty, v jejíchž tvarech „dílo“ zasychá i potom postupně vybledává, jenže ti to neumím, nechci vysvětlit. By to zaschlo totiž.

Snad bys mi moh‘ rozumět až po svých 12 kapitolách, když‘s vyjel na Vánoce dóm? Jízda to musela bejt krutě povrchní, jak to mám ráda. Prostě doopravdická. Včetně zastávky u poslední pumpy, ještě v Německu, WC placený a břečka sněhu u obrubáků, měsíc unyle nepatrnej, že by k němu sotva zavyl vlkodlak. Žádný rozjímání, básníku, do ušiska ti cestou drčela nevyřáděná cestující *(…)* V tu ránu bys vzhledem k Příběhu nejradši zmizel napořád, stal se jednou z hvězd, jenže jak asi – zdejchneš se leda chvíli na venkov, blaženě se vyrochnit v prostěradlech nejbližších hor, kde zvěř ještě chlemtá tekoucí křišťál místo chemikálií, netečný k posměškům domorodců, vždyť si na vší krásu kolem zvykli, až ji ztratili – a byla bych to ideálně já, kdo by se vracel, zvědavá feat. kajícná, s větrem o závod – na tvým sedadle – k matince do východních hřebenů! Tolik ta katarze, na níž visíš, jak z laciný příručky, vydalo nakladatelství Klasicizmus. Povídám, třeba takhle jsi to vyšpekuloval (nepíšu, povídám):

XI. JAK Z LACINÝ PŘÍRUČKY

Stvoření Díla spočívá v dosažení ideálního poměru při sloučení sedmera konstant: Jiskra, Téma, Postava, Zakotvení, Plán a Styl.

Jiskra – zpravidla přichází tam, kde končí umělcova svoboda (jeho Waterloo). Provází ji výkřik „Už nikdy nebudu umělcem!“, neboť se stáváš Uměním („Nechej břicho za zády!“). Prozřel jsi na konci slepé uličky… Nic? Opravdu konecslepéuličky? Nic? Nejde jít ještě, ó, ještě o kus dál? Jsi vozíčkář? Prostě to zkoušej; přinejmenším si ublížíš. Stačí namočit patu a – už se topí, topí… Chci s tebou chodit.

Téma – zeptej se jiskry, odpovím ohněm. Domodra. Nic jsi o mé záři nečetl, z ničeho přitom nepocházím (nic jako násilí na otázce). Zapal své knihy, než ti zničí zrak. ⠠⠠⠠

TÁTA: Jéje, samozřejmost!
MÁMA: Nu pověz, jaké máš přání?
A: (co si přál tak moc, až si to nepřiznal) Svobodu…

Nesvůj
v sevření
nestvůr,
stvoření?

VNOUČE: A jak jsi vlastně poznala dědu?
BABIČKA: Kedysi na škole… Dotieral, že so mnou chce chodiť. Keď som povedala, ani náhodou, utekal do lesa sa obesiť. Škola naliehala: Choď s ním!, tak ja v zlosti kývla! A už sa ho nešlo zbaviť…
VNOUČE: Ale to nejde! Takhle…
BABIČKA: A čo potom svadba, najhorší deň života.
VNOUČE: Takhle s někým to…
BABIČKA: Mnohí mi vyčítali: ‚Veď sa k tebe nehodí! Cigán, komunista, opilec…‘ Lenže čo keby si niečo urobil? Bol by to môj ťažký hriech…
TV V POZADÍ: ‚Ó, jak ráda vás vidím, monsieur!‘ ‚Pojďte na moji hruď!‘
VNOUČE: Tys vlastně nemilovala?
BABIČKA: Vy dieťatka ste moje poklady!
VNOUČE: Ale musíš na něm vidět něco dobrého! Je to celý život…
BABIČKA: Nič. Zmysel života som našla v robote… Pozri, aké srdiečko som vyryla na blahoželanie! –
VNOUČE: A dědeček se upil k smrti.

Křičí na
„Kdo vám to udělal?“
kyklopské
„Nikdo, nikdo!“

TÁTA: Mnohdy se divím, otče, co já v tý církvi vůbec dělám…
ARCIDĚKAN: (pobaveně) Ale to i mně často přijde, bratře, že do ní nepatřím!
TÁTA: Furt jen chlastám a honím si péro.
ARCIDĚKAN: Třeba právě to je tvá spiritualita.

Jediný pisoár, pod kterým nevězí loužička:
ten, co nefunguje.

TÁTA: Skoč k sousedce pro vajíčka.
A: Brácho, prosím, skoč ty.
BRÁCHA: Jen se uč být komunikativní! ;-)
A: Já se stydím…
TÁTA: Tak doprdele skoč už pro ty vajíčka!!
A: Jde brácha – je oblečenej.
BRÁCHA: Nejdu! (svléká se)
TÁTA: Jste bez večeře, hajzlové. (jde pro vajíčka sám…)
Sousedka není doma.

Papalášský ples. Máma – náměstkyně pro školství, zdravotnictví a sociální věci – onemocněla a dala své lístky mně a bráchovi. Získáme tak i místa k sezení u nejlepšího stolu. Když si nalijeme –
REKTOR: Jaká drzost!
LÉKAŘ: Co vás opravňuje?!
ÚŘEDNÍK: Až se o něco zasloužíte, pak tady můžete sedět!
Prominentní spratkové, s úšklebkem pozvedáme číši.
Máma umírá…

Stárnem, řeknu mámě,
už si nemusíme
říkat, že se máme
rádi – už to víme.

MÁMA: Hýříš tolika nápady; vymysli mi taky něco na billboard!

Chat.
EROS: a proč máš přezdívku „Nothing“?
NOTHING: nevm nejak se mi to libilo :P proste NIC :D a proc zrvna eros ?
EROS: Řecký bůh lásky, těší mě. ;-) A ty jsi bohyně čeho?
NOTHING: Jak vidis sem bhyne NICOTY :D

HÉRAKLEITOS: „Muž, který se opije, je veden nedospělým dítětem.“ Takže tě, TÁTO, vede tvůj zesnulý chlapeček? Piješ, abys truchlil, a nepít znamená zapomínat?

Až ztráta lásky nás naučila milovat.

MÁMA: Není ti zima?
A: Nejsem tady, jsem jinde.
MÁMA: Je mi zima, když tě vidím.

Dějiny jsou loď na vlnách
těch, co do nich nevstoupili.

Brácha mastí Worms Armageddon, PC-hru, v níž se navzájem vraždí červíci. Bazukou, granátem… ale nejlepší zbraň je „Alelu-u-uja“. Brácha, zabrán do hry, nevidí, že mu z terárka utíká had…
Možná jsme zase v ráji? Nepřemýšliví, ba otupělí, vše, co chceme, nadosah, a nikdo nemá problém. Had se tu plazí taky a ne, abys mu podlehl! Problém? Ty tu nechceš být? Mlč a hrej si, jinak budeš – umlčen a uhrán.
Had ovšem tvrdí něco jiného…

1: Ten pán mluví příliš potichu.
2: To se ví!
3: Já to nevím, jaký pán?
4: Chtěli jsme s tím něco dělat, ale na nic jsme nepřišli.
5: Já se vždycky snažila být nablízku…

TÁTA (na Facebooku): Pozitivním chápu všechno, co se týká našeho pokusu o hledání pravdy; třebaže to vypadá jakkoliv a vyvolává cokoliv. Zábava je jako masturbace, po blahu přichází prázdno. To je má zkušenost se životem, jsem starý a vylízaný alkoholik… S láskou P.

Přemýšlet o spánku
až do usnutí.

MÁMA: Kdy mi dáš něco přečíst? Třeba tvůj deník?
A: Ha, otevřít až po mé smrti!
MÁMA: Té se, doufám, nedožiju.
A: Takže já pochovám tebe?
MÁMA: Té se, doufám, nedožiju.
A: Takže já pochovám tebe?
MÁMA: Té se, doufám, nedožiju.

A: Takže já pochovám tebe?

V náručí

IX. BEZ ŠÁLY

(vynechán prolog šály, zapomenuté v Paříži)

… Neverland nepřeje bezšálníkům. Každý ošálen, že sotva dýchá: máma láskou, táta smrtí, pramáma prací, brácha hrou…; kolik zajíklých ohryzků! A mezi nimi se nedá myslet, natož dělat umění! (což byla řekněme tvoje šála) Vysmívají se ti sborově (pokud výjimečně nemlčí): „chtěl bys vědět, ale nejde ti to!“ A máma, nežádoucně soucitná: „zítra ti koupím novou šálu, milý…“

Nechci vědět – nechci zítra – nechci říkat nechci! S nocí se s holým krkem vykradu ven, veden větrem v zádech či zastřeným Ais… Odkud zníš, tóne? Snad z říší, kde nestaví kostely? Nebo až z planet v prstencích, kde neznámo břicho matky? Anebo číháš zrovna v bříšku mém, jen tě rozehřát?

Vstoupím do jeskyně. Oplocen žebry zvířat v ní ohýnek plápolá a nad ním ďoura o rozměru lidské hlavy. Šerosvit mi poodhalí nástěnná grafitti, totálně nečitelná. Odejdu, ohýnek vyhasne.

Vstoupím do zahrady. Jakmile se omrzím dotěrností podmanivých vůní, pokleknu na jediném místě, kde nic nekvete, a zacpu si nos. V tom spatřím stopy, které z téhož místa vedou k hoře. Že by nějaký bůh? Stáhnu se do města a místo zaroste plevou.

Vrátím se až do svého pokoje. Rád bych si prolistoval básně z dětství. *(…)* Ze dna tmy vylovím alespoň památné Pětiverší a na vlnce dojatého výdechu vystřelím zpátky časem, k Větroplachové. Crrr! *(…)* Crrr! *(…)*

VIII. POSLEDNÍ RENDEZ-VOUS

- Let him ring, baby, let him ring and look at me… Cvak! It's too dark… OK, I'll open the door and we'll use him. (nežli mě opusinkuješ) Budeš mi držet světlo, fotíme!
- Jenom si sundám šálu.

(vynechán dialog o její němé modelce)

- Drž světlo, jdeme na to.
- Počkej, a proč musí šilhat? Vždyť ji to hyzdí.
- Drž hubu a světlo! (nejspíš zas pláchneš bez loučení… Anebo napřed vychrlíš estetický výklad, kterak má umění Zušlechťovat a Povznášet svou blablabla a potom pláchneš, jen na tě zašilhám).
- Bylas' někdy zamilovaná? (překvapils; trapná překvapení… Zkusím tě vypnout).
- Asi ne. Leda chemie a dohoda, chápeš?
- Zkus to rozvést. (Kdyby jo, asi bych totiž „rozuměla kráse"…)
- Baby, the cigarette break… Miluju *(vynechán bizarně fantaskní popis flirtu).*
- To stačí. (jak dělá, že neposlouchá :-))
- To je začátek. V loukách mýho klínu padá rosa. Piruetou se k němu stočím zády a vodím si jeho dlaně po těle jak slepecký psy. Když uchopí mé prso, vzpomene si na dětství. Pozdraví můj pupík a vzpomene si na zrození. Pozvu jej do kalhot… „jaká jsi úžasná, voníš nad mořské plody…" A vzpomene si na předchozí životy. Tři vzpomínky, tři králové. V jeho kalhotách procitá vtělený Bůh, zatímco pro něj pětiprstý Křtitel krášlí studánku věčnýho života.
- Anebo kopí se chystá na grál, Amor na Psýché, to známe… (zareptáno s potlačeným vzrušením)
- Vrrr, psi se zahryznou do šatů a servou je z nás co mraky ze sluncí! Vydám na jeho flétnu andělskej Tón, v měchu nahmatám koulí pár – věčnou i smrtelnou, a on úpí slastí až do ložnic sousedů; nastal Čas! Roztáhnu křídla od sebe, jednorožče, vstup… Jen ještě poslední nejtišší pohled tváří tvář… A Znaménko prchá ze schodů, až vyprchá a už ho neuvidim. Jak povadlej pinďour se houpá na věšáku jeho šála, to známe…

(vynechána variace na Kámasútru)

Baby, let's go on! He asked me if I'd ever fallen in love…

- So you told him about your boyfriend who is completely paralyzed and this was his reaction? What a motherfucker…
- No, I just told him about sex.

„Chápete, čtenáři, kam až bych mohl hnát rozhovor o této věci, o níž toho lidé tolik namluvili, tolik napsali po plné dva tisíce let, aniž se dostali o jediný krok kupředu. Jste-li mi trochu vděčni za to, co vám říkám, buďte mi velmi vděčni za to, co vám neříkám." /D. DIDEROT/

VII. INTERMEZZO NAD SEINOU: KDYŽ SE UŽ NEDÁ BÝT ZNAMÉNKEM

Maminko!

(vynechán pouliční sbor)

Ulicemi dříve pohrdal. Všude vidět lidi jen ve zlomku vteřiny, zpravidla v neskonalé banalitě, navíc v područí bodů a čar, které spískal architekt… „Oživlé Pompeje!" láteřil hledě na družné zahrádky restaurací; lidé okolo přímotopů, lidé se stravující, lidská řeč, předem jsou pro mě mrtví, navěky… Teď ho ale napadlo stádo nosorožců… Ehm, teď ho ale napadlo, když zdrhal od Větroplachové, že právě tento jasný pohled na svět, *to je Neverland*. A to se musí změnit. Ulice mu náhle přišly na výsostech cudné. Ulice zastřené svými zdánlivými povrchy. Škrabošky ulic. Vždyť on sám toho navenek prozrazoval snad ze všech nejméně, a přece se cítil povolán – mocí svých prožitků – vyvést nejen tyto ulice do čar a bodů své zaslíbené Knihy.

Cestu k notebooku nám překřížila Seina, mimořádně divoká a navíc bez mostů! Stáhla je s sebou Realita, abychom neunikli snadno, a v jejímž područí jsme dosud prodlévali. I nyní nám dýchala na záda, šlapala na paty a přála nám smrt… *(…)* Dech narůstal. Seina rozvírala tlamu podobna Bohyni šál a v jejím hrozivém mlaskání zněla odplata za ztrátu naší vlastní šály. Zkusit to jako tenkrát s mořem, jen namočit patu – a urve nám nohu až k hýždi! Skočit do ní šipku – třeba z toho vyjdeme *jen* ochrnutí, hlas nám však zůstane zachován? Nevím, dech narůstal…

Necítil jsem se ve své kůži. Byla mi od krku zima a z mé kůže vyrážely tvrdé pupence. Byla to náhle kůže husy a kůže hrocha než kůže má. Nos holubí dům a slzy krokodýla. Byl jsem struhadlo. A kůže praskala dál, jako by šlo o pouhé šaty. Očekával bych výhřez kostí, vnitřností v čele s řepovitou Pmmpou – *(…)* – nic takového. Z kůže se překvapivě drala ven jakási tkáň, síť, sítnice, koudel, třáseň…? Asi látka, no ano! Záclona? Bez závěsků…

Šála je to! Šála! Jsem ŠÁLA!

Najednou nebylo zad, do kterých dýchat, ani pat, na které šlapat, natož bohyň, které by mi chtěly ublížit. Už se mohu vrátit. No ano. Vrátit kamkoliv. Paříž-Praha-Uruk… Neverland neexistuje, milé děti. Jsou jen kůže a bývalé kůže. Kůžím je zima, jsou *slabé*, rády to říkají. Lituj nás, dej nám trošku tepla!

Zatímco šály je soucitně zahřívají, anebo jim přinejmenším vyprávějí příběhy, kterak Bývala kdysi jedna kůže, která se

KONEC

„Opusťme našeho starého přítele v jedné z oněch chvílí nezkaleného štěstí, jež – hledáme-li je – vždy tu a tam najdeme, aby nám zjasnili dočasný pobyt na vezdejším světě.“ /C. DICKENS/

KONEC

(vynechány výmluvy, proč ještě nekončím a proč naopak) přihazuji pugét „portrétů“, jimiž se postupně poděkují pan otec, maminka, přítel slečny Větroplachové (kterého sice neznáme a velmi rychle se s ním opět rozloučíme, přesto nás stačí zasvětit do hlavních témat pumpařství), načež se hromadně vypoklonkují i ostatní z postav této knížky, ba i celá její Nelidskost, až rázem vystřelíme na křídlech básnického zpěvu z extatické hloubi kamene vstříc něžným obzorům Nevyslovitelného…

Tak ještě chvíli olizuj mé růžky, vždyť co jsem bez tvých očí.

I. EMAIL OTCE V OTCI

Ahoj synku,

posílám peřinu, aby ti nenamrzly orgány, které by mohly způsobit tvoji případnou neplodnost. A jako umělec a mladý intelektuál zajisté chápeš, že by to mohlo znamenat konec tvého genia. Nemluvím o rozmnožování našeho rodu, neboť mám stále jemné pochybnosti o tvé sexuální orientaci, ale budiž – řečeno s arciděkanem – „poručíme to Pánu Bohu“.

Jak jde život v pařížské farnosti? Věřím, že při svém pojetí duchovního světa si troufneš sloužit mše svaté v rouše kněze, či rovnou v plášti markýze de Sade, a žehnat nám všem průměrným, podprůměrným, outsiderům, alkoholikům, sexistům, narkomanům, psychotikům, zvrhlíkům, zlodějům, násilníkům, dementníkům a jiným odstínům lidské ne/přirozenosti – což si připadám, že jsem všeho schopen sám.

A tak tě prosím o modlitbu, aby MILOST našeho Tvořitele, Udržovatele, nepochopitelně trpělivého a milujícího Pána byla větší než naše zatvrzelost, hloupost a závislost na vášních pomíjivých, temných a marných. Pokud s mojí představou života nesouhlasíš, nevadí. Jen nám v duchu přej požehnání… Stejně tak na tebe myslíme ve svých srdcích i my doma.

Fajn, že si pamatuješ na dětství, jak jsme si užívali, a svým způsobem to vypadalo jako nebe na zemi. Pak přišly průšvihy, bolesti, hrůzy (a naše tryzna byla proti tryzně tvého zesnulého bratra jenom částečná). Přišlo nebe, beránci však byly víc červánky. A teklo jim z očí. Žádné poetické slzy, ale Krev. A tak to asi bude napořád. Proč? To není výraz slabosti, ale setkání s mojí realitou, cesta na Golgotu.

Docela mě nasralo, že prý nihilisticky kňourám a slova jako umřít za pravdu či pro dobro mě v celém kontextu tvého dopisu pobavila. Kdybys viděl, jak našemu chudáčkovi propíchali cévky jehlami, jak strašlivě trpěl a skonal v úplném tichu, bez jakékoliv katarze či naděje, že umlkli i ptáci ve větvích, mluvil bys jinak. Zda bych chtěl,

aby ses vrátil na pravidelné mše, modlil se a držel hubu a jestli ti vůbec chci rozumět, odpovím jen ano. Pokud si myslíš, žes byl kůže a teď budeš šála, domluvím ti schůzku se svým psychiatrem.

(vynechán příběh zachráněného pana Žebráka)

Pak že žabožrouti nejsou křupani! Zkus je seřvat, skopat, pobodat a uvidíš, jak internet půjde. A vůbec, podřež i abbého, když furt chtěj majetky a ani ti nezatopí, podřež i eiffelovku, železo odevzdej do sběru, sebepoškozuj se, jak nejlíp umíš, vždyť dbát o zdraví se už nenosí, navíc se dostaneš do ústavu, kam jednak patříš, a zadruhý tam je teplo, teče teplá voda a je tam internet. Nebuď blbej! ~~(…)~~ Nakup nám dárky!

Tvůj otec v Otci

I. MÁMA NENÍ LITERÁT, NÝBRŽ LÁSKA ČIRÁ:
(NECELÁ DRUHÁ ČÁST)

Zdravím z letadla. Zdravím z hotelu. Jdu se ještě projít k moři. Jdu se strojit a jdu na setkání s honorací. Mrzneš nebo? Já se „potila“ včera na městě… Jdu za město na setkání občánků, pak na promoce, pak oddávat a večer na Requiem. Jdu zahájit mezinárodní turnaj ve stolním tenise hendikepovaných. Za chvilku jdu na Policii – neboj, zatím dobrý, pak musím s Maďary na hokejové derby, ach jo!!! A houby rostou…
Právě jsem se vrátila z večera pro Izrael, byl to moc hezký večer.
Právě jsem se vrátila z večera pro Palestinu, byl to moc hezký večer.
Někdy se ptám, zda to má cenu. Ale pořád jdu, zatím jdu a prosím
Nahoru o sílu. Uvidíme, co dál, Pán se stará, věřím tomu.
Hurááá, jdeme s tátou na houby, i když možná zaprší…
Večer jsme byli s tátou na farním plese.
Jdu vzbudit tátu, vařili jsme.
Jdeme s tátou na houby.
Jsem ale ráda i tady doma, nyní sama.
Jdeme s tátou na hřbitov
a na houby…

Pozdravuje Tě babička. Pozdravuje táta. Pozdravuj na ambasádě! Pozdravuje tě pan Seifert a spousta dalších lidí. Pozdravuj velvyslankyni i abbého. Samozřejmě Tě pozdravuje i tatínek a bráška. Babičce pozdrav vyřídím. (…)

Pa pa zatím, měj se moc hezky!!!!!! Ľubkáme Tě.
Moc Ti přeji příjemnou noc již pod peřinkou.
Posílám pozdravy z balkónu po hvězdách na nebi…
Asi už půjdu spát, tak se s Tebou pro dnes loučím. pa
Ondri, pa a vydrž!!! Zas bude líp.
Tak pa, já už asi půjdu do hajan.
Tak jo, už spěcháme, tož zatím pa
No nic, dokoukám seriál a půjdu do hajan.
Jdu už do hajan, měj se hezky.
Přeji Ti šťastnou cestu domů.
Synku, měj se moc fajn.
No nic, jdu do hajan. Pa
Měj se hezky, příště napíšu víc.

Ondri, tak měj se moc hezky, pa
Měj se moc hezky, dobrou noc.
Měj se hezky, jdu do hajan…
Ondri, měj se moc hezky, pa
Pa a krásné dny.
Měj se moc hezky.
Synku, měj se, drž se.
Pa a zase příště.
Měj se hezky.
Měj se, pa
Tak jo, pa
Ozvu se.
tak pa
pa a dobrou
tak pa
pa
pa pa

pa

I. KTERAK JSME ZTRATILI VĚTROCHLÁPKA

$$P = \frac{\Delta PQ}{\eta}$$

/D. BERNOULLI/

Termín *pumpa* lze užít ve smyslu čerpadla, anebo přeneseně ve smyslu čerpací stanice.

Při zářijovém spoji Praha-Paříž
náš ochrnutý cestující procitl za jízdy z kómatu
a hlasitě se roztřeštil k nepohodlí všech.

Pumpa coby čerpadlo slouží k přenosu kapalin či plynů pomocí mechanické práce. Zdrojem energie této práce může být kdeco: motor, elektřina, člověk, zvíře, vítr…

Nejdřív se ozvala jeho spolusedící.

Pumpy jsou známy již od starověku. *(…)*

U dospělého člověka má rozměry asi 12 krát 8,5 cm, průměrně udělá okolo 100 000 úderů denně.

Vlastně už každý druhý spal
a nyní jsme předčasně vstávali
vinou toho hlasu.

Nejčastější příčinou smrti, zejména v bohatých zemích, jsou od počátku 20. století choroby srdce. V Neverlandu na ně umírá každý druhý. *(…)*

Konečně se probraly i šoférka s hosteskou,
zaklesnuté do sebe jak sraženina
do srdeční tepny. (...)

Zavedení ropy jako svítidla omezilo vraždění velryb. *(…)*

Jak vidno, ztichli jsme všichni – až na jednoho!

Největší neverlandská obchodní společnost
v oboru čerpacích stanic jich získala
v rámci privatizace několik set…

Tak jsme ho vysadili na nejbližší pumpě,
když se neumí chovat.

…musela je ale výrazně modernizovat,
aby tak dosáhla souladu se svojí prioritou
ochrany životního prostředí v čele s filozofií
trvale udržitelného rozvoje.

A o nadnárodní konkurenceschopnosti,
miliardových výtěžcích či praxi ropných rafinérií
ať si vypráví třeba svému vozíku,
lásko, dobrou,
pa.

I. FACEBOOK O VÝZNAMU UMĚNÍ V SOUČASNÉM SVĚTĚ

POSLANEC: Zakažme umění! Dost už té úzkosti z Tradice, která svádí naše děti kopulovat se zombie! Konec jejich nevyzpytatelným prožitkům, obzorům bez kontroly! Také pryč s průmyslovou řezničinou, jíž jsme Umění osekali na hračku pro volný čas, na vzájemné sdílení pocitů či nástroj reflexe, kdy ihned první dojem prozradí: TO JE ONO (husí kůže, pláč a zpátky do práce). A po skrovném cechu příživníků, který si osvojil umění hájit své neumětelství spolu s pipláním žádostí o finanční podporu, beztak neštěkne ani bůh… Poznal jsem dobré lidi, žijící bez umění. To se mi líbí.

ŠTÁB JEHO EXPERTŮ: *(smazáno správcem stránky)*

ABBÉ: Anebo znovu vzkřísit jeho božskou dimenzi? Jsou v zásadě dva náboženské postoje k umění: zaprvé ho odsoudit jménem ideálu Poustevníka (čili chápat vše pozemské jako především překážku na cestě k Bohu), zadruhé ho přijmout coby metaforu Stvoření (čili dát druhým skrze ně zakusit boží slávu již tady na zemi). To se mi líbí.

FLOUTEK: I know a lot of catholic girls, dear Abbé, who are split in the same way regarding the pleasures of the body. To se mi líbí.

FOTŘÍK: *(…)* ale má to háček, Znaménko: pro své netrpělivé a rozum polykající srdce sis nevšiml přesahujících znamení v čase, který neúprosně ubíhá jako bílá oblaka. Jen v nich spočívá Tvá velikost, zdali je rozlišíš, v mysteriu… To se mi líbí.

VĚTROPLACHOVÁ: *(…)* Snad by měl svý psaní spálit, s celým notebookem. Jenže co když to zas někdo zachrání a knížku proslaví? (Co čekat od ajťáků?) Proto jsem mu poradila důmyslnější řešení, jak dnes nebýt čten – prostě to vydat. To se mi líbí.

ZNAMÉNKO: Umění se může vskutku zdát být nesmyslem (na rozdíl od zábavy). V lepším případě nás znesrozumitelňuje neznalost souvislostí, vzhledem k nimž voláme své „Já jsem taky umělec!“, v tom horším pak naše vlastní neschopnost být ještě lepšími. Jenže kdo jednou podlehne této pozvánce *(…)*, pak je to víc než profese (totiž nejen s riziky existenčními), ba i víc než láska? (jež se také zdá být nesmyslnou, je-li něčím *jiným* než chemií či dohodou…) Výraz lásky k času? To se mi líbí.

VĚTROPLACHOVÁ: Ó, příští knížka bude o lásce, maestro, nebo byste se radši zamiloval? Copak lze milovat čas??? To se mi líbí.

75145526: *(smazáno správcem stránky)*

VĚTREM TRANSFORMOVANÝ ZNAMÉNKO: *(smazáno správcem stránky)*

ŽEBRÁK: *(smazáno správkyní)*

BABIČKA: Vtedy som už chcela bolesťou naozaj zomrieť... Jediné, čo ma donútilo sa vzchopiť, boli vnukovi básne. To se mi líbí.

Komentovat. Sdílet. Nahlásit jako spam.

I. SMETIŠTĚ

U brány smetiště stály váhy.

Plot ve tvaru obřího prstence jako by objímal celé to chaotické tělo odpadu, které vítr neustále přeskupoval, a hejna bílých okřídlenců z něj vyzobávala poslední zdání hodnoty. Zpoza plotu okouněly zaprášené lesní porosty, neschopné vstřebat onen vpád inženýrského myšlení, jež jim ze samého středu lesa vytvořilo tuto nechutně lascivní podívanou. Pozornější divák by mezi větvemi zahlédl i třpytné slzy rusalek, jimž přestalo být do tance. A měsíc ani slunce nebyly vidět skrz hustou clonu smogu, jíž sem tam křižoval leda nabubřelý tryskáč. Tělo odpadu se hluboko pod ním natřásalo jak vysloužilá bordelmamá na pláži bez moře neprosíc ani o sebemenší náznak milosti…

Anatomicky řečeno se zde válely tyto orgány *(zkráceno)*:

- Mokré vlasy
- Igelitka plná děr
- Jízdenka do Paříže
- Růženec odpadlíka
- Stolní hra bez pravidel
- Studie o rozkoši z výčtů
- Kondom od panenské krve
- Mapy zemí, které už neexistují
- Letáky z předvolebních kampaní
- Kukla, skořápka, ulita, škeble, hadí kůže
- Vajgly zmuchlané teplem lidského dechu
- Housle, které si uvědomily, že jsou dřevem
- Demižon od benzínu vylitého do bezbarvé studny

- Opona z divadla, které uvolnilo své místo supermarketu
- A tak dál – zní zrada řeči, jako by si ukryla něco jen pro sebe. Ale to něco zde také leželo, vlálo, chvělo se, svíjelo a opíralo se i taky ještě ba k tomu navíc
- A tak dál – ještě jsme byli věcmi, třebaže některé z nás ztratily svůj tvar, ještě jsme byli, třebaže bez původního účelu, ještě jsme se slastně převalovaly a nechaly se šimrat injekcemi zobáků v odpadním bezčasí, osvobozené od diktátu užitečnosti, odevzdané pokojnému rozkladu, ještě jsme ztělesňovaly monstrózní srdce lesa, paměť zapadlých příběhů…

V předvečer epochy Recyklace.

I. PRÁSK

Zas Paříž-Praha… V jediném-li slově
tkví celá knížka, počátek i závěr
kéž splynou s ním, sic rozrývány do vět
jsou větrem i jich tvůrce klesá k trávě…
Buď milostiv při pmmpě čtenářově
nám neposlední soud!
(…)
Což není rodič ztraceného syna
neméně ztracen, vítá-li ho zpátky?
Což nemá Paříž, zprvu nehostinná,
otevřít časem náruč nové matky?
Žel ruce jen, ve kterých mobil spínán,
mi zůstanou a kdo sám obejme se?
Pro přelud nové starou ztrácím taky,
sám sobě Matkou, Znamením i Běsem…

Ztich‘ motor; posádka vychází hulit,
jen tak se projít, nejčastěji k WC.
Nad pumpou k úplňku se mračna tulí,
snad předzvěst bouřky? Náš vystoupí študák
a prásk ho – bleskem roztržen je v půli!
„Ó běda!“ totiž „aspoň žádná nuda!“
Kdo mobil má, to natáčí a sdílí,
kdo nemá, ostříž vzešlý z lenochoda;
ta gesta, vytí – není to až příliš?
Nu padni! Nemám zas tak velkou paměť
a aby nám to jinde uvěřili…

Jediný pumpař ústa k ústům dá mně
však jeho dech je poslední, co cítím. –
(…)
Dí voda: „V Očistci vás vítám oba,
být básníkem jste navzdor všemu chtěli,
však jenom pro pláč zůstala vám slova…“
Zem dodá: „ Zkuste nyní pláčem čelit
poryvům času; kdes‘ možná v něm trčí
semínko, z nějž pláč stvoří prales celý!“
„Pláč benzínem,“ dí oheň, „benzín řečí,
řeč plamenem, ten Relikvií boží;
vrať se a rozpal smetiště svou péčí!“

„Jedenkrát já tě zhasím, jindy zmnožím
jsa víc než bozi,“ vítr pomrkává
a poslední, co pocítím: „Teď ožij!“

Zas povstal lid, hřmí po náměstích sláva:
ten nejstrašidelnější populista
vyhlásil svobodu a rovná práva!
Sbor zahraničních delegátů přistál
přát neverlandským štěstí, nadto darem
jim balvan dal, v němž látka dříme jistá,
jež splní vše, prý stačí kapka na ret.

V tu štěstí jako kdyby zkamenělo.
Z povstalců sošných ustavil se harém
a kámen jako by se změnil v tělo.

Krumpáče slastí! A když přece z hmoty
vykřesán elixír, když nastal přelom
a ze rtů kornouty doufavše v dotyk –
proud prásk‘ jim do tváří! Chmurný a lepý!
Pít se jim zachtělo a tož se topí!
Kdos navíc rozpálil zhoubný ten přepych;
tak vzniklo Slunce…

Abych též roztavil
paprskem nejčernější možné klepy:

Skon Znaménka a světa? Což mě baví
vystřílet nazmar šípy v náruč Smrtce?
Jen jediná mi nejde rána z hlavy:
dík větru kámen spadl z mého srdce.

Dál, duj dál! Rozmetej i zbylé kusy,
mé jméno text, ať v prach je prosím, zdrcen
každičký pokus ať se nepokusím
dál měnit v kámen Dál duj dál má paní
už troubí hurá troubí autobusy
konečná konec psaní Dál duj dál Rozme –
tej i zbylé kusy mé jméno text ať
v prach je prosím zdrcen každičký
pokus ať se nepokusím dál měnit
v kámen Dál duj dál má paní už
troubí hurá troubí autobusy konečná
konec psaní Dál duj dál Rozmetej i zbylé kusy mé
jméno
text ať v prach je prosím, zdrcen každičký
pokus ať se nepokusím dál měnit v kámen
Dál duj dál má paní už troubí hurá troubí
Autobusy konečná konec psaní

(vynechán seznam literatury,
stylizován jako chvalozpěv
na české překladatele)

„Tys našel v Paříži, co jsi chtěl, a já jsem rád.
Já nenašel nic, nikde. Pořád jsem začínal
a pořád špatně a špatně…“ /V. GOGH/

V příštím čísle (vychází 1. března 2015) rozhodně nenajdete:

Jarní kolekci

Letní kolekci

Podzimní kolekci

Zimní kolekci

Na shledanou příště!
Ne za pomente!